

İstanbul

Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı

İSTANBUL TURKISH FOR FOREIGNERS COURSE BOOK **B2**

İSTANBUL YABANCILAR İÇİN TÜRKÇE DERS KİTABI B2

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Mehmet Yalçın YILMAZ

EDİTÖR

Yrd. Doç. Dr. Ferhat ASLAN

EDİTÖR YARDIMCISI

Funda KESKİN

HAZIRLAYANLAR

Enver GEDİK
Gökçen GÖÇEN
Gül GÖNÜLTAŞ
Funda KESKİN
Fazilet ÖZENÇ
Hande TOKGÖZ
Gizem ÜNSAL
Serra YAVUZ

REDAKSİYON – TASHİH

Hande TOKGÖZ

ÇEVİRİ

Dr. Oğuz CİNCİOĞLU

TASARIM

Şeref KOCAMAN

Baskı 2012

Kültür Sanat Basımevi
www.kulturbasim.com

ÖN SÖZ

Günümüzde hayatımızın her alanını bilimsel, teknolojik, kültürel ve sosyal gelişmeler yönlendirirken, bu gelişmeler yabancı dil bilmeyi de farklı ülkelerle bilimsel, siyasal ve ekonomik alanlarda görüş alışverişinde bulunmak, iş ve kültürel ilişkileri geliştirmek ve yabancı dilin konuşulduğu ortamlarda günlük iletişime katılabilmek için bir ihtiyaç hâline getirmiştir.

Bu durum iletişim ortamlarını ve iletişimin işleyiş biçimlerini etkileyerek insanlar arasındaki iletişimin temel aracı olan dilin öğretim sürecinin, günümüzün şartları ve ihtiyaçları doğrultusunda yeniden düzenlenmesini ve yabancı dil öğrenen bireyleri yeterli dilsel ve düşünsel donanıma ulaştırmayı gerekli kılmıştır.

Bu doğrultuda temeli yüzyıllar öncesine dayanan ve dünyada en çok konuşulan diller arasında ilk sıralarda yer alan Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi daha fazla önem kazanmaya başlamıştır. Özellikle Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla Türk Cumhuriyetlerinin bağımsızlık kazanması ve bunun sonucunda da kendi dillerine yönelme eğilimleri; dünyadaki sosyal ve ekonomik gelişmelere paralel olarak Türkiye'nin derin tarihî ve kültürel köklerinden edindiği mirasla bir kat daha önem kazanması; Avrupa Birliği sürecinde Avrupa ülkeleri ve Türkiye arasındaki ikili ilişkilerin gelişmesi; Türkiye'nin uluslar arası öğrenci değişim programlarına etkin olarak katılması ve Türkiye'deki eğitim olanaklarının iyi olması Türkçeye olan bu ilgiyi arttırmıştır.

Çok dillilik ve çok kültürlülüğün giderek önem kazandığı 21. yüzyılda yabancı dil öğretimi artık sadece dil becerisinin kazandırılmasından çok o dilin içinde geliştiği kültürün de öğretilmesini amaçlamaktadır. Bu sebeple öğrenciye hedef dili kullananların sosyal, kültürel yapısını, değer yargılarını, dünya görüşünü belirli ölçülerde tanıyabilmesine yardımcı olacak biçimde eğitim vermek gerekmektedir. Bu bağlamda "İstanbul Yabancılar İçin Türkçe" öğretim seti yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminin, doğu kültürüyle batı kültürü arasında köprü durumunda olan ülkemiz kültürünü, düşünce tarzını aktaracak, günümüz şartlarına uygun, en güncel dil yöntemleri ile hazırlanmış kapsamlı bir settir. Bu set, 1933 yılından beri yabancılar için Türkçe eğitimi veren İstanbul Üniversitesi Dil Merkezinin deneyim ve birikimlerinden oluşmuştur.

"İstanbul Yabancılar İçin Türkçe" öğretim setinin değişmez ilkesi Türkiye'nin resmî dili olan İstanbul Türkçesini, Türkçe eğitim alan öğrencilerimize en çağdaş teknik, metot ve yaklaşımlarla öğrenme fırsatı sunmaktır.

Yrd. Doç. Dr. Ferhat ASLAN
24.08.2012 / Beşiktaş

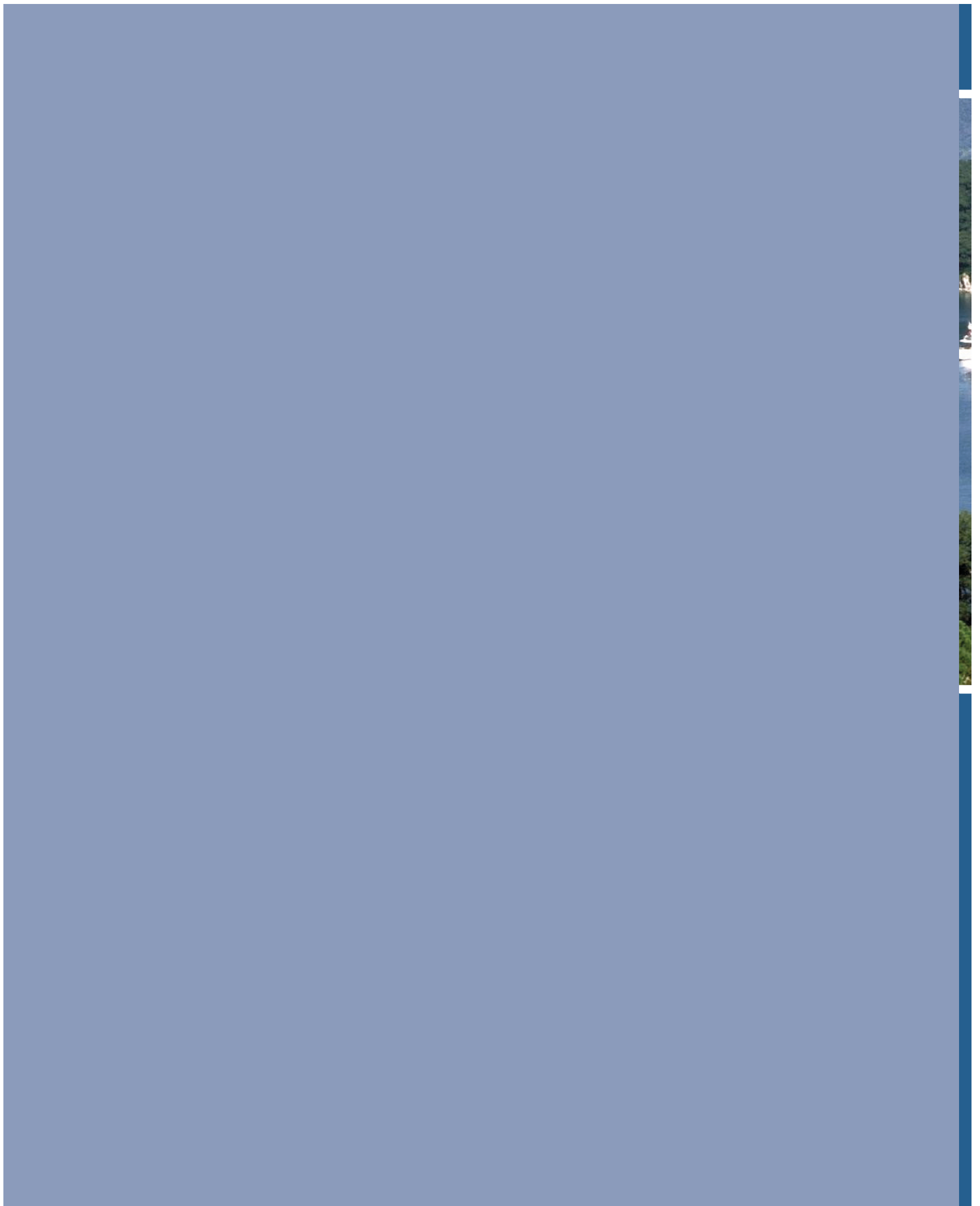
İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER İÇİNDEKİLER İÇİNDEKİLER İÇİNDEKİLER

ÜNİTE ADI	KONU	OKUMA	
1. ÜNİTE sayfa 7-22	LEYLEĞİ HAVADA GÖRMEK	A. Leylek havada! B. Turizmin farklı yüzleri C. Geldim, gördüm, yazdım	A. Bavul hazırlama sanatı B. Turizmde çek-yat yöntemi C. Meryem Ana'nın evi
2. ÜNİTE sayfa 23-42	GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE	A. Teknoloji B. İletişim C. Ulaşım	A. Çocukluğumdan bugüne teknoloji B. Günümüzde iletişim C. Günümüz ulaşım araçları
3. ÜNİTE sayfa 43-58	BİR YUDUM İNSAN	A. Ruh hâlleri ve karakterler B. Renkler ve duygular C. Duygusal zekâ	A. Kişilik ve karakter B. Renklerin insan psikolojisine etkisi C. Duygusal zekâ
4. ÜNİTE sayfa 59-72	BANA HERŞEY YAKIŞIR	A. Moda nedir? B. Moda bağımlılığı C. Kimlik-sosyal hayat-moda ilişkisi	A. Moda tarihi üzerine B. Kalıcı moda var mıdır? C. Dikkat! Giysileriniz konuşuyor!
5. ÜNİTE sayfa 73-88	HARİKALAR DİYARI	A. Doğa harikaları B. Mimari / sanatsal harikalar C. Teknolojik harikalar	A. Peri bacaları B. Tac Mahal C. İlginç icatlar
6. ÜNİTE sayfa 89-108	ŞAŞTIM KALDIM!	A. Doğru bilinen yanlışlar B. Dahası da var C. Bunları biliyor musunuz?	A. Evlilikle ilgili doğru bilinen yanlışlar B. Başarabilmek C. Bunları biliyor musunuz?

İNDEKİLER İÇİNDEKİLER İÇİNDEKİLER İÇİNDEKİLER

DİL BİLGİSİ	DİNLEME	YAZMA	KONUŞMA
<p>A. Dönüşlü Fiil B. Zarf-fiiller (-IncA, -Ir -mAz) C. Zarf-fiiller (-IncAyA kadar / dek / değin, -AnA kadar / dek / değin)</p>	<p>A. Alman çift Türkiye'ye bağlandı B. Konya'da uzay turizmi heyecanı C. Geldim, gördüm, sevdim</p>	<p>A. Seyahat hazırlıkları B. Ülkemizde turizm C. Gezi yazısı</p>	<p>A. Seyahat yeri B. Turizm çeşitleri C. Tatil planı</p>
<p>A. Edilgen Fiil B. Tarafından / -CA C. Zarf-fiiller (Diğİ / AcAğI zaman / sırada / DiğİndA)</p>	<p>A. İlk Teknolojik alet B. Yaşlılık ve teknoloji C. Bir konu yedi soru</p>	<p>A. Teknoloji olmadan B. Mucitlere mektup C. Ulaşım aracı tasarlama</p>	<p>A. Teknolojinin gelişimi B. Geçmişten günümüze iletişim C. Ulaşım araçlarının gelişimi</p>
<p>A. Ettirgen fiil B. Zarf-fiiller (-Diğİ için, -DiğİndAndolayı, -DiğİndAn) C. Edatlar (Artık-Sanki)</p>	<p>A. Duygular B. Anlatamıyorum C. Klasik Türk Müziği</p>	<p>A. Evleneceğim insan B. Burçlar C. Mektup yazma</p>	<p>A. Coğrafyanın karaktere etkisi B. Dört mevsim C. Müziğin etkisi</p>
<p>A. Sıfat-fiiller (-(y)An) B. Sıfat-fiiller (-DIK, -(y)AcAK) C. Sıfat-fiiller(-(I/A)r / -mAz / -DİK / -AcAK / -mİş)</p>	<p>A. Moda rüzgârı B. En pahalı alışkanlık: Alışveriş bağımlılığı C. Giyim tarzım</p>	<p>A. Kıyafet seçimi B. Evlilik modası C. Sosyal kimlik ve moda</p>	<p>A. Marka-moda ilişkisi B. Alışveriş bağımlılığı C. Ülkelere göre giyim</p>
<p>A. Fiil cümlelerinde dolaylı anlatım B. Soru cümlelerinde dolaylı anlatım C. İsim cümlelerinde dolaylı anlatım</p>	<p>A. Mısır Piramitleri'nin sırrı B. Kırık, gizli ve derin bir aşk hikâyesi C. Çocuk müzesi</p>	<p>A. Sunum hazırlama B. İstanbul'da bir tur C. İcat tasarlama</p>	<p>A. Özetleme B. Sunum yapma C. Teknoloji bağımlılığı</p>
<p>A. Bağlaçlar (oysaki hâlbuki, meğerse, mademki, ne var ki, ne yazık ki, neyse ki) B. Bağlaçlar (dA) C. Bağlaçlar (üstelik, hatta, ayrıca, bununla birlikte, bununla beraber)</p>	<p>A. Karagöz ve Hacivat B. Seyyar satıcı C. Pratik çözümler</p>	<p>A. Dil yanlışları B. Reklam metni yazma C. Bilmediklerimiz</p>	<p>A. Yanlış anlaşılmalarda B. Çok yönlü sanatçılar C. Atasözü açıklama</p>

ÜNİTE 1

BE CERİLER

- Bilgi alışverişinde bulunma
- Deneyimlerimizi paylaşma

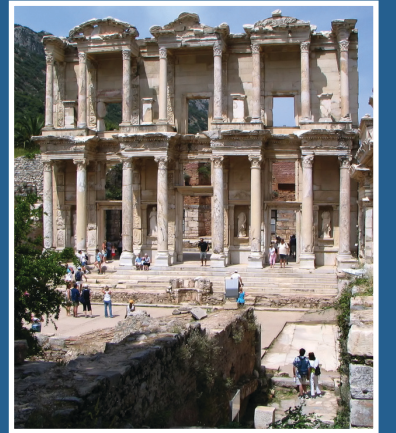
DİL BİLGİSİ

- Dönüşlü Fiil
- Zarf-fiiller (-(y)IncA, -(I/A)r -mAz)
- Zarf-fiiller (-(y)IncAyA kadar / dek / değin, -(y)AnA kadar / dek / değin)

KELİME LER

- Turizm
- Seyahat

LEYLEĞİ HAVADA GÖRM EK

ÜNİTE 1

LEYLEĞİ HAVADA GÖRMEK

A. LEYLEK HAVADA!

saklandı, övünmüyor, hazırlandın mı, giyinmedin mi

-Kedi, köpekten korktu ve ağacın arkasına saklandı.
-Bütün projeyi Selin yaptı ama o çok mütevazı bir kız, kendisiyle hiç övünmüyor.
-Yarınki sınava hazırlandın mı?
-Bir saattir seni bekliyoruz, hâlâ giyinmedin mi?

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Tatile çıkacaksınız, bavulunuz hazır. Fakat eşiniz / arkadaşınız çok fazla eşyanız olduğunu, bu sebeple uçakta bagaj ücreti ödemeniz gerekebileceğini düşünüyor. Hangi eşyalarınızdan vazgeçersiniz? Neden?

- saç kurutma makinesi
- fotoğraf makinesi
- çanta
- terlik
- deniz gözlüğü ve şnorkel
- ayakkabı
- makyaj malzemesi
- deniz havlusu
- plaj çantası
- saç spreyi / saç jölesi
- güneş kremi
- şampuan ve sabun

OKUMA

BAVUL HAZIRLAMA SANATI

Tüm hazırlıklar tamam, seyahate çıkma zamanı! Bir şey hariç. Bavul hâlâ hazır değil. Her seferinde bavulun içinde kırışmış kıyafetlerle, şekli bozulmuş ayakkabılarla, daha da kötüsü patlamış şampuan şişeleri ve akmış kremlerle karşılaşmaktan bıktınız. Peki, bu durumdan kurtulmak için neler yapmak lazım?

Elbiselerin buruşmaması, eşyalarınızı kolayca bulmak ve ayakkabıların şeklini bozmamanın tek yolu bavulunuzu iyi ve dikkatli bir şekilde hazırlamak. Peki bunu nasıl yapabiliriz? Buyurun beraber öğrenelim.

Yolculuğa Çıkmadan Önce Yapılacaklar

1. Gideceğiniz yerin hava durumu hakkında mutlaka bilgi alın.
2. Kalacağınız otelin imkânlarını araştırın. Odalarda ütü, saç kurutma makinesi, kuru temizleme servisi ve kuaför var mı? Eğer varsa bavulunuz yarı yarıya hafifledi demektir.

3. Kaç gün kalacaksınız, ne tür etkinliklere katılacaksınız? Örneğin; Kaç kere akşam yemeğine çıkma ihtimaliniz var? Yürüyüş yapacak mısınız? Bunları düşünerek tatil programınızla ilgili gerekli eşyaları bir kâğıda yazın. Sonra bunları gözden geçirin ve en az dörtte birini eleyin. Zor olacak ama yapmalısınız.

4. Yanınıza hangi kıyafetleri almak istiyorsunuz? Bu kıyafetlerin renkleri birbirine uygun mu? Rengi ve tarzı birbirine uygun kıyafetler alırsanız hem bu kıyafetleri birbirleriyle daha kolay eşleştirirsiniz hem de her kıyafetin altına başka renk ayakkabı taşımaktan kurtulursunuz. Böylece en fazla üç çift ayakkabıyla 10 günlük bir tatilde her gün farklı kıyafet giyebilirsiniz.

5. Yanınıza mutlaka siyah bir pantolon, etek ya da elbise alın. Renkli aksesuarlar ya da renkli bir bluz sayesinde kolayca şık olabilirsiniz.

2 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Yolculuğa çıkmadan önce hafif bir bavul hazırlamak için neler yapabiliriz?
2. Bavulumuzu hazırlarken, kıyafetlerimizin kırışmaması ve eşyaların birbirine zarar vermemesi için nelere dikkat etmemiz lazım?

3 Metinde aşağıdaki konulardan hangileri hakkında öneri bulunmaktadır? İşaretleyelim.

otel imkânları	( )	kozmetik eşyalar	( )
seyahat	( )	elektrikli aletler	( )
etkinlikler	( )	ayakkabılar	( )
tatil	( )	rezervasyon	( )
kıyafetlerin bakımı	( )	bavulların büyüklüğü	( )

YA SİZ?

Siz bavulunuzu hazırlarken nelere dikkat ediyorsunuz?

Bavul Yerleştirme Teknikleri

1. Eğer bir iş seyahatine çıkacaksanız ve yanınıza ceket almanız gerekiyorsa, ceketini bavulun en altına koyun. Daha sonra pantolonlarınızı, sonra eteklerinizi en son da gömlek veya tişörtlerinizi yerleştirin.
2. Ayakkabılarınızı, eşyalarınızı kirletmemesi için ufak kutularda ya da ayakkabı çantalarında götürün.
3. Sahilde hangi eşyalara ihtiyacınız olacak? Bunları da düşünün ve hepsini bir araya toplayın. Böylece hiçbir şeyinizi unutmazsınız.
4. Bavulda kırışmış kıyafetlerinizi düzeltmek için önce banyoya gidin, sıcak suyu sonuna kadar açın ve banyonun kapısını kapatın. Banyo çok ısınacak ve her yer buhar olacak. Şimdi de kırışık kıyafetinizi banyoda uygun bir yere asın. Banyodaki nem, kıyafetinizin kırışıklarının açılmasına yardımcı olacaktır.
5. Parfüm, şampuan, aseton, krem gibi kozmetik malzemelerinizi ayrı poşetlere koyun ve ayrı bir çantaya ya da bavulunuzun ayrı bir bölümüne yerleştirin.
6. Elektrikli aletlerinizi bavulun yarısı dolduktan sonra yerleştirin, daha sonra üstlerine geri kalan kıyafetlerinizi koyun. Böylece kıyafetleriniz elektrikli aletlerinizi koruyacaktır.

DİL BİLGİSİ

DönüŖlü Fiil (Reflexive Verb)

Bir cümlede, işi yapan ile işten etkilenen aynı kişiyse böyle fiillere “dönüŖlü fiiller” denir.

If the subject and object are the same person, the main verb is a reflexive verb.

fiil + (I)n / (I)l

Örnek:

Sevgi, iş görüşmesi için kendini hazırlıyor.

Sevgi, iş görüşmesi için hazırlanıyor.

Serhat, okuldan başarıyla mezun olunca kendini övdü.

Serhat, okuldan başarıyla mezun olunca övündü.

Köpek, kendini yalayarak temizledi.

Köpek, yalanarak temizlendi.

Bir ay sonra kendilerini yeni evlerine taşıyacaklar.

Bir ay sonra yeni evlerine taşınacaklar.

NOT: DönüŖlü fiil, doğa olayları için kullanıldığı zaman cümleye “kendi kendine olma” anlamı verir.
Reflexive verbs, when used for natural phenomena, gives the meaning of “being by self”.

Örnek:

Köyümüzdeki derenin suyu yaz mevsimlerinde çekilir.

4 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi tekrar yazalım.

1. Aysun saatlerdir ayna karşısında kendini süslüyor.

.....

2. Sokaktaki köpekten korkan çocuk kendini arabanın arkasına sakladı.

.....

3. Gökçe yarınki yolculuk için kendini hazırlıyor.

.....

4. Arkadaşımı beklerken vitrinlere bakarak kendimi oyaladım.

.....

5. Çemberlitaş Hamamı'ndaki turistler kendilerini güzelce keselediler.

.....

6. Kendimizi güneşin zararlı ışınlarından korumak için güneş kremi sürmeliyiz.

.....

7. Meltem kendini sınava çok iyi hazırlamış.

.....

8. Doktor “Biraz kilo vermeniz lazım. Bunun için kendinizi dengeli beslemelisiniz.” dedi.

.....

9. Köpek durmadan kendini kaşıyor.

.....

10. Sınavdan kötü puan alınca Mehmet kendini eve kapadı.

.....

5 Aşağıdaki cümleler ile fiilleri eşleştirelim. Boşlukları dolduralım.

1. Müdür hastalandığı için toplantıya	a. süsle.....
2. Futbolcu maçta arkadaşının ayağına takılarak	b. kat.....
3. Yarınki sınava çok iyi	c. diz.....
4. Küçük kız aynanın karşısında saatlerce	ç. temizle.....
5. Annem dün sabahtan akşama kadar temizlik yaptığı için çok	d. öv.....
6. Öğrenciler çay almak için kantinin önünde sıraya	e. sakatla.....
7. En yakın arkadaşımın düğününe gidemediğim için çok	f. hazırla.....
8. Kedi mamasını yedikten sonra tüylerini yalayarak iyice	g. üz.....
9. Annem benimle her zaman	ğ. yor.....
10. Adamın ayağı takıldı ve birdenbire yere	h. ser.....

DİNLEME

ALMAN ÇİFT, TÜRKİYE'YE BAĞLANDI

6 Metni dinleyelim, aşağıdaki soruları cevaplayalım.

- Hemberger ailesi neden Türkiye'ye bağlanmış?
.....
- Alman aile, neden kendilerini Berlin'deki evlerinde gibi rahat hissediyorlar?
.....
- Clementia Hemberger ve eşi yakın zamanda nereleri gezecekler?
.....
- Hemberger ailesi Türkiye'yi tanıtmak için ne planlıyor?
.....

YAZMA

7 Seyahate çıkmadan önce nasıl hazırlıklar yapıyorsunuz? Yazalım.

KONUŞMA

8 Seyahat edeceğimiz yere karar verirken nelere dikkat ediyorsunuz? Tartışalım.

ÜNİTE 1

LEYLEĞİ HAVADA GÖRMEK B. TURİZMİN FARKLI YÜZLERİ

gelince, bitirince, görünce, duyunca

-Şirkete gelince lütfen ofisime uğrayın.

-O kitabı bitirince bana da verir misin?

-Sevim'i aniden karşımda görünce çok şaşırımdım.

-Meral dün trafik kazası geçirmiş, duyunca çok üzüldüm.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki turizm çeşitleri ile resimleri eşleştirelim.

alışveriş turizmi
yat turizmi

doğa turizmi
kültür turizmi

sağlık turizmi
sanat turizmi

deniz turizmi
kış turizmi

1. ....

2. ....

3. ....

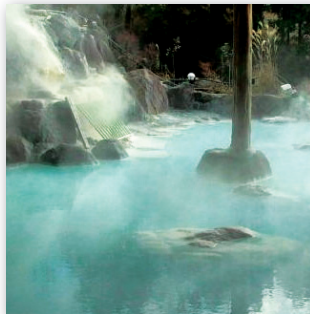
4. ....

5. ....

6. ....

7. ....

8. ....

OKUMA

TURİZMDE ÇEK-YAT YÖNTEMİ

Bir akşam arkadaşlarımla sohbet ediyorduk. Onlara “Yarın akşam hiç tanımadığım Polonyalı bir çift evimde misafir olacak, ertesi gün de Alman bir çift gelecek.” dedim. Önce şaka yapıyorum sandılar. Ciddi olduğumu görünce beni vazgeçirmeye çalıştılar. Vazgeçmeyeceğimi anlayınca konuyu daha iyi anlamak için bana sorular sormaya başladılar. Onlara dilim döndüğünce “çek-yat turizmi”nden bahsettim. Eminim, şimdi siz de “Nedir bu çek-yat turizmi?” diye düşünüyorsunuz. Çek-yat turizmini yaklaşık 230 ülkeden 1,5 milyona yakın insan kullanıyor. Bu turizm, para kazanma amacı olmayan bir konukseverlik ağıdır.

Pek çok gezi sitesine üyeyim. Size de tavsiye ediyorum. Bu sitelerden şunları öğrenebilirsiniz: Bir ülkeye en ekonomik şekilde nasıl seyahat edebilirsiniz? Bir ülkede gezip görebileceğiniz en ilginç yerler nerededir? Çek-yat turizmine de böyle bir araştırmada rastladım. Bu sistemi, üyelerinin önemli bir bölümü gezmeyi bir yaşam şekline dönüştürmüş kişiler geliştirmiş.

Eğer evinizde misafir ağırlayacak yeriniz varsa ve farklı kültürlerden farklı insanlarla tanışmak istiyorsanız bu iş tam size göre! Öncelikle iletişim kurmak için bir internet sitesi veya e-posta grubuna üye olmak gerekiyor. Böylece gelecekteki misafirleriniz ile iletişim kurabiliyorsunuz. Ben de kızım ile konuşup ondan da onay alınca vakit kaybetmeden bir siteye üye oldum. Ertesi gün Polonyalı bir çiftten bir e-posta alınca çok heyecanlandık. Evimizde dört gece kalmak istiyorlardı ama ufak bir sorun vardı: benim sabah erken saatte işe, kızımın da okula gitmesi gerekiyordu. Durumu anlattık, “Erken saatte kalkmak bizim için sorun değil.” dediler ve sonra yolculuklarıyla ilgili detayları konuştuk. Misafirlerimizi karşılamaya giderken çok heyecanlıydık. Misafirlerimizden Eric bir avukat, Karolina ise bir şirkette pazarlama müdürüymüş. Onlarla beraber 4 gün geçirdik ve aile gibi olduk. Bir akşam yemekte Eric bize ilk çek-yat turizmi macerasını anlattı. Ona göre, çek-yat turizmi bir insanın kendi ülkesi ve kültürünü tanıtmak için önemli bir fırsattı. Karolina da “Sadece birkaç gün sizinle yaşayarak Türkiye ve Türk kültürüyle ilgili gezi kitaplarındaki yazılardan daha fazlasını öğrendik.” dedi. Eric de Karolina’ya katıldı ve şunları söyledi: “Beş yıldızlı otellerde kalmak, o ülkenin tarihini ve kültürünü öğrenmek için yeterli değil. Böyle yerlerde çoğu zaman otellerin dışına bile çıkamazsınız. Bence çek-yat turizmi bir ülkeyi ve o ülkenin kültürünü tanımak için çok yaratıcı ve güzel bir yöntem.” Ben de Eric ile aynı fikirdeyim.

Kim bilir, belki bir gün siz de, kızım ve ben gibi gönüllü turizm elçileri olursunuz ve salonunuzdaki boş bir çek-yatla farklı kültürlerle konukseverlik gösterebilirsiniz. Belki bir gün, yaşamınıza zenginlik katan deneyimlerimizi bizimle paylaşsınız.

Yolunuz açık olsun.

2 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. “Çek-yat turizmi” nedir?
2. “Otel turizmi” ile “çek-yat turizmi” arasındaki farklar nelerdir?
3. Siz, misafir veya ev sahibi olarak “çek-yat turizmi”ni tercih eder misiniz? Neden?

YA SİZ?

Turistler sizin ülkenizde en çok hangi turizm çeşidini tercih ediyor? Anlatalım.

DİL BİLGİSİ

Zarf-Fiiller (Time Gerunds)

Fiil + (mA) + (y) InCA

Temel cümlenin yüklemine zaman bakımından tamamlar. Kendisinden sonra gelen fiilin hemen yapıldığını / yapılacağını gösterir. Bu zarf-fiilin kullanıldığı cümlede (temel cümle) fiil sürekli olmaz.

This gerund defines the verb in terms of time. It expresses that action will be done soon. In addition “-(y)InCA” form, action expressed in the main clause cannot be continuous.

Örnek:

Uçaktan inince beni ara.

Öevlerim bitince yatacağım.

Cüzdanımı yanıma almayınca eve geri dönmek zorunda kaldım.

Kardeşim seni görmeyince çok üzüldü.

NOT: “-(y)InCA” zarf-fiili bazen “-Diğl zaman” yerine kullanılır. Fakat “-Diğl zaman”lı söyleyişlerde temel ve yan cümlelerdeki fiiller aynı zamanda yapılıyor olabilir.

“-(y)InCA” is sometimes used in place of “-Diğl zaman”. But in statements with “-Diğl zaman”, actions of the relative and main clauses may co-inside.

3 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

- Havaya göre ince giyinmişim, dışarı çık..... çok üşüdüm.
- Karşı komşumuz elektrik faturasını ödemeyi unut..... elektrikleri kesildi.
- Tramvay yolundan karşıya geçmeye çalışırken ayağı zincirlere takıl..... düştü ve dizini incitti.
- Yıllardır görmediği arkadaşını gör..... çok sevindi.
- Telefonundaki cevapsız çağrıları gör..... çok endişelendi ve hemen annesini aradı.

4 Aşağıdaki cümleleri “-(y)InCA” zarf-fiil ekini kullanarak yeniden yazalım.

- Eve geldim. Hemen seni aradım.
.....
- Hülya sınavı kazandığını öğrendi. Mutluluktan havaya uçtu.
.....
- Yolda arabam bozuldu. İşe geç kaldım.
.....
- Annem beni elimde çiçeklerle gördü. Çok şaşırdı.
.....
- Yoldaki köpeğe çarpmamak için aniden direksiyonu kırdı. Ağaca çarptı.
.....

5 Aşağıdaki karışık kelimeleri ve “-(y)InCA” zarf-fiil ekini kullanarak kurallı cümleler yazalım.

- bitmek / üniversite / dönmek / eğitim / Türkiye / ülke / ben
.....
- çok / okul / görmek / eski / arkadaş / birden / görmek / karşı / şaşırmak
.....
- ev / gelmek / kardeş / vaktinde / annem / meraklanmak / babam / aramak
.....
- trafik / İstanbul / yağmur / tıkanmak / yağmak
.....
- kahve / insanlar / bazı / uykusu açılmak / fakat / ben / etkilenmek / içmek
.....

fiil + (I/A)r fiil + -mAz

Bu zarf-fiil cümleye “tezlik, çabukluk” anlamı verir. Temel cümledeki fiilin hemen gerçekleştiğini / gerçekleşeceğini anlatmak için kullanılır. İki fiil arasındaki süre çok kısadır.

This gerund means “quickness”, and it is used to express main action will be done immediately. In “-Ir ...mAz” statements, time interval is much shorter between two actions.

Örnek:

Memleketine varır varmaz beni mutlaka ara!
Hasta olduğumu duyar duymaz geldim.

Okuldan çıkar çıkmaz kütüphaneye gideceğim.
Eve gider gitmez yatıp uyumak istiyorum.

6 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. O kadar yorulmuşum ki yat..... yat..... uyumuşum.
2. İ.Ü. Dil Merkezine gitmek için tramvaydan in..... in..... yolun karşısına geçip birkaç metre yürümeniz gerekiyor.
3. Ailemi çok özledim, okul bit..... bit..... hemen memlekete gideceğim.
4. Tabak elimden düş..... düş..... tuzla buz oldu.
5. Emekli ol..... ol..... kendisine Antalya'dan bir ev almak istiyor.

7 Aşağıdakileri eşleştirelim.

1. Çocuklar yağmur diner dinmez	a. bavullarımızı odamıza bırakıp sahile ineceğiz.
2. Sabahları bilgisayarını açar açmaz	b. kalktılar.
3. Eğer okumak istiyorsan	c. eve gelir gelmez ders çalışmaya başladı.
4. Birbirlerini görür görmez	ç. hemen e-postalarımı kontrol ederim.
5. Gelecek hafta çok sınavı olduğu için	d. bu kitabı bitirir bitirmez sana veririm.
6. Misafirler kahvelerini bitirir bitirmez	e. âşık oldular.
7. Otele varır varmaz	f. hemen parka koştular.

DİNLEME**KONYA'DA UZAY TURİZMİ HEYECANI****8 Metni dinleyelim. Aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.**

1. Uzay turizmi, tüm gelir düzeyindeki kişiler için uygundur. ( )
2. Uzay turizmi için Konya'ya gelecek kişiler, Konya'da turizmin gelişmesine katkı sağlayacak. ( )
3. Konya'da başka turizm türleri yok ve uzay turizmi bu yüzden çok önemli. ( )
4. Konya'nın, turizm yönünden hiçbir eksikliği yok. ( )
5. Uzay turizmi, turizm sektörü için önemli bir gelişme ve bir süre sonra turizm sektörünün en önemli bir dalı hâline gelecek. ( )

YAZMA

- 9** Bir turist ülkenize hangi turizm çeşidi için gelebilir? Nereleri gezebilir? Yazalım.

KONUŞMA

- 10** Siz hangi turizm çeşitlerini denediniz? Anlatalım.

ÜNİTE 1

LEYLEĞİ HAVADA GÖRMEK

C. GELDİM, GÖRDÜM, YAZDIM

çıkana kadar, doğuncaya dek, oluncaya değin

-Sen evden çıkana kadar köşedeki markete gidip geleyim.

-Güneş doğuncaya kadar ders çalıştı.

-Doktorlar, "Çok sıcak havalarda çocukların ve yaşlıların akşam oluncaya değin sokağa çıkmamaları gerekiyor." diyor.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Şimdiye kadar gezdiğiniz yerler arasında en çok nereyi beğendiniz? Neden?

OKUMA

MERYEM ANA'NIN EVİ

Geçtiğimiz yaz ailece Ege Bölgesi'ni gezmeye karar verdik. Bu gezimizde Bülbül Dağı'ndaki Meryem Ana Evi'ne de uğradık. Efes Antik Kenti'ndeki "Magnesia" adlı kapının önünden geçerek Meryem Ana'nın evine gittik. Ev, yüksekçe bir tepede ve dar bir yolun sonundaydı. Bu yüzden yürümeniz gerekiyordu. Oraya gidince dünyanın her yerinden gelen ziyaretçiler dikkatimi çekti. 1967 yılında Papa IV. Paul ve 1979 yılında Papa II. Jean Paul de burayı ziyarete gelmişler. Vatikan Meryem Ana Evi'ni kutsal bir yer olarak ilan etmiş. Hıristiyanlar, burayı ziyaret eden kişileri "hacı" olarak kabul ediyorlar.

Meryem Ana'nın evi, mütevazı bir ev. Evin kapısından girer girmez kendinizi bir sahanlıkta buluyorsunuz. Girişin karşısındaki duvarın önünde Meryem Ana'nın büyükçe bir heykeli var. İnsanlar bu heykelin önünde ellerini açarak dua ediyorlar ve isterlerse dualarını bitirince heykelin yanındaki minik bir bölmede mum yakabiliyorlar. Evin duvarlarındaki resim ve ikonların birçoğu, çok eski tarihî eserler. Evin duvarlarında Meryem Ana ile ilgili suretler var. Müslümanların kutsal kitabı Kur'an-ı Kerim'de de bahsedilen Meryem Ana'nın evinin küçük bir bölümünde Müslümanların namaz kılabilceği küçük bir yer bulunuyor.

Tarihçiler, Meryem Ana'nın evini 1890'lı yıllarda bulmuş. Bulunma hikâyesi ise çok ilginç: Bir gün Alman rahibe Anne Catharine Emmerich hastalanmış ve hasta yatağında bazı önemli dinî olaylarla ilgili rüyalar görmüş. Rahibeye göre Meryem Ana Kudüs'te değil Türkiye'nin Ege Bölgesi'nde, dağdaki bir manastırda uzun yıllar yaşamış ve orada ölmüş. İnsanlar önce ona inanmamışlar fakat tarihî araştırmalar rahibenin doğru söylediğini ortaya çıkarmış. Böylece ev bulununcaya kadar onun Kudüs'te gömülü olduğunu sanan Hıristiyan dünyası, ilgisini Efes'teki bu küçük eve çevirmiş. Araştırmalara göre Meryem Ana, Hz. İsa çarmıha gerilinceye kadar onunla birlikte Kudüs'te yaşamış fakat oğlu öldükten sonra Aziz Jean ile birlikte Kudüs'ten kaçmış ve Efes'e gelmiş. O zamanlar Efes'te putperestler çok fazlaymış. Aziz Jean da kimse Meryem Ana'ya zarar vermesin diye onu Bülbül Dağı'ndaki küçük bir yerde gizlemiş. Meryem Ana, yıllarca burada tek başına yaşamış. Aziz Jean, her gün gizlice Meryem Ana'yı ziyaret ederek ona yardım etmiş, yiyecek içecek götürmüştü. Meryem Ana 101 yaşında ölünceye kadar burada inziva hayatı yaşamış. Ölünce, onu seven bir grup Hıristiyan, Meryem Ana'yı yakınlarda bulunan bir mağaranın içinde kimsenin bilmediği bir yere gömmüş ve mağaranın ağzını kapatmış. Daha sonra Meryem Ana'nın evini de bir kiliseye çevirmişler.

Yolunuz Ege Bölgesi'ne, Aydın'a düşerse Selçuk'a giderek burayı ziyaret etmenizi tavsiye ederim. Bence herkesin görmesi gereken bir yer.

Şimdiden iyi yolculuklar!

2 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Meryem Ana Evi nasıl bir ev?
2. Meryem Ana Evi'nin kutsal olma sebebi nedir?
3. Meryem Ana Evi, ne zaman ve nasıl bulunmuş?
4. Meryem Ana, Efes'e neden ve nasıl gelmiş?
5. Meryem Ana ne zaman, neden burada yaşamaya başlamış?

YA SİZ?

Sizin ülkenizde farklı dinlere ait kutsal yerler var mı? Anlatalım.

DİL BİLGİSİ

Zarf-Fiiller (Time Gerunds)

fil + (y)AnA kadar / dek / değin

Bu yapı, cümleye zaman anlamı katar. Kendisinden sonra gelen fiilin sona erdiğini gösterir.

This gerund means 'time'. And shows that the action coming after it has finished.

Örnek:

Kendisini hasta edene kadar çalıştı, sonunda bünyesi zayıf düştü.

Hırsızlık olaylarında, polis gelene kadar hiçbir şeye dokunmamak lazım.

Uçağa binmekten çok korkuyor, bu yüzden ilaç aldı ve Ankara'ya varana dek uyudu.

Ödevlerini bitirene kadar dışarı çıkmak yok!

Sabah olana değin çalıştım ve nihayet bütün işlerimi bitirdim.

3 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Misafirler gel..... evi toparlamam lazım.
2. Trafik ışıklarına var..... dümdüz gidin, daha sonra ışıklardan sola dönün.
3. Hep geç kalıyorsun. Müdürü kızdır..... uğraşma, bir gün de vaktinde gel!
4. Telefonumu tamire ver..... yenisini almayı düşünüyorum.
5. Sen sinema biletlerini al..... ben de yiyecek bir şeyler bakayım.
6. Ben işlerimi bitir..... eve gel.
7. Yemek suyunu çek..... pişirmelisin.
8. Sınav bit..... dışarı çıkamazsınız.
9. Ankara'ya gel..... yanımdaki kadın durmadan konuştu.
10. Bu parayla araba al..... ev al.

fiil + (y)IncAyA kadar / dek / değin

“(y)AnA kadar” zarf-filiyle yakın anlamlıdır. Bu yapı, cümleye zaman anlamı katar. Kendisinden sonra gelen fiilin sona erdiğini gösterir.

This gerund and ‘-AnA kadar’ have close meaning. This gerund means ‘time’. And shows that the action coming after it has finished.

Örnek:

Ben, konusunu anlayıncaya dek film bitti.

Eşim, çocuklarımız okullarını bitirinceye değin emekli olmayı düşünmüyor.

Doktorlar, “Eğer kilo vermek istiyorsanız doyuncaya kadar yemeyin, masadan biraz aç kalkın.” diyorlar.

Saçlarım belime gelinceye kadar kestirmeyeceğim.

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Sınavın bit..... seni okulun bahçesinde bekleyeceğim.
2. Annesi öl..... evlenmedi, hep onunla ilgilendi.
3. Biz gel..... ustalar evin badanasını bitirmiş.
4. Ondan haber al..... çok huzursuzdum, şimdi rahatladım.
5. Elindeki parayı bitir..... uğraşıyorsun, sonra da borç istiyorsun!

DİNLEME

GELDİM, GÖRDÜM, SEVDİM

5 Metni dinleyelim. Aşağıdaki boşlukları dolduralım.

1. Özge, Merve’ye ..... kalmasını tavsiye ediyor.
2. Merve, iş yerinden ..... günlük izin almış ama uçak seferleri erken saatte olduğu için ..... gün tatil yapabilecek.
3. Özge, Merve’yi ..... konusunda uyarıyor.
4. Kuzey Kıbrıs’ın en meşhur yiyecekleri arasında ..... , ... ve ..... var.
5. Özge, Kuzey Kıbrıs’a gittiği zaman ..... yokmuş bu yüzden ..... kiralamış.
6. Kuzey Kıbrıs’ta trafik buradakinden biraz farklıymış. Mesela araçlar ..... gidiyor ve uzaklık tabelalarda ..... ile yazıyor.
7. Beşparmak Dağları’ndaki St. Hilarion Kalesi’ni, adayı savunmak için yapmışlar ama sonradan buraya ..... yerleşmiş.

YAZMA

6 Şimdiye kadar en çok hangi tatilinizden keyif aldınız?

Bu tatille ilgili aşağıdaki maddeleri kullanarak bir gezi

yazısı yazalım.

- Nereye gittiniz?
- Kaç gün kaldınız?
- Konaklama
- Anılarınız

KONUŞMA

7 Tatile gideceğiniz yeri seçerken nelere dikkat edersiniz?

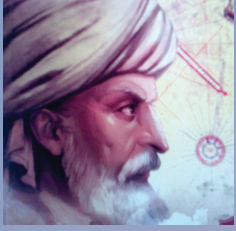
Aşağıdaki maddeleri kullanarak konuşalım.

- Yer
- Ulaşım
- Konaklama
- Aktiviteler

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

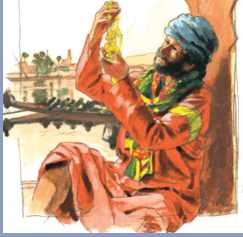
ÜNLÜ SEYYAHLAR

EVLYÂ ÇELEBİ

25 Mart 1611’de İstanbul’da doğdu. Babası Osmanlı İmparatorluğu Sarayı’nda çalışıyordu, bu yüzden iyi bir öğrenim gördü. Önemli devlet görevleri için kuvvetli bir adaydı ama o, küçük yaşlardan itibaren gezmek, farklı yerler görmek, yeni insanlar tanımak istiyordu. Bu yüzden sarayda fazla kalamadı. Bir gün bir rüya gördü. Bu rüyayı bir işaret olarak kabul etti ve böylece uzun yıllar süren meşhur gezilerine başladı. Bu gezilerini “Seyahatnâme” adlı eserinde anlattı. Seyahatnâme’yi 17. yüzyılda yazdı. Bu eser 10 ciltten oluşmaktadır ve içindeki tarihî, coğrafi ve kültürel bilgiler sebebiyle Türk kültür tarihi ve gezi edebiyatı konusunda çok önemli bir yere sahiptir. Evliyâ Çelebi, Seyahatnâme’de İstanbul, Anadolu, Orta Doğu, Doğu Avrupa, Balkanlar, Kuzey Afrika ve Arap Yarımadası’nın bazı bölgelerini anlatır.

İBN-İ BATTUTA

24 Şubat 1304’te Fas’ın Tanca şehrinde doğdu. Zengin bir müslümandı ve 1325 yılında, 20 yaşındayken, hacca gitmeye karar verdi. Bu, onun ilk gezisi olacaktı. Bu yolculukta yaşadığı maceralar, onda başka yerleri görme hevesi uyandırdı. Orta Çağ’ın en büyük seyyâhı olan İbn-i Battuta, yaşadığı dönemde Avrupalılar tarafından çok az bilinen Afrika, Orta Doğu ve Uzak Doğu’yu gezdi. Buralarda gördüklerini ve yaşadıklarını “Rihlet-ü İbn Battûta” (İbn-i Battuta Seyahatnâmesi) adlı kitabında anlattı.

MARCO POLO

15 Eylül 1254’te Venedik’te doğdu. Babası bir tüccardı ve Marco Polo da babasıyla birlikte pek çok yer gezme ve görme imkânı bulmuştur. Çocukluğundan itibaren pek çok yer gezmiştir ama onun gezilerinden en çok bilineni Uzak Doğu gezileridir. Önceleri tüccar olan babası ve amcasıyla birlikte, sonraları da devlet göreviyle Anadolu, Mezopotamya, İran, Türkistan, Pamir Dağları, Gobi Çölü, Çin, Koromandel kıyıları ve Dekkan Yarımadası’nı gezdi. Bu gezilerinden sonra ticarete başladı fakat bir savaş sonucu esir düştü. Esareti sırasında bir arkadaşından seyahat anılarını yazmasını istedi. “Il Milione” adlı kitabında çeşitli halkların hayatlarını, geleneklerini, tarihlerini ve coğrafyalarını anlattı ve özellikle Uzak Doğu ve Afrika’ya, Avrupa’ya tanıttı.

1. Bu üç seyyahın ortak noktası nedir?

2. Sizin kültürünüzde böyle kitaplar yazan kişiler var mı? Bu kişiler ve kitaplar hakkında kısaca bilgi verelim.

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

NASIL BİR “TATİLCİ”SİNİZ?

“Yaz mevsimi” deyince pek çok kişinin aklına “tatil” geliyor. Maalesef istediğimiz zaman istediğimiz gibi bir tatile çıkma şansımız yok ama bu, tatil hayali kurmamıza engel değil!

Gelin “Nasıl bir tatilcisiniz?” öğrenelim.

1. Neden seyahat edersiniz?

- Yeni yerler görmek için.
- Yeni insanlar tanımak için.
- Öyle gerektiği için.
- A noktasından B noktasına ulaşmak için.

2. En son ne zaman tatil yaptınız?

- a. Uzun zaman önce.
- b. Geçen yaz.
- c. Tatil ne zaman bitti ki?
- ç. Yakın zamanda.

3. Nasıl bir denizde yüzmeyi tercih edersiniz?

- a. Aslında yüzmeyi tercih ederim.
- b. Tanıdığım, bildiğim bir denizde.
- c. Hep farklı bir denizde.
- ç. Deniz olsun, temiz olsun hiç fark etmez.

4. Tatil deyince ilk önce hangisi aklınıza geliyor?

- a. Pasaport
- b. Tavlâ
- c. Deniz ve güneş
- ç. Yeni arkadaşlar

5. Uzun bir yolculuktan sonra gideceğiniz yere vardınız.

İlk önce ne yaparsınız?

- a. Odama gider uyurum.
- b. Hemen üzerimi değiştirir ve denize giderim.
- c. Çıkar, etrafı dolaşırım.
- ç. Çay yok mu çay?

DEĞERLENDİRME

A'lar Çoksa

Sizin için tatil demek; yazlık evinize gitmek, kış boyunca kapalı kalan evi temizlemek, ardından orada mümkün olduğunca uzun zaman geçirmek demek. Yıllardır adresiniz aynı yazlık, bu yüzden buradaki arkadaşlarınızla yeniden görüşmek, eğlence olarak da bol çay içip tavlâ ve okey oynamak sizin için yeterli. Eğer emekliliğinize yıllar varsa, tatille ilgili düşüncelerinizi değiştirmenizi tavsiye ederiz.

B'ler Çoksa

Bizce, tatilde sizin kadar yorulan başka bir insan yoktur. Sizin için "tatil = eğlence" demek. Gideceğiniz yerde kafa dengi insanlar olsun istiyorsunuz. Sabahlara kadar gezmek, yeni insanlarla tanışmak, güneşin doğuşunu gördükten bir süre sonra ancak uyumak... Kısacası tatil sizin için "gece hayatı" demek.

C'ler Çoksa

Sizin için ideal tatil, tuzlu suyla bolca haşır neşir olacağınız bir tatil. Tatil deyince aklınıza deniz ve güneş ikilisi geliyor. Sahilde tembelce yatmak, bir şeyler okumak, kurudukça kalkıp denizin dibinde serinlemek, günün her saati sahilin tadını çıkarmak, huzur içinde etrafı izlemek sizin tatil anlayışınız.

Ç'ler Çoksa

Her yıl tatillerinizi elinizden geldiğince farklı geçirmeye çalışıyorsunuz. Sizin için kısıtlı bir tatil dönemini sürekli aynı şekilde değerlendiriyor olmak çok sıkıcı ve vakit kaybı. Dünyada göreceğiniz daha çok yer olduğunu düşünüyor, bunun için harekete geçiyorsunuz. Tatilde sizin adresiniz ülke sınırlarının dışında bir yer.

6. Plaja inip bir süre orada zaman geçirmeye karar verdiniz. Yanınıza neyi almazsanız kendinizi eksik hissedersiniz?

- a. Deniz gözlüğümü ve şnorkelimi
- b. Bulmacamı
- c. Müzik çalarımı
- ç. Fotoğraf makinemi

7. Tatildeyken hangisi sinirinizi daha çok bozar?

- a. Gürültücü çocuklar
- b. Kötü yemek
- c. Kötü hava
- ç. Her şeyin çok pahalı olması

8. Tatilde genelde nereye gidiyorsunuz?

- a. Hep aynı yere gidiyorum.
- b. Hep farklı yere gidiyorum.
- c. Bilmiyorum, ben böyle nereye gidiyorum?
- ç. Nereye çekseler oraya gidiyorum.

9. Tatilden döndünüz. Ne kadar bronzlaşmışsınız?

- a. Beyaz peynir gibiyim.
- b. Çok güzel bronzlaşmışım.
- c. Amele yanığım var, olur mu?
- ç. Yüzümde güneş gözlüğü izi var.

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki boşlukları, kutudaki fiiller ve dönüşlülük ekini kullanarak dolduralım.

yuvarla - koy- kurula- döv- kapa- öv-

1. Ayağım burkulunca merdivenden aşağı .....
2. Üniversite sınavını kazanamadığı için çok üzldü ve günlerce odasına .....
3. Hatalarının farkına varıp çok .....
4. Yarın sabah erkenden yola .....
5. Projesi ödül alınca çok .....
6. Ablam denizden çıktıktan sonra .....

2. Aşağıdakileri eşleştirelim.

1. Sınavlara iyi hazırlanabilmek için
  2. Saatlerdir süsleniyorsun,
  3. İ.Ü. Dil Merkezinin terasından
  4. Sabah trafiğine takıldık,
  5. Aslında çok sıcakkanlı bir çocuk
  6. Deminden beri söyleniyorsun,
  7. Arkadaşını beklerken
  8. Dün gece hava çok soğuktu,
  9. Bu kadar ufak tefek şeyler için
  10. Genç kız, başı dönünce
- a. düşmemek için tırabzanlara tutundu.
  - b. seni bu kadar sinirlendiren şey ne?
  - c. yorgana sarınmama rağmen çok üşüdüm.
  - ç. bir ay eve kapandı.
  - d. üzülme lütfen.
  - e. senin yüzünden geç kalacağız.
  - f. toplantıya gecikeceğiz.
  - g. İstanbul Boğazı görünüyor.
  - ğ. fakat sizi tanımıyor, bu yüzden biraz çekindi.
  - h. vitrinlere bakarak oyalandı.

3. Aşağıdaki boşlukları uygun zaman zarf-fiil ekleriyle [-( )r -mAz, -(y)IncA, -(y)AnA kadar / dek / değin, -(y)IncAyA kadar / dek / değin] dolduralım.

1. Çocukken yaz tatillerinde arkadaşlarla hava karar..... parkta oyun oynuyorduk.
2. Evden çık..... çık..... yağmur başladı ve çamaşırları toplamak için tekrar eve dönmek zorunda kaldım.
3. Dün gece, güneş doğ..... ders çalıştım, sonra birkaç saat uyuyup okula gittim.
4. Köpek, kediyi gör..... gör..... havlamaya başladı.
5. Eve gel..... hemen yemek hazırlamaya başladı.
6. Ehliyetine el konuldu, cezan bit..... trafiğe çıkamazsın.
7. E posta kullanmak yaygınlaş..... herkes birbirine mektup yolluyordu.
8. Köşeyi dön..... dön..... onunla burun buruna geldik.
9. Ben marketten dön..... birbirlerine girmişler.
10. Başım çok ağrıyordu, eve gel..... bir ilaç içtim ve hemen yattım.
11. Akşamları iyi uyuya..... ertesi gün başım çok ağrıyor.
12. Onun yalanına ortak ol..... arkadaşına çok kızdı.
13. Başı çok ağrıyordu, ilaç al..... al..... hemen yattı.
14. Geçen hafta Sevim geldi diye Merve'ye haber verme..... bize biraz kırılmış.
15. Kardeşim sınavlardan iyi notlar aldığını öğren..... çok sevindi.

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz.
1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Uzmanlık alanıma ve ilgi alanıma giren konularla ilgili kapsamlı bilgi alışverişine girebilirim.	1	2	3	4	5
2. Olaylara ve deneyimlerime ilişkin duygularımı ifade edebilirim.	1	2	3	4	5
3. Karışık zaman ifadeleri içeren sıralı cümleler kurabilirim, böyle cümleleri anlayabilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER

aseton
badana
bagaj ücreti
bavul
bronz
buhar
buruşuk
çarmıh
çek-yat
deneyim
dramatik
festival
fuar
gelenek
gelir düzeyi
gözlem
güneş kremi
günlük
hac
hacı
hamal
heves
ikon
inziva
izlenim
karavan
kese
kırışik
kısıtlı
konukseverlik
kozmetik
kronoloji
kronolojik
kuru temizleme
meşhur
mütevazı
okey
otogar
palet
panayır
saç jölesi
saç spreyi
sahil
sanal
sektör
sure
şifa
şnorkel

FİİLLER

bağlanmak
incitmek
keselemek
kırılmak
oyalamak
pazarlamak

KALIP İFADELER

akla kararı seçmek
ayaklarına kara sular inmek
beyaz peynir gibi olmak
bilim dalı
birbirine girmek
burun buruna gelmek
canı çıkmak
çarmıha girmek
dengeli beslenmek
direksiyon kırmak
genel kültür
giyiniş kuşanmak
göbeği çatlamak
hacca gitmek
haşır neşir olmak
imdadına yetişmek
kıvrak zekâ
kültür birikimi
meraktan çatlamak
mutluluktan havaya / havalara uçmak
parlak fikir
sırılsıklam olmak
tadını çıkarmak

ÜNİTE 2

BECERİLER

- Bir tartışmada düşüncelerini savunma
- Tasarım ve sunum yapma

DİL BİLGİSİ

- Edilgen fil
- Tarafından / -CA
- Zarf-fiiller (Diğİ / (y)AcAğİ zaman / sırada / DiğİndA)

KELİMELER

- Teknoloji
- İletişim
- Ulaşım

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE

ÜNİTE 2

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE

A. TEKNOLOJİ

kuruldu, seçilmemiş, edilmemiş mi,
tanınıyor, bulunmadı, alındı mı,

Türkiye Cumhuriyeti, 1923'te kuruldu.
Kızım okuldaki teknoloji grubuna seçilmemiş.
Ödevlerimizi yapacak bir robot icat edilmemiş mi?
Telefon konusunda çok başarılı biri olarak tanınıyor.
Bilgisayardaki taramada virüs bulunmadı.
Sana yeni bir kamera alındı mı?

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Bazı icatların tesadüfen bulunduğunu biliyor musunuz? Aşağıdaki icatlarla olayları eşleştirelim.

yapıştırıcı

1

a. Costantin Fahlberg, farkında olmadan ellerine yapışan maddeyi evine getirdi. Yemek yerken, ekmeğine şeker eklememesine rağmen ekmeğin tadı biraz tatlıydı. Noktaları bir araya getiren Fahlberg, bu tatlılığın laboratuvarında üzerinde çalıştığı maddeden geldiğini anladı. ( )

mikrodalga fırın

2

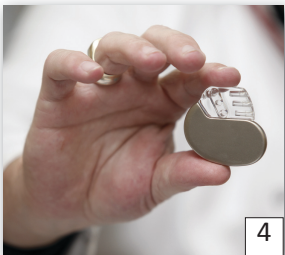
b. Mühendis Wilson Greatbatch, kalp seslerini kaydeden bir cihaz üzerinde çalışıyordu. Yaptığı cihazdan yanlış parçayı çıkaran Wilson gerekli enerjiyi cihaza verdiği icadı, normal bir kalpten daha doğru ve hatasız atmaya başlamıştı. ( )

tatlandırıcı şeker

3

c. Dr. Coover, şeffaf ve kurşuna dayanıklı bir materyal üzerinde çalışıyordu. Coover, yapış yapış bir malzemeden oluşan çalışmalarını çöpe attı. Yıllar sonra, çöpe attığı şişe hâlâ çöp kutusunun dibine yapışık duruyordu. ( )

kalp pili

4

ç. Percy Spencer, bir laboratuvarı ziyaret etti. Bir cihazın önünde dururken ilginç bir şey fark etti: Cebinde bulunan şeker erimişti. Spencer daha sonra mısır tanelerini cihazın önüne koydu ve onların patladığını gördü. ( )

OKUMA

ÇOCUKLUĞUMDAN BUGÜNE TEKNOLOJİ

Çocukken gerçek olmayan birçok şeye inanırız: Hayalî oyun arkadaşlarımız vardır, “Ay Dede” bizi takip eder ve yalan söylersek burnumuz uzar... Çocukların hayal dünyası o kadar geniştir ki bugün bizim için komik şeyler, çocukken en doğru şeylerdir. Acaba çocukken teknolojiyle ilgili neler düşünüyorduk? Bakın, insanlar teknolojiyle ilgili yanılgılarını nasıl anlatıyorlar:

Fotoğraf: “Küçükken ailemin siyah beyaz fotoğraflarını gördükçe onlara içten içe gülerdim. Onlar, siyah beyaz bir dünyada yaşıyorlar diye düşünüyordum çünkü öyle görünüyorlardı. Bence o zaman her şey siyah beyazdı ve çok sıkıcıydı. Büyüdükçe “İnsanlar neden eskiyi daha çok özleyiyorlar?” anlamaya başladım.” (Filiz S., 30)

Telefon: “Çocukken telefonla konuştuğum kişiler, beni görebiliyor diye düşünüyordum çünkü ses sanki onlar yanımdaymış gibi yakından geliyordu. Bu yüzden telefonla dikkatli bir şekilde konuşmaya ya da bazı şeyleri işaretlerimle anlatmaya çalışıyordum. O zamanlar, telefonun diğer ucundaki kişiyi görebilmek için bu yaşma kadar beklemem gerekeceğini bilmiyordum.” (Göktürk G., 25)

“İlk kez bir telefona sahip olduğum zamanlardı. Cep telefonumu açık bıraktığımda, arayana meşgul olacak diye düşünüyordum çünkü telefon hakkında pek bir bilgim yoktu. Bu yüzden telefonumu kapatıyordum. Bugünlerde ise kimse bana ulaşmasın diye özellikle telefonumu kapatıyorum.” (Zeynep D., 24)

Radyo: “Küçüklüğümde insanlar radyonun içinde şarkı söylüyor diye düşünüyordum çünkü ses, radyonun içinden geliyordu. Bir gün sevdiğim bir sanatçıyı görebilmek için radyoyu kırdım. Yaşadığım düş kırıklığını anlatamam. Şimdilerde ise çevremde radyoyu pek göremiyorum.” (Deniz K., 19)

“Cızırdayan radyoma dokununca ya da vurunca düzelecek diye düşünüyordum. Şans eseri bunu başarırısam kendimi olağanüstü güçleri olan biri olarak görüyordum. Günümüzde radyoların bozulacak kadar çalma şansı bile olmuyor.” (Ziya A., 20)

Elektrikli Süpürge: “Eskiden elektrikli süpürge için bir canavar var ve her şeyi yiyor diye düşünüyordum çünkü çizgi filmlerde öyle oluyordu. Bu canavar beni de yemesin diye annem süpürge yaparken evden kaçırıyordum. Çalışmaya başladıktan sonra ise evdeki en büyük yardımcım elektrikli süpürge oldu.” (Ayça B., 32)

Araba: “Çocukken şoför koltuğundan geriye doğru bakıyoruz ve araba kendi kendine geriye gidiyor diye sanıyordum çünkü babam öyle yapıyordu. Birkaç kere ben de denemiştım ve olmayınca ağlamıştım. Şimdi bunu başarabiliyorum ancak merak ediyorum, acaba zaman zaman oğlum da ağlıyor mu?” (Engin N., 35)

“Trafik lambalarının altında, yani yerin dibinde, küçük polis kabinleri var sanıyordum çünkü başka türlü tahmin edemiyordum. Lambanın rengini onlar ayarlardı bana göre; kırmızı tuşa basınca kırmızı yanardı, yeşile basınca da yeşil... Kimse bana “Bu doğru değil.” diye söylemedi; ben büyüdükçe keşfettim.” (Ozan Y., 25)

Televizyon: “Ben çocukken televizyondaki insanlar beni görebiliyor diye düşünüyordum çünkü ben onları görebiliyordum. Ayrıca her evde gizli bir kamera bulunabilirdi ve birileri de beni izliyor olabilirdi. Bunun için televizyon izleyeceğim zamanlarda daha güzel giyiniyordum. Şimdi ise televizyonu en rahat elbiselerimle izliyorum.” (Burcu T., 18)

“Çocukken filmler, canlı çekiliyor sanıyordum. Aynı kanalda, aynı kişinin filmi gördüğüm zaman oyuncunun nasıl bu kadar hızlı yer değiştirdiğini anlamıyor, her iki kanalı da izlemeye çalışıyordum. Şimdi kanallar arasında rahat rahat geziniyorum.” (Kerim M., 18)

2 Metne göre çocukken teknolojiyle ilgili yanılgılarımızın sebepleri nelerdir?

3 Çocukken teknoloji ile ilgili nelere inanılmaktadır? İşaretleyelim.

1. Fotoğraf:

- a. İnsanlar farklı bir dünyada yaşıyor.
- b. Teknoloji hiç gelişmemiş.

2. Telefon:

- a. Teknoloji çok gelişmiş.
- b. Telefondakiler beni görebiliyor.

3. Telefon:

- a. Artık her yerden bana ulaşabilecekler.
- b. Telefon açıkken bana ulaşamaz.

4. Radyo:

- a. Ses radyonun içindeki insanlardan geliyor.
- b. Ses çok uzaktan geliyor.

5. Radyo:

- a. Teknolojiyle başa çıkabilirim.
- b. Teknolojiden anlamam.

6. Elektrikli Süpürge:

- a. Hayat çizgi film gibi.
- b. Televizyondakiler gerçek değil.

7. Televizyon:

- a. İnsanların bizi izlemesin diye evimizde bir kamera olabilir.
- b. Televizyondakiler gerçek değildir.

8. Televizyon:

- a. Programlar önceden çekilmiştir.
- b. İnsan aynı anda iki yerde nasıl olabiliyor!

4 Aşağıdaki yanılgılar hangi ürün ya da ürünlere aittir?

Bulalım ve yazalım.

- 1. İnsanlar farklı bir dünyada yaşıyor. ( )
- 2. Konuşurken insanlar beni görebiliyor. ( )
- 3. Vurduğumda bozuk bir aleti düzeltebilirim. ( )
- 4. Kendi kendine çalışıyor. ( )
- 5. İçinde insan var. ( )

5 Aşağıdaki kelimeleri eş anlamlıları ile eşleştirelim.

1. içten içe	a. tesadüfen
2. düş kırıklığı	b. hayal kırıklığı
3. şans eseri	c. gizli gizli / belli etmeden
4. olağanüstü	ç. fevkalade / harikulade

YA SİZ?

Sizin çocukken teknolojiyle ilgili yanılgılarınız nelerdi?

DİL BİLGİSİ

Edilgen Fiil (Passive verb)

Bu ek, cümlenin öznesi bilinmiyorsa ya da söylemek istenmiyorsa kullanılır. Ünsüz harfle biten kelimelerden sonra "(I)", ünlü ile biten kelimelerden sonra "(I)n" kullanılır.

The passive is used if the agent is unknown or avoiding the naming of a specific person as the doer. If the word ends with a consonant "(I)"; or ends with a vowel, then "(I)n" is used.

fiil + (I) I / (I) n

Örnek:

Öğretmen ders anlattı. (etken)

Ders anlatıldı. (edilgen)

Öğrenci kapıyı açtı. (etken)

Kapı açıldı. (edilgen)

Annem çiçekleri sulamamış. (etken)

Çiçekler sulanmamış. (edilgen)

Babam evin duvarlarını boyuyor mu? (etken)

Evin duvarları boyanıyor mu? (edilgen)

Yaptığım yemek beğenilmemiş mi? (edilgen)

Büyük bir doğum günü partisi için çok para harcanır.

Bizim evde çamaşırlar, pazar günü yıkanır, ütülenir.

O, sınıfta pek sevilmiyor.

Sizin ülkenizde hangi dil konuşulur?

Sınav için hazırlanılmamış mı?

1. NOT: Ünsüz harfle biten kelimelerden sonra “(I)” edilgenlik eki kullanılmaktadır. Ancak kelime “I” ünsüzü ile bitiyorsa “(I)n” edilgenlik eki kullanılır.

“(I)” is used to make the passive form after the words ending with consonants. But, if the word ends with the consonant “I”, then “(I)n” is used as to make the passive.

Örnek:

Öğretmen tahtayı sildi. (etken)
Tahta silindi. (edilgen)

2. NOT: Edilgen fiil ile dönüşlü fiili karıştırmamak gerekir. Eğer cümlede gerçek özne varsa ve fiil “kendi” yapılıyorsa “dönüşlü fiil”, yoksa “edilgen fiil”dir.

The passive verb and the reflexive verb should not be confused. When the sentence has the real agent as the performer and performs the action toward or for him/her/itself then it is a reflexive verb.

Örnek:

Kızım yıkandı. (dönüşlü)
Çamaşırlar yıkandı. (edilgen)

6 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Akşam yemeği neden hâlâ hazırla.....?
2. Türkiye kupasında birbirinden güzel maçlar oyna..... .
3. Yaz gelince kilo almamaya dikkat et..... .
4. Bayramlarda akrabalar ziyaret et..... .
5. Dün akşamki maçta hiç gol at..... .
6. Geçen gün kuru temizlemeye verdiğin elbise hâlâ temizle.....?
7. Kar nedeniyle bütün yollar kapa..... .
8. O, hep yalan söylüyor. Ona güven..... .
9. Önceki hafta olduğumuz sınav açıkla.....?
10. Sınav tarihi dün derste söyle..... .

7 Aşağıdaki etken cümleleri edilgen olarak yeniden yazalım.

1. İnsanlar onu çok başarılı bir yazar olarak görüyor.
.....
2. İnsanlar kütüphanede yüksek sesle konuşmazlar.
.....
3. Seneye Dil Merkezinin yeni bir şubesini açacaklarmış.
.....
4. Ne yaptın, hasta olacaksın. İnsan, bu kadar çikolata yer mi hiç!
.....
5. Öğrenciler Türkçe kurslarını haziran ayında tamamlayacaklar.
.....

8 Aşağıdaki cümleler dönüşlü müdür, edilgen midir? Dönüşlü ise “D” edilgen ise “E” yazalım.

1. Hafta sonu büyük bir maç düzenlenecek. ( )
2. Kadın, fırsatı kaçırdığı için dövünüyordu. ( )
3. Sınavdan düşük not alınca eve kapandı. ( )
4. Toplantıda önemli konular konuşulacak. ( )
5. Yağmur yağınca arabam temizlenmiş. ( )
6. Yaramazlık yapan çocuklar masanın altına saklanır. ( )

9 Aşağıdaki soruları cevaplayalım.

1. Öğrenciler arasında ne konuşulur?

.....

2. Türkiye'ye gelen yabancılara neler tavsiye edilebilir?

.....

3. Hafta sonları arkadaşlarla neler yapılır?

.....

4. Çocukken hangi oyunlar oynanır?

.....

5. Bir milyon Türk Lirası nasıl harcanabilir?

.....

DİNLEME

İLK TEKNOLOJİK ALET

10 Metni dinleyelim. Metindeki kişiler ile teknolojik aletleri eşleştirelim.

1. Cenk	a. atari
2. Dilek	b. bilgisayar
3. Emre	c. saat
4. Leman	ç. sanal bebek
5. Melek	d. telefon
6. Umut	e. tetris

11 Aşağıdaki kelime gruplarının anlamlarını öğrenelim. Bu kelimeler metindeki hangi kişileri yansıtıyor? Eşleştirelim.

Aslı Cenk Emre Leman Melek Umut

1. Teknoloji bağımlısı	( )
2. Teknolojide tutucu	( )
3. Teknolojiden anlıyor	( )
4. Teknolojinin gerisinde kalıyor	( )
5. Teknolojinin hızına yetişemiyor	( )
6. Teknolojiye ayak uydurabiliyor	( )

12 Sizin sahip olduğunuz ilk teknolojik âlet neydi? Anlatalım.

YAZMA

13 Teknoloji olmasaydı ne olurdu? Aşağıdaki maddelerden yararlanarak bir yazı yazalım.

- Ev, okul ve iş yaşamı nasıl olurdu?
- Aile ve arkadaşlık nasıl olurdu?
- Haberleşme ve iletişim nasıl olurdu?
- Ulaşım nasıl olurdu?

KONUŞMA

14 Aşağıdaki başlıklara bakalım. Bu başlıkların hangileri gerçek oldu, hangileri gerçek olabilir? Konuşalım.

• televizyon yayını	• su üzerinde gezinti
• trenle taşınan evler	• kişisel uçuş makinesi
• kişisel uçan gemi	• kuzey kutbunda yaz tatili
• çatılı şehirler	• sualtı turist gemisi

ÜNİTE 2

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE B. İLETİŞİM

herkes tarafından, sınıfça

-Türkçe şiir okuyan yabancı öğrenci herkes tarafından alkışlandı.
-Yarın sınıfça iletişim konulu toplantıya gidilecek.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki resimlere bakalım. İletişim ve haberleşme nasıl gelişmiş? Tahmin edip sıralayalım.

Konuşma ( )

Elçi ( )

Boynuz ( )

Faks ( )

Tamtam ve davul ( )

Güvercin ( )

Gazete ( )

Mektup ( )

Radyo ( )

Cep telefonu ( )

Telgraf ( )

Televizyon ( )

Bilgisayar ve internet ( )

Telefon ( )

Duman ( )

2 Siz en çok hangi iletişim ve haberleşme araçlarını kullanıyorsunuz? Sırasıyla yazalım.

OKUMA

3 Aşağıdaki iletişim araçları kaç yılda 50 milyon üyeye ulaşmıştır? Tahmin edip yerleştirilim.

6 Ay 13 yıl 2 Yıl 4 Yıl 38 Yıl

GÜNÜMÜZDE İLETİŞİM

Günümüzde Facebook, Twitter, YouTube ve blog'lar en etkili iletişim araçları olarak insanlar tarafından tercih edilmektedir. Peki, bu sitelerde 50 milyon üyeye kaç yılda ulaşılmıştır?

Radyo:

TV:

İnternet:

Facebook:

Google Plus:

Facebook'un üye sayısı 2010 Temmuz'unda 500 milyon civarındaydı. 2011 Eylül'ünde ise 800 milyon kullanıcıya ulaşıldı. Facebook'un kurucusu Mark Zuckerberg tarafından belirtildiğine göre Ekim 2011'de tek bir günde 500 milyon kişi Facebook'a girmiştir. Bugün ise bu sitenin kullanıcı sayısı 901 milyondan fazladır.

Bu verilere bakıldığında şunlar söylenebilir: Eğer Facebook bir ülke olsaydı Çin ve Hindistan'dan sonra dünyanın en büyük üçüncü ülkesi olurdu. Türkiye'de ise 30 milyon aktif Facebook kullanıcısı vardır. Bu sayı, Türkiye'nin 65 ilinin nüfusunun toplamına eşittir. Türkiye, bu sitede bulunan üye sayısı bakımından dünyada 5. sırada yer almaktadır.

Türkiye'de ortalama olarak bir günde 56 dakika Facebook'ta geçirilmektedir. Aynı kullanıcılar yemek için ise bir günde 27 dakika harcamaktadır. Facebook, her geçen gün artan bir şekilde mobil olarak da kullanılmaktadır. Yaklaşık 500 milyon kişi Facebook'a cep telefonundan ulaşmaktadır. Türkiye'de ise bu oran %50'nin üzerindedir. Mobil kullanıcıların bir gün kişisel bilgisayar kullanıcılarını geride bırakacağına inanılmaktadır.

Son zamanlarda adı sıkça duyulan Twitter'da 2010 yılında 75 milyon kullanıcı hesabı olduğu tespit edilmiştir. 2011'de ise 175 milyon kullanıcıya ulaşılmışken bu sayı son zamanlarda dünya genelinde 465 milyona çıkmıştır. Türkiye'de ise 7.2 milyon Twitter kullanıcısı bulunmaktadır.

Bu bilgiler incelendiğinde söylenebilir ki bugün günde 175 milyon twit atılmaktadır. Bu iletilerin sahipleri el ele tutuşsaydı, dünyanın çevresini 6.5 kere dolanırdı. Twitter'da iletişim gücünün sınırları aşılmıştır. Örneğin, Shaq, basketbolu bıraktığını basın toplantısı yerine Twitter'dan duyurmuştur.

İletişim ve haberleşmenin büyük bir bölümünün internet üzerinden gerçekleşmesinin bir sonucu olarak sosyal hayatta da değişiklikler yaşanmaktadır. Gençlerin %80'i Facebook profillerine bakarak kişilerin tanınabileceğini düşünmektedir. Bugün, Amerika'da evlenen her dört çiftten biri internet üzerinden tanışmaktadır. Sosyal medyadaki paylaşımların %80'i insanların ürün satın alma kararlarını etkileyebilmektedir. Ünlü insanlar takipçi sayıları bakımından sosyal bir yarışa girebilmektedir. Bir iletişim aracı olarak interneti kullananların %48'i uykudan önce sosyal ağları kontrol etmektedir. Gençlerin %20'si ise birkaç saat Facebook'u kontrol etmemeyi oksijensiz kalmaya benzetmektedir.

Peki, acaba bu geçmişten günümüze iletişim şeklinin değişmesi mi yoksa bir bağımlılık mıdır? Peki, bizi bundan sonra ne beklemektedir?

4 Aşağıdaki internet sitelerinin dünya genelindeki üye sayılarını metne göre yazalım. 2020 yılında neler olacak? Tahmin edelim.

Dünya	2010	2011	2012	2020
Facebook				
Twitter				

5 Aşağıdaki internet sitelerinin Türkiye genelindeki üye sayılarını metne göre yazalım. 2020 yılında neler olacak? Tahmin edelim.

Türkiye	2012	2020
Facebook		
Twitter		

6 Metne göre iletişimin gelişmesi ile sosyal hayat arasında nasıl bir ilişki vardır?

7 Aşağıdaki kelimeleri eş anlamları ile eşleştirelim.

1. aktif	a. belirlemek
2. ileti	b. bilgi
3. mobil	c. etkin
4. ortalama	ç. mesaj
5. tespit etmek	d. taşınabilir / hareketli
6. veri	e. yaklaşık

8 Sizce internet üzerinden iletişimin bu kadar yaygın olmasının sebepleri nelerdir?

YA SİZ?

1. Facebook ve Twitter gibi iletişim siteleri sizin için ne anlama gelmektedir?
2. Bir iletişim aracı olarak bilgisayar ve interneti bir günde ne kadar süre kullanıyorsunuz?

DİL BİLGİSİ

Tarafından (By)

Edilgen cümlelerde gerçek özne, “tarafından” kelimesiyle birlikte kullanılır.

The agent, person who performs an action in the passive sentence, is introduced by “tarafından”.

Örnek:

Teknoloji dersi projeleri öğretmen tarafından incelendi.

Yaptığı yemekler her zaman başkaları tarafından beğenilir.

Bu sene belediye tarafından ekmeğe zam yapılmadı.

Hırsız mahkeme tarafından suçlu bulunmuş mu?

Bu araba eşiniz tarafından hiç kullanılmamış mı?

-CA

“Tarafından” ile aynı anlam ve görevdedir. Ancak edilgen cümlelerde gerçek özne, bir grup ya da bir kurum gibi topluluk bildiriyorsa genellikle “tarafından” yerine “- CA” ile kullanılır.

In general, If the agent refers to a group, of a party or of an institution, it is used with “- CA” instead of “tarafından”.

Örnek:

Türkçenin güzel ve doğru kullanılması gerektiği Türk Dil Kurumunca belirtildi.

Temizlik görevlilerince okul binası temizlendi.

Daha önce Dil Merkezi öğrencilerince bir gezi düzenlenmedi.

Tiyatro oyunu izleyicilerce beğenildi mi?

Okul Müdürlüğünce öğrencilere kitap hediye edilmedi mi?

9 Aşağıdaki boşluklar için uygun seçeneği işaretleyelim.

1. Annesinin ameliyatı ünlü bir doktor ..... yapılmış.
a. tarafından   b. tarafından / -CA
2. Bilim adamları ..... yeni bir gezegen bulunmuş.
a. tarafından   b. tarafından / -CA
3. Bu kalem öğretmene bir öğrenci ..... hediye edilmiş.
a. tarafından   b. tarafından / -CA
4. Duyduğuma göre bu okul yardımsever insanlar ..... yaptırılmış.
a. tarafından   b. tarafından / -CA
5. Spor bakanlığı ..... başarılı çocuğa burs verilecekti.
a. tarafından   b. tarafından / -CA

10 Aşağıdaki cümleleri “tarafından” ve “-CA” kullanarak edilgen yapalım.

1. 1876’da Alexendar Graham Bell telefonu icat etti.
.....
2. 1909’da General Electric şirketi ilk elektrikli ekmek kızartma makinesini üretti.
.....
3. 1968’de Douglas Engelbart, internet teknolojisini ortaya çıkardı.
.....
4. Ütü masasını 1892 yılında Afrikalı bir kadın olan Sarah Boone geliştirdi.
.....
5. Yemek çubuklarını ilk defa 5000 yıl önce Çinliler kullandılar.
.....

11 Aşağıdaki kelimeleri uygun boşluklara yerleştirelim.

İLK DONDURMALAR

düşünüyor / sanılıyor / seviliyor / tanınmıştır / tarafından – ca / tarafından – ca / tarafından – ca / tarafından – ca / tarafından – ca / taşınmış / yapılıyor / yapılmış / yaygınlaşmıştır / yayılmış / yenilmiş

Dondurma, büyük küçük herkes ..... . Bu yiyecek, süt ya da meyve sularıyla ..... . Dondurma ilk olarak ise 13-14. yüzyılda ..... ve ilk kez İtalyanlar ..... diye ..... . Dünyaya, bu ülkeden ..... diye ..... . Dondurma İngiltereliler ..... 18. yüzyılın sonlarında, ABD’liler ..... 19. yüzyılın başlarında ..... . Türkiye’de ise dondurma 17. yüzyılda İstanbul’a gelen tacirler ..... ve .....

DİNLEME

YAŞLILIK VE TEKNOLOJİ

12 Metni dinleyelim. Yaşlı kadın, cep telefonunda neleri yapamıyor? Cümleleri tamamlayalım.

1. Annem aç-kapa tuşunu ayırmayı bile .....
2. .... isim bulamıyor.
3. .... tuşları da kullanamıyor.
4. Açmakla uğraşmasın diye telefona tuş kilidi koymadık. Bu kez de ..... arıyor.
5. Şarj ..... unutupuyor ya da telefonu hep sarjda .....

13 Metni dinleyelim. Metindeki iki cep telefonunun özellikleri nelerdir? İşaretleyelim.

	Birinci Telefon	İkinci Telefon		Birinci Telefon	İkinci Telefon
1. Açma-kapa tuşu	( )	( )	6. Büyük yazı	( )	( )
2. Arama tuşu	( )	( )	7. Ekran yok	( )	( )
3. Basit menü	( )	( )	8. Hoparlör	( )	( )
4. Büyük ekran	( )	( )	9. Kısa yol	( )	( )
5. Büyük tuşlar	( )	( )	10. Tuş takımı yok	( )	( )

14 Sizce yaşlı kadın yeni cep telefonunu kullanabilecek mi? Neden? Söyleyelim.

YAZMA

14 Geçmişteki mucitlere bir mektup yazalım. Onlar sayesinde dünden bugüne iletişim teknolojisi nasıl gelişti? Aşağıdaki maddeleri kullanarak onlara teşekkür edelim.

- Onlar iletişim ile ilgili hangi icatları yapmışlar?
- Bugün hangi iletişim araçlarını kullanıyorsunuz?
- Geçmişteki ile bugünkü iletişim araçları arasındaki farklar neler?
- Günümüz iletişim araçlarının size faydası nedir?
- Onlar olmasaydı sizin hayatınızda neler değişirdi? Anlatalım ve hepsi için mucitlere teşekkür edelim.

KONUŞMA

15 Geçmişteki iletişim mi günümüzdeki iletişim mi daha iyidir? Sınıf olarak iki gruba ayrılalım. Aşağıdaki düşüncelerden birinin daha iyi olduğunu maddeleri kullanarak savunalım.

- 1. Grup:** İletişim günümüzde daha iyidir. Çünkü
- İstedığımız her an iletişime geçebiliriz.
  - İstedığımız her yerden, herkesle iletişim kurabiliriz.
  - Eski arkadaşlarımıza, tanıdıklarımıza kolaylıkla ulaşabiliriz.
  - Acil bir durum olduğunda hızlı bir şekilde haberleşme ve yardımlaşma sağlayabiliriz.
  - Dünyayla iletişim kurarak daha çok bilgiye daha çabuk ulaşabiliriz.
  - Uzaktan eğitim gibi öğrenme fırsatlarından yararlanabiliriz.

- 2. Grup:** İletişim eskiden daha iyidir. Çünkü
- Yüz yüze iletişim daha samimi, güvenli ve sevgi doludur.
  - Özel günlerde insanları ziyaret etme, komşuluk gibi sosyal ve toplumsal iletişim daha yaygındır.
  - Fıkra, masal anlatma ile insanlar arasında kültür aktarımı gerçekleşir.
  - Bağımlılık yaratmaz böylece zaman kaybına neden olmaz.
  - İnsanları iletişim araçlarına bağlayarak asosyalleştirmez.
  - Mektupta olduğu gibi daha özenli kullanıldığından dil bozulmaz.

ÜNİTE 2

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE

C. ULAŞIM

başladığım zaman , gitmediğimde,
bitirdiğimde, çıkacağım sırada,
uyuyacağım zaman

-Okula başladığım zaman yedi yaşındayım.
-Derse gitmediğimde arkadaşlarımdan geri kalıyorum.
-Üniversiteyi bitirdiğimde avukat olacağım.
-Tam evden çıkacağım sırada anahtarımı unuttuğumu hatırladım.
-Uyuyacağım zaman yüzümü yıkar, dişlerimi fırçalarım.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Geçmişten günümüze hangi kara ulaşım araçları kullanılmıştır? Sıralayalım.

At Arabası ( ) Metro ( ) Motosiklet ( ) Tren ( )
Tramvay ( ) Araba ( ) Bisiklet ( )

2 Siz en çok hangi kara ulaşım aracını kullanıyorsunuz?

OKUMA

GÜNÜMÜZ ULAŞIM ARAÇLARI

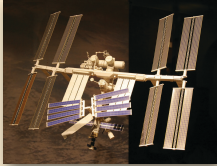
Bu, şehir içi ulaşımda kullanılabilecek en hafif motorlu ulaşım aracı. İsmi YikeBike, ağırlığı sadece 9.8 kg. Omuz çantasıyla taşınabiliyor, bina içinde kullanılabiliyor. Bu araç, sizi saatte 20 km hızla, gideceğiniz yere ulaştırıyor. Gideceğiniz yere vardığınız zaman aracı katlayıp çantasına koyuyor ve fişe takıp şarj ediyorsunuz. Bu araçla, trafikte engel yaşamıyor, ulaşımı bedavaya getiriyorsunuz. Ancak fiyatı şimdilik biraz tuzlu (€3500 kadar).

Bu araç, uçan araba değil "yolda da gidebilen uçak" olarak tarif edilebilir. Araca 10 litre benzin aldığınızda 100 km, bir depoyu doldurduğunuz zaman ise 750 km gidebiliyorsunuz. Araç, 200 kg bagaj kapasitesine sahip. Karada gittiği sırada tek tuşla uçak konumuna getirilebileceğiniz bu aracı kullanabilmek için araba ehliyetinin yanı sıra 20 saat uçuş dersi alarak bir pilot ehliyeti de almanız gerekmektedir.

Lynx isimli bu araç, dünyalıları uzaya taşımak için tasarlanan en özel uzay aracı. Epey küçük olan bu araç, ticari uzay uçuşlarının spor arabası olarak biliniyor. Araç, sadece iki kişilik yani şoför ve yolcusu için. Yeryüzünden 61 bin metre yukarıya yani uzaya kadar gidip geliyorsunuz. Bir uçuş, 25 dakika sürebiliyor. Araç, uçtuğu zaman en az 64,000 dolarlık yakıt harcıyor. Bu seyahat, yolcuya ne kadara mâl olacak? Bu henüz belli değil.

Jules Verne'in "80 günde Devr-i Âlem"ini yerinizden kalkmadan günde 16 kere yaşamak istiyorsanız Uluslararası Uzay İstasyonu sizin için ideal. Yerden 340 km uzaklıkta olduğu için yeryüzünden çıplak gözle bile görülebiliyor. Birçok ülkenin katkılarıyla yapılan bu istasyonda, 2000 yılı Kasım ayından bu yana insanlar oturuyor.

ARES-1, uzaya gidecek astronotlar da dâhil, yaklaşık 25 tonluk bir yükü yeryüzünden alıp Uluslararası Uzay İstasyonuna güvenli bir şekilde taşıyabilecek güce sahip bir uzay nakliye aracı. Bu aracın deneme uçuşu ilk olarak 2 Ekim 2009'da gerçekleştirilmiş ve 2014-2020 yılları arasındaki zaman diliminde ulaşımda görev yapması planlanıyor.

3 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Metne göre birinci paragraftaki araçla ilgili aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.
  - a. Çok pratik. ( )
  - b. Ulaşım çok ucuz. ( )
  - c. Sahip olmak çok kolay. ( )
2. İkinci paragraftaki araçla ilgili aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.
  - a. Hem araba hem uçak olarak tasarlanmış. ( )
  - b. Elektrikle çalışır. ( )
  - c. Kullanmak için iki ehliyet gereklidir. ( )
3. Üçüncü paragraftaki araçla ilgili aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.
  - a. Görüntüsü spor bir arabaya benzemektedir. ( )
  - b. Ailecek yolculuk yapılabilir. ( )
  - c. Çok fazla yakıt harcar. ( )
4. Dördüncü paragraftaki araçla ilgili aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.
  - a. Yolculuk çok yorucu geçer. ( )
  - b. Dünyadan görülebilir. ( )
  - c. 2000 yılından beri kullanılmaktadır. ( )
5. Beşinci paragraftaki araçla ilgili aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.
  - a. Ağır eşyalar taşınabilir. ( )
  - b. Yolculuk yapmak tehlikelidir. ( )
  - c. Gelecekte kullanılacaktır. ( )

YA SİZ?

Sizce gelecekte hangi ulaşım araçları olacak?

DİL BİLGİSİ

Zarf-Fiiller

fiil + (mA) DIK + iyelik eki zaman / (n) dA

Bu zarf-fiil, temel cümledeki olayın gerçekleşme zamanını anlatır.

This adverbial verb indicates that the event (or events) that is referred to are performed and realized “at that exact time”.

Örnek:

Derse girdiğim zaman / girdiğimde saat 10.00’du.

Tatile çıktığım zaman / çıktığımda bol bol kitap okuyacağım.

Akşamları erken uyumadığım zaman / uyumadığımda ertesi gün kendimi çok yorgun hissediyorum.

Bu zarf-fiil, geniş ve gelecek zaman ifade eden cümlelerde “(y)IncA” görevinde ve “her zaman” anlamında da kullanılabilir.

This adverbial verb can be used within sentences of Simple Present or Future tenses to function as “(y)IncA” and with a meaning of “her zaman” (always).

Örnek:

Yağmur yağdığı zaman / yağdığında hüzünlenirim.

Yaz geldiği zaman / geldiğinde ailemle yazlığa gider, denize gireriz.

Ailemi ziyaret etmediğim zaman / etmediğimde kendimi iyi hissetmem.

fiil + DIK + iyelik eki sırada

Bu zarf-fiil, temel cümledeki işin başlama zamanı ile yan cümledeki işin başlama zamanının neredeyse aynı olduğunu anlatmak için “aynı anda” anlamı ile kullanılır. Bu yapı “-A / Irken” ile aynı anlamdadır.

This adverbial verb is used to tell that the realization of the actions for both independent and dependent clauses is nearly the same. So it has a meaning of “at the same time”. This structure has the same meaning with “-rken”.

Örnek:

Alışverişe çıktığı sırada yağmur yağmaya başlamış.
Öğrenci tahtaya kalktığı sırada ders bitti.

Dün akşam yatağıma yattığım sırada deprem oldu.
Arkadaşını aradığı sırada telefonunun pili bitti.

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. 5 kilo ver..... daha fazla zayıflamayacakmış.
2. Bağlama çalmaya başla..... ilkokul 4. sınıfta mıydın?
3. Erkenden uyu..... ertesi gün sınıfta başarılı olamıyorum.
4. Hasta ol..... erkenden yatar, dinlenirim.
5. İlk arabasını al..... gece gündüz gezecekmiş.
6. İşe gel..... mutlaka bir bardak kahve içerim.
7. Mülakata gir..... dilim tutuldu, hiçbir şey söyleyemedim.
8. Öğretmen bana cevap hakkı ver..... üzülüyorum.
9. Tam erkenden yatağıma yat..... yarın okulun tatil olduğunu hatırladım.
10. Türkçe öğrenmeye başla..... 15 yaşındaydım.

fiil + (mA) (y) AcAk + iyelik eki zaman

Bu zarf-fiil, eklendiği fiilin gerçekleşmeden temel cümledeki işin, olayın gerçekleşeceğini anlatmak için “o zaman” anlamında kullanılır.

This adverbial verb is used to tell that before the action of the verb, which it is added, is performed, the principal clause will be performed “at that time”.

Örnek:

Geç saatlere kadar çalışacağım zaman aileme önceden haber veririm.
Okula gitmeyeceğin zaman öğretmenine haber vermelisin.
Sınava gireceğim zaman önceki akşam erken yatarım.
Aileni ziyaret edeceğin zaman haber verir misin, sürpriz mi yaparsın?

fiil + (y) AcAk + iyelik eki sırada

Bu zarf-fiil, eklendiği fiil gerçekleşmek üzereyken temel cümledeki olayların gerçekleştiğini anlatmak için “aynı anda” anlamı ile kullanılır.

This adverbial verb is used to mention that the action is about to get realized or performed just in the time of the action the independent clause refers to is realized.

Örnek:

Evden çıkacağım sırada telefonum çaldı.
Taksiye bineceğim sırada cüzdanımı evde unuttuğumu fark ettim.
Tam seni arayacağım sırada toplantıya geç kaldığımı haber verdiler, arayamadım.
Doğum günümde şarkı söyleyeceğim sırada mikrofon bozuldu.
İşten çıkacağım sırada patronum mesaiye kalmamı istedi.

5 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Ailem beni ziyarete gel..... çeşit çeşit yemekler yaparım.
2. Alışverişe çık..... neden haber vermedin? Ben de gelecektim.
3. Derse git..... mutlaka hazırlık yaparım.
4. Dilekçesini ver..... öğrenci işleri öğle tatiline girdi.
5. Diş doktoruna git..... bir hafta önceden randevu almalısın.
6. Ödevini bitir..... beni ara; sana yardım edeyim.
7. Öğretmen yeni konuyu anlat..... yangın alarmı çalmaya başladı.
8. Saçlarını yıka..... sular kesildi.
9. Sınava gir..... çok heyecanlanırım.
10. Uyu..... söyle ki televizyonun sesini kısayım.

6 Aşağıdaki cümleleri uygun ekleri kullanarak yeniden yazalım.

1. Alışverişe çıkacağım. (O zaman) Evde ihtiyaçlar listesi yaparım.
.....
2. Bir gün Hollanda'ya gideceğim. (O zaman) Mutlaka lale bahçelerini ziyaret edeceğim.
.....
3. Okullar açılır. (O zamanlar) Çok heyecanlanırım.
.....
4. Tam bulaşıkları yıkayacaktım. (O sırada) Sular kesildi.
.....
5. Tiyatro gösterisi bitti. (O zaman) İzleyiciler oyuncularını alkışladı.
.....
6. Yemek yapıyordum. (O sırada) Eşim arayıp beni yemeğe davet etti.
.....

7 Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

1. Çok sinirli olduğum zaman.....
2. Hasta olduğum zaman.....
3. Yalnız kaldığım zaman.....
4. Sınava gireceğim zaman.....
5. Arkadaşımla buluşacağım zaman.....
6. Tatile gideceğim zaman.....
7. .... kitap okurum.
8. .... çok kızarım.
9. .... mutlu olurum.
10. .... yemek yerim.

DİNLEME

BİR KONU YEDİ SORU

8 Metni dinleyelim. Aşağıdaki boşlukları doldurarak soruyu tamamlayalım ve doğru cevabı işaretleyelim.

1. İstanbul'da Karaköy ve Beyoğlu'nu birbirine bağlayan Tünel hattı, ... olarak dünyanın ..... kaçınıcı metrosudur?
a. ikinci   b. beşinci   c. yedinci
2. .... günümüzde yalnızca iki hatta çalışmaktadır. Bunlardan biri ..... hattıdır. Diğer hat hangisidir?
a. Fatih-Harbiye   b. Şişhane-Karaköy   c. Moda-Kadıköy
3. Adını Güneş Tanrısı Helios'un oğlu Phateon'dan alan ve Adalar ilçesinde ..... kullanılan ..... adı nedir?
a. paytak   b. fayton   c. payton
4. 17. yüzyılda, Sultan IV. Mehmet'in Haliç'te gezintilere çıktığı kırk metre boyundaki kayık, dünyanın en eski ..... ve ..... kayığıdır. Bu kayık günümüzde hangi .....?
a. Deniz Müzesi   b. Askeri Müze   c. Arkeoloji Müzesi
5. 20. yüzyıl başındaki ..... yıllarında yolcuların taksi ücretini paylaşmak için ortaya çıkardığı dolmuş, günümüzde İstanbul ulaşımında ..... kullanılmaktadır. İstanbul'daki ilk dolmuş hattı hangisidir?
a. Aksaray-Bakırköy   b. Yenikapı-Sirkeci   c. Taksim-Kapalıçarşı
6. 1890'da ..... Sirkeci Garı tarihî lokantasıyla ünlüdür. Burada yemek yenilebilir, kafeteryasında oturup bir şeyler içilebilir. Bu tarihi lokanta adını hangi ..... almıştır?
a. Orient Express   b. Atina Express   c. Paris Express
7. 1908'de ..... Otto Ritter ve Helmut Cuno tarafından yapılan tarihî Haydarpaşa Garı hangi hattın .....?
a. İstanbul-Bağdat   b. İstanbul-Şam   c. İstanbul-Bakü Demiryolu

YAZMA

9 Gelecekte sizden bir ulaşım aracı yapmanızı istiyorlar? Nasıl bir ulaşım aracı yapabilirsiniz? Aşağıdaki maddeleri kullanarak yazalım.

- Neden bu araç?
- Hangi ihtiyaçları karşılayacak?
- Nasıl kullanılacak?
- Aracın boyutu nasıl?
- Aracın rengi nasıl?
- Teknik özellikler

KONUŞMA

10 Ulaşım araçlarının geçmişten günümüze gelişmesinin yararları ve zararları nelerdir? Aşağıdaki maddelerden yararlanarak tartışalım.

- Ulaşım mesafesinde farklılık oluyor mu?
- Trafik ulaşım araçlarından etkileniyor mu?
- Yolculuk sırasında teknolojik yeniliklerden yararlanılıyor mu?
- Zaman nasıl değerlendiriliyor?
- Sağlık hizmetleri ile ulaşım arasında nasıl bir bağlantı var?
- Çevre ulaşım araçlarından nasıl etkileniyor?

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

TÜRKİYE

İstanbul Oyuncak Müzesi, 2005 yılında yazar Sunay Akın tarafından Göztepe’de kurulmuştur. Oyuncak müzesi fikri, şairin 20 yıl önce Almanya’nın Nuremberg kentine yapmış olduğu seyahatte ortaya çıkmıştır.

Müzedeki en eski oyuncak, 1817 yılında Fransa’da yapılan bir oyuncak kemandır. 1820 yılında Amerika’da yapılan bir bebek, yine aynı ülkeden 1860 yılına ait misketler, Almanya’da yapılan 100 yaşında tenekeler oyuncaklar ve porselen bebekler müzenin en eski eserleri arasındadır.

ALMANYA

Nürnberg Oyuncak Müzesi şöyle anlatılıyor: “Bu müzede büyük kültürel, tarihsel değeri olan oyuncaklar, oyun ve oyuncak konusunda resimler ve belgesel malzemeler yer almaktadır.”

Müzenin bulunduğu bina 1600’lerde yapılmış, 1880’de içinde bir oyuncakçı dükkânı açılmış, 1961’de Nürnberg kenti binayı müze olarak kullanmak üzere satın almış. Uzun tartışmalardan sonra oyuncak müzesi düşüncesi ağırlık kazanmış ve müze 1971’de halka açılmıştır.

FRANSA

Poissy kentindeki oyuncak müzesi 14. yüzyıldan kalma bir binada 1976’da açılmıştır. Müzenin üç katında 19. ve 20. yüzyılın oyuncakları ve oyunları sergilenmektedir.

Müzenin broşüründe “Büyük bir çeşitliliğe sahip bu koleksiyon, 1. Dünya Savaşı’ndan önceki aile yaşamını ve gündelik hayatı incelemek için birinci sınıf eğitim amaçlı bir araç oluşturmaktadır.” denmektedir.

Müzedeki 1880 tarihli bir Jumeau bebeğini, deri ve tahtadan yapılmış 1830 ve 1840 tarihli iki bebeği, 1850-1880 tarihleri arası yapılmış Japon bebekleri, 1923-1932 tarihleri arasında Citroen’in yaptığı mekanik arabaları bulabilirsiniz.

Paris’teki insan müzesinde bulunan bebek koleksiyonu ise dünyaca ünlüdür. Bu etnografya müzesinde dünyanın her yerinden toplanmış folklorik bebekler de sergilenmektedir. Hem ulusal hem de bölgesel özellikleri yansıtan bu bebekler ülkelerinin kültür elçisi olarak müzede yerini almaktadır.

1. Sizin ülkenizde oyuncak müzesi var mı?

2. Hiç oyuncak müzesine gittiniz mi? Bu müzelerle ilgili neler düşünüyorsunuz?

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Aşağıdaki diyalogları okuyalım. Siz örneklerdeki gibi bir olay yaşadınız mı ya da yaşanmış bir olay biliyor musunuz?

Anlatalım.

- Teknik Destek: Nasıl bir bilgisayarınız var?

- Müşteri: Beyaz

- Teknik Destek: Ekranınızın solundaki “Bilgisayarım” ikonunu tıklar mısınız?

- Müşteri: Sizin solunuz mu, benim solum mu?

- Müşteri: Merhaba. Ben Aysu. Bilgisayarımdan çıktı alamıyorum. Her deneyişimde “Yazıcı bulunamıyor.” diye bir uyarı yazısı çıkıyor. Yazıcıyı kaldırdım ekranın önüne koydum, hâlâ “Yazıcı bulunamıyor” diyor.

- Teknik Destek: ...

- Müşteri: Yazıcımdan renkli çıktı alamıyorum. Bir şeyi eksik mi yapıyorum acaba?

- Teknik Destek: Yazıcınız renkli mi?

- Müşteri: Ah, affedersiniz ya...

- Teknik Destek: Şimdi ekranınızın üzerinde ne var hanımefendi?

- Müşteri: Eşimin doğum günümde hediye ettiği ayıcık. Niye?

- Teknik Destek: Şifrenizi söylüyorum: Küçük c, büyük a, küçük n, 7

- Müşteri: 7 büyük mü, küçük mü?

- Teknik Destek: Hangi anti-virüs programını kullanıyorsunuz efendim?

- Müşteri: Windows

- Teknik Destek: O anti-virüs programı değil efendim.

- Müşteri: Affedersiniz, Internet Explorer'dı.

- Teknik Destek: Buyurun efendim?

- Müşteri: Eee. İlk defa mail gönderiyorum da.

- Teknik Destek: Tamam. Ben size yardım edeyim.

- Müşteri: Adresteki “a”yı yazdım da, çevresine daireyi nasıl çizeceğim?

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki kelimeleri uygun boşluklara yerleştirelim.

DÜNYANIN İLK MÜZESİ

açılmıştır / anılmaktadır / kurulmuştur / korunur / kurulmuştur / kuruluş
sağlanmıştır / sergilenmektedir / sergilenir / tarafından / verilmiştir

Müzelerde eski yapıtlar, sanat yapıtları ..... ve ..... . Bunun yanında bazı müzelerde bilim yapıtları da ..... .
Dünyada ilk olarak İskenderiye Müzesi ..... tarihi ise MÖ 300 yılına rastlar.
İlk müze 17. yüzyılda 1638'de ..... . Bu, İngiltere'deki Oxford Müzesi'dir. Müzedeki eşyanın çoğu eski eşya koleksiyon-
cusu Elias Ashmole ..... . Bunun için müze "Ashmole Müzesi" adıyla ..... .
Türkiye'de ise ilk müze 1846 yılında ..... . Toplanan eserler silah ambarı olarak kullanılan Aya İrini Kilisesi'ne ..... .
Sonradan da adına "Müzeyi Hümayun" adı ..... .

2. Aşağıdaki cümleleri "edilgen" ve "tarafından, -CA" ile yeniden yazalım.

- Hubert Booth 1901'de elektrikli süpürgeyi icat etti.
.....
- Levi Strauss 1873 yılında madencilerin giymesi için bir kot pantolon tasarladı.
.....
- Maharetli kadın W. A. Cockran 1889'da ilk bulaşık makinesini üretti.
.....
- Parayı ilk kez MÖ 700'de malların alımı için Lidyalılar kullandı.
.....
- Behçet hastalığını ilk olarak 1937'de Dr. Hulusi Behçet tanımladı.
.....

3. Aşağıdaki boşluklar için uygun seçeneği işaretleyelim.

- Yemek ..... dışarıdan sipariş veririm.
a. yapmadığım zaman   b. yapamayacağım sırada
- Bundan sonra bize ..... önce telefon et lütfen.
a. geleceğin zaman   b. geldiğin zaman
- ..... kendimi daha özgür hissediyorum.
a. çalışmadığım zaman   b. çalışmayacağım sırada
- Okullar tatil ..... bir lokantada çalışırım.
a. olduğunda   b. olacağı zaman
- Onu ..... daha üniversiteye gidiyordu.
a. tanıyacağım zaman   b. tanıdığım zaman
- Öğretmen ..... öğrencilerime çok iyi davran-
cağım.
a. olduğum zaman   b. olduğum sırada
- Tam iskeleye ..... vapur hareket etti.
a. geleceğim zaman   b. geldiğim sırada
- Tam sınava ..... heyecandan bayılmış.
a. gireceği sırada   b. girdiği zaman
- Yağmur ..... kuraklık oluyor.
a. yağmayacağı zaman   b. yağmadığında
- Bu filmi her ..... ağlıyorum.
a. izlediğimde   b. izleyeceğimde

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz.

1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Bir tasarlama yapabilir bunu sınıfta sunabili- rim.	1	2	3	4	5
2. Herkesi ilgilendiren birçok konudaki tartışma- lara katılabilirim.	1	2	3	4	5
3. Radyo yayınlarını anlayabilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER

aktif
alarm
ambar
anten
arkeoloji
askerî
asosyal
astronot
atari
bağımlılık
bağlama
bambu
basın
belgesel
benek
blog
boynuz
canavar
cihaz
civar
çıktı
dayanıklı
demir yolu
deri
destek
dip
dokunmatik
dolay
düş
ehliyet
elçi
elçi
epey
esas
estetik
etkin
etnografya

faturasız
fayton
fevkalâde
folklorik
gar
geçişli
geçişsiz
gezegen
gösterisi
haberleşme
harikulâde
hat
hat
icat
içten içe
ikon
ileti
iletişim
inşa
internet sitesi
izleyici
kabin
kanal
kapasite
kayık
keman
kısa yol
kilise
kişisel
koleksiyon
kullanıcı
kurşun
kuru temizleme
kurucu
kurum
laboratuvar
lale

maden
maske
masum
materyal
mekanik
mesai
meşgul
mikrofon
misket
mobil
motosiklet
mucit
mucit
mülâkat
nabız
nakliye
olağanüstü
özenli
porselen
profil
raket
rehber
robot
sabit
samimi
sanal
sanal bebek
şarj
şeffaf
şifre
tacir
takipçi
tamtam
tarafından
tedirgin
teknik
teknoloji

telgraf
telsiz
teneke
tesadüfen
tetris
ticari
topaç
toplumsal
tuş
tutucu
tuzlu
uzay
ülkü
üye
veri
virüs
yakıt
yanılgı
yapıt
yaygın
yazıcı
yeti

FİİLLER

anmak
cızırdamak
dövünmek
keşfetmek
savunmak
sergilemek
tıklamak
yönlendirmek

KALIP İFADELER

ayak uyduramamak
ayak uydurmak
bağımlı olmak
başa çıkmak
dili tutulmak
geride bırakmak
geride kalmak
gerisinde kalmak
hızına yetişememek
şans eseri
temelini atmak

ÜNİTE 3

BECERİLER

- Duygu ve ifadeleri anlama
- Özgün fikir ve görüşlerin anlatıldığı metinleri anlama

DİL BİLGİSİ

- Ettirgen fiil
- Zarf-fiiller (-Diğİ için, -DiğİndAn dolayı, -DiğİndAn)
- Edatlar (Artık-Sanki)

KELİMELER

- Ruh hâlleri
- Karakterler

BİR YUDUM İNSAN

ÜNİTE 3

BİR YUDUM İNSAN

A. RUH HÂLLERİ VE KARAKTERLER

dinletti, kızdırdım, yıkıyor musun, kızartmadım

-Onlara güzel bir şarkı dinlettim.
-Kirli çamaşırları yıkıyor musun?
-Onu çok kızdırdım.
-Patatesleri kızartmadım.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki kelimelerle resimleri eşleştirelim.

sakin sinirli mutlu şaşkın üzgün tedirgin kararsız korkak düşünceli

2 Siz bu özelliklerden daha çok hangisine sahipsiniz? Anlatalım.

3 Hangi durumlarda bu duyguları hissedersiniz?

Örnek:

Ailemle birlikteyken mutlu olurum.

OKUMA

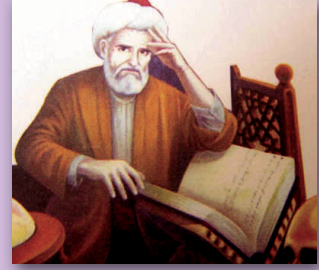
KİŞİLİK VE KARAKTER

Kişilik, insanları birbirlerinden farklı kılar. Kişiliği; insanın bedensel, düşünsel ve ruhsal özellikleri oluşturur. Kişilik, insanın kendisine ve çevresindekilere bakış açısını, onlarla olan ilişkilerini kapsar. İnsanları anlatırken “mutlu”, “üzgün”, “karamsar”, “endişeli”, “heyecanlı”, “cesur” gibi kavramlar kullanırız. İnsanların kişilikleri farklı olduğu için konuşma tarzları, giyimleri, yürüme şekilleri ve ses tonları gibi özellikleri de farklıdır. Kimi insanlar çok soğukkanlıdır. Bu insanlar çok kötü olaylar karşısında bile sakin olur ve yanındakileri sakinleştirip rahatlatır. Bazıları da tam tersi çok heyecanlıdır. Böyleleri çok çabuk panikledikleri için çevresindeki insanları da korkutur. Bazı insanlar buldukları çevreye göre hareket eder ve farklı ortamlarda farklı davranışlar sergiler. Gerçek yüzlerini göstermez ve insanları kandırırlar. “İçi dışı bir insanlar” da vardır. Bu insanlar her zaman gerçek yüzleriyle dolaşır, hiç kimseyi kandırmaz, tam tersine yardımsever olurlar.

Çabuk kızmak, sıkılmak, öfkelenmek, neşelenmek, hareketli ya da sakin vb. olmak bireylere göre değişir. Kısaca, insanların huyları ya da mizaçları, kişiliklerinin sadece bir yanını ya da bir öğesini oluşturmaktadır.

Bireyin karakteri, kişisel özellikleri ve çevresinin değer yargılarından oluşur. Karakter; aile, okul ve çevre içinde çocukluk çağından itibaren gelişmeye başlar. Çocukluk dönemindeki problemler, çatışmalar, karmaşalar, olumsuz çevre koşullarıyla birlikte, olumsuz kişilik yapılarının ortaya çıkmasına neden olur. Bu kişiler, bütün yaşamları boyunca, kendi iç dünyalarıyla ve çevreleriyle çatışma yaşar. Bu kişilerin davranışları, daima toplumun değer yargılarına ve ahlak kurallarına ters düşer.

18. yüzyılda yaşamış ünlü bilim adamı ve mutasavvıf Erzurumlu İbrahim Hakkı, “Mârifetnâme” isimli kitabında insanların dış görünüşüne göre karakter analizi yapar. Ona göre, uzun boylular saf ve akıllıdır. Kısa boyluların hilesi çoktur. Sert saçlı olan insanlar keskin zekâlı olur. Seyrek saçlı olan insanlar anlayışlı, bilgili ve zarif kişilerdir. Büyük başlı insanların akli çok olur. Eğer bir insanın alnındaki kırışıklıklar uzunsa o insan anlayışlı olur, kırışıklığı azsa cömert olur. Büyük kulaklı insanlar cahil ve tembel olur. Orta büyüklükte kulaklı insanlar ise dürüsttür. Mavi gözlü insanlar zeki, ela gözlüler ise edepli olur. Uzun burunluların anlayışında biraz kıtlık vardır. Kısa burunluların, içinde korkusu çok olur. Burnunun ucu top gibi olan kişi neşeli olur. Küçük ağızlı insanlar güzel olur ama böyle kişiler korkaktır. Büyük ağızlı insanlar ise yiğit olur.

4 Aşağıdaki cümleler doğru ise “D”, yanlış ise “Y” yazalım.

1. Kişilik insanları birbirinden ayırır. ( )
2. İnsanların kişiliklerindeki farklılık hareketlerini etkiler. ( )
3. Soğukkanlı insanlar çabuk panikleyip insanları korkutur. ( )
4. İnsanın hayatındaki olumsuzluklar insanın kişiliğini etkiler. ( )

5 Aşağıdaki resimlere bakalım. Mârifetnâme’ye göre kişilik tahlili yapalım.

YA SİZ?

Ülkenizde, insanların fiziki özelliklerine göre karakter tahlili yapılıyor mu? Anlatalım.

DİL BİLGİSİ

Ettirgen Fiil (Causative Voice/Form)

Öznenin, cümlede belirtilen işi başkasına yaptırdığını anlatan fiillere ettirgen çatılı fiil denir.

We call it causative voice when the agent arranges someone else to do something.

Fiil + Dır / ( )t / ( )r

“-Dır” birçok tek ve çok heceli fiiller ile “et-” ve “ol-” yardımcı fiilleriyle yapılan bileşik fiillere eklenir.

“-Dır” is added to the monosyllable and polysyllable verbs and to the compound verbs produced with the auxiliary verbs “et-” and “ol-”.

Fiil + Dır

Örnek:

Kuaföre saçlarımı kestirdim.

Müdür sekretere rapor yazdırdı.

Arkadaşım babasına kendisini affettirdi.

Öğretmen öğrencilere kompozisyon yazdırdı.

Annem temizlikçiye pencereleri sildirdi.

“-( )t” genellikle sonu ünlü ile biten fiillerden sonra gelir. Ancak “yemek” ve “demek” fiilleri bu kuralın dışındadır:

“yedirmek, dedirtmek”

“-( )t” is generally used after the verb ending with a vowel. Yet, the verbs “yemek” and “demek” are exceptional:

“yedirmek, dedirtmek”

Bu ek aynı zamanda sonu “r” ve “l” ile biten iki heceli fiillere ve sonu “k” ile biten tek heceli fiillere de gelir.

At the same time, this suffix is also used with the dissyllabic verbs ending with “r” and “l” and monosyllabic verbs ending with “k”.

Fiil + t

Örnek:

Köpek, çocuğu korkuttu.

Yeni evimi boyatmadım.

Bebeği uyuttun mu?

Banyodan sonra saçlarımı kuruturum.

Akşam yemeği için lokantada yer ayırttım.

Kılık kıyafetini düzeltmelisin.

“-( )r” çoğunlukla sonu “ç, ş, t” ile biten tek heceli fiillere gelir. Ancak, “çıkmaq, doymak, duymak, doğmaq, kopmaq” gibi bazı kural dışı fiillere de gelebilir.

“-( )r”, mostly, is a suffix that is used with monosyllabic verbs ending with “ç, ş, t”, but it can also be used with several exceptional verbs such as “çıkmaq, doymak, duymak, doğmaq, kopmaq”.

Örnek:

Kediye süt içirdim.

Ağaçtan elma kopardım.

Akşam yemeğini pişirdim.

6 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Bu sabah döviz bürosunda para boz..... .
2. Odama klima tak..... .
3. Öğretmen, yarın bu metni oku..... .
4. Hafta sonları berbere gidip saçlarımı kes..... .
5. Kıyafetlerimi başkasına ütü..... , kendim ütülerim.
6. Bu haber herkesi çok sevin..... .
7. Yarın sabah saat yedide seni de uyan..... ?
8. Bu kazağı dün aldım ama değiş..... istiyorum.
9. Evin her tarafını temizle..... .
10. Bizi Berna tanış..... .
11. Arkadaşım babasına yeni bir araba al..... .
12. Kardeşimi her zaman annem yat..... .
13. Bu vazoyu kim düş..... ?
14. Her sabah ayakkabılarımı köşedeki boyacıya boya..... .
15. Öğretmen tahtayı bana sil....., Ahmet'e sil..... .
16. Trafik polisi hızlı giden arabaları dur..... .

7 Aşağıdaki boşlukları ettirgenlik ekleriyle dolduralım.

Ahmet lise ikinci sınıfa gidiyor. Onu, annesi her sabah saat yedide uyan..... . Ahmet bazen uyanmak istemiyor ve annesini sinirlen..... . Annesi onun için kahvaltı hazırlıyor ama Ahmet kahvaltı yapmak istemiyor. Böyle zamanlarda annesi Ahmet'e bir şeyler ye..... çalışıyor. O, kıyafetlerini annesine ütüle..... . Ahmet odasını bazen dağınık bırakıyor ve akşam geldiğinde annesi odayı ona toplu..... . Ahmet'in bir abisi var ve o öğretmen. Ahmet matematik problemlerini abisine çöz..... .

DİNLEME

DUYGULAR

8 Aşağıdaki cümleleri dinleyelim. Konuşan kişilerin ruh hâllerini sıralayalım.

mutlu ( )   pişman ( )   sinirli ( )   korkmuş ( )   ciddi ( )
kararsız ( )   telaşlı ( )   heyecanlı ( )   meraklı ( )   üzgün ( )

YAZMA

9 Evleneceğiniz kişinin nasıl özelliklere sahip olmasını istersiniz? Aşağıdaki maddelere göre yazalım.

- karakter
- fiziksel özellikler
- iş
- eğitim

KONUŞMA

10. Sizce iklim ve coğrafyanın, insan karakteri üzerinde etkisi var mı?

ÜNİTE 3

BİR YUDUM İNSAN B. RENKLER VE DUYGULAR

uyandığım için, yaptıklarından dolayı,
gelmediği için, olduğundan

-Geç uyandığım için derse gidemedim.
-O, yaptıklarından dolayı çok pişman.
-Bizimle gelmediği için çok üzülüyor.
-Çok yorgun olduğundan bizimle gelmedi.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Hayatımızdaki insanları aşağıdaki renklerle eşleştirelim. Mesela kırmızı-Ahmet, yeşil-kardeşim, beyaz-Ayşe gibi. Rengin sizde uyandırdığı duygulara en uygun kişiyi bulalım ve aynı kişiyi birden fazla renk için yazmayalım.

1. Sarı
2. Turuncu
3. Kırmızı
4. Beyaz
5. Yeşil

2 Aşağıdaki tanımlara bakalım. Sizce bu tanımlar doğru mu?

Sarı: Bu kişi seni asla unutmayacaktır. **Turuncu:** Bu kişiyi gerçek dostun olarak görüyorsun. **Kırmızı:** Bu kişiyi gerçekten seviyorsun. **Beyaz:** Bu kişi sana benziyor. **Yeşil:** Hayatın boyunca bu kişiyi hatırlayacaksın.

3 Sizce renklerin insan psikolojisi üzerinde etkisi var mı?

OKUMA

RENKLERİN İNSAN PSİKOLOJİSİNE ETKİSİ

Renklerin insan psikolojisi üzerinde olumlu ve olumsuz birçok etkisi bulunmaktadır. Renklerin insanlar üzerindeki etkisi hiç de yabana atılır cinsten değildir. “Zevkler ve renkler tartışılmaz.” dense de uzmanlar, araştırmalar sonucunda bunu tartışılır hâle getirdi. Girdiğimiz bazı mekânlardan kalkmak istemiyoruz, bazılarında ise hemen sıkılıyoruz. Yolda yürürken birdenbire acııyoruz. Bazen bir kişiyle konuşurken sıkıldığımız için konuşmak istemiyoruz. İşte bütün bunların cevabı renkler. Renkler kendi dilleriyle karşımızdakine karakterimiz hakkında bilgi veriyor. Bazı şirketler renklerin bu etkilerini erken fark ettiği için, bunu iş hayatında sıklıkla kullanmaya başlamış ve çok da başarılı olmuşlar. Hayatımızı şekillendiren, bizi kimi zaman neşeli, kimi zaman da düşünceli yapan renklerin özellikleri saymakla bitmez. Renkler hayatımızın önemli bir parçası. İşte renklerin dili:

KIRMIZI: Bu renk canlılıkla ilgili bir renktir. Mutluluğu temsil eder. Kırmızı renk azmi ve kararlılığı da gösterir. Psikolojik olarak uyanık ve dikkatli olmayı sağlar. İştah açtığından dolayı dünyadaki gıda firmalarının çoğu logosunda kırmızıyı kullanır. Kırmızı; tansiyonu yükseltir, kan akışını hızlandırır.

YEŞİL: Doğanın ve baharın rengidir. Bu renk güven verdiği için bankaların logolarında hâkim renktir. Hastanelerde de yeşil, rahatlatıcı özelliğinden dolayı kullanılır. Yeşil alanda insanların daha az mide rahatsızlığı çektiği saptanmıştır. Dinlendirir ve huzur verir. Kalp ve göğüs sorunlarını hafifletir.

SİYAH: Duygusalığı ve hüznü simgeler. Gücü ve tutkuyu temsil eder. Bazı yerlerde siyah, matemi temsil ederken; Japonya’da siyah, mutluluktur. Siyah, fonda kullanılırsa karamsarlığı çağırıştırır. Einstein konsantre olabilmek için perdeleri siyah, gün ışığı olmayan odaları tercih ederdi.

4 Aşağıdaki problemlere hangi renk iyi gelir? Metne göre yazalım.

Tansiyon	: .....
Dikkat bozukluğu	: .....
Sinirsel rahatsızlıklar	: .....
Sindirim sistemi sorunları	: .....
Yorgunluk	: .....
Mide rahatsızlığı	: .....
Boğaz rahatsızlığı	: .....
Kalp sorunları	: .....
İştahsızlık	: .....

5 Metne göre firmalar hangi renkleri kullanır? Eşleştirelim. Nedenini söyleyelim.

1. Gıda firmaları	a. Yeşil
2. Bankalar	b. Kahverengi
3. Mağazalar	c. Kırmızı
4. Fast food	ç. Pembe

YA SİZ?

1. Metne katılıyor musunuz?

2. Sizin en sevdiğiniz renk hangisi? Bu rengin psikolojiniz üzerinde etkisi var mı?

MAVİ: Mavi renk; gökyüzünün, geniş ufukların ve denizin simgesidir. Huzuru temsil eder ve sakinleştirir. Araplara göre mavi, kan akışını yavaşlatır. Nazar boncuğu o yüzden mavidir. Duvarları mavi olan okullarda çocukların daha az yaramazlık yaptığı tespit edilmiştir. Özgürlük hissi verir ve insanı sakinleştirir. Kan basıncını düşürür, boğaz sorunlarını çözer.

LACİVERT: Sonsuzluğu, otoriteyi, verimliliği simgelediği için dünyadaki firmaların yarısından fazlası logolarında laciverdi kullanır. Lacivert giyen kişiler kendilerini çok daha karizmatik ve inandırıcı hissederler. İnsanların üzerinde başarılı ve güçlü imajı bırakır.

PEMBE: Uyum, neşe, şirinlik ve sevginin simgesidir. Rahat hissettirir ve dinlendirir. Bu nedenle bazı büyük mağazalar tezgâhtarlarına pembe üniforma giydirir ki, müşteriler kendilerini rahat hissetsin. Pembe aynı zamanda çocuk rengidir.

SARI: Sarı; zekâ, incelik ve pratiklikle ilgilidir. Geçiciliğin ve dikkat çekiciliğin sembolüdür. Dikkat çekiciliğinden dolayı dünyada taksiler sarıdır. Sarı ayrıca hüznün ve özlemin rengidir. Psikolojik olarak olumluluk ve canlılık özellikleri vardır. İnsana heyecan ve canlılık verir. Ayrıca sinirsel bozukluklara iyi gelir.

KAHVERENGİ: Gerçekçiliğin, plan ve sistemin rengidir. Kansas Üniversitesinde bir sergide, duvarların rengi değiştirilebilir hâle getirilmiş. Fonda beyaz kullanıldığında insanlar sergide yavaş hareket etmiş. Fon kahverengiye döndüğünde ise insanlar müzede daha çok yeri daha az zamanda gezmişler. Kahverengi, insanı hızlandırır. Bu yüzden fast foodlar iç mekânda kahverengi kullanır.

TURUNCU: Psikolojik olarak neşeyi teşvik eder. İştah açar. Yorgunluğu giderir. Fizyolojik olarak sindirim sistemi ve metabolizmaya destek olur.

DİL BİLGİSİ

Zarf-Fiiller

Bu zarf-fiiller, sebep (neden) bildirmek için kullanılır; kendisinden sonra gelen fiilin yapılış nedenini belirtir.
These adverbial verbs are used to state a reason; tells about the reasoning of the action of the following verb.

fiil + DIK + iyelik eki için
(n)dAn
(n)dAn dolayı

Örnek:

Doğum günümde beni aramadığı için onunla konuşmayacağım.
Doğum günümde beni aramadığından onunla konuşmayacağım.
Doğum günümde beni aramadığından dolayı onunla konuşmayacağım.

6 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Çok yorgun ol..... erken uyuyacağım.
2. Sen gel..... sinemaya gitmedik.
3. Beni üz..... onu affetmeyeceğim.
4. Bana yardımcı ol..... teşekkür ederim.
5. Sana zaman ayır..... çok üzgünüm.
6. Beni düğününe davet et..... çok mutluyum.
7. Derslerine çalış..... sınavda başarısız oldu.
8. Sanırım beni görmek iste..... yemeğe gelmedi.

7 Aşağıdaki cümleleri uygun zarf-fiil eklerini kullanarak yeniden yazalım.

1. Bugün çok çalıştım ve yoruldum.
.....
2. Dün arkadaşlarımla sinemaya gitmedim. Sonra pişman oldum.
.....
3. Çok az param kaldı. Sadece gömlek alacağım, pantolon almayacağım.
.....
4. Okulda seni göremedim. Anahtarları Ahmet'e verdim.
.....
5. Yarın ülkeme gideceğim. Çok mutluyum.
.....

DİNLEME

8 Aşağıdaki şiiri dinleyelim ve şiirdeki duyguları anlatalım.

ANLATAMIYORUM

Ağlasam sesimi duyar mısınız,
Mısralarımda;
Dokunabilir misiniz,
Gözyaşlarıma, ellerinizle?
Bilmezdim şarkıların bu kadar güzel,
Kelimelerinse kifayetsiz olduğunu
Bu derde düşmeden önce.
Bir yer var, biliyorum;
Her şeyi söylemek mümkün;
Epeyce yaklaşmışım, duyuyorum;
Anlatamıyorum.

Orhan Veli KANIK

YAZMA

9 Burçlar hakkında aşağıdaki maddeleri kullanarak bir kompozisyon yazalım.

- Burcunuz nedir?
- Burçlarla ilgileniyor musunuz?
- Burcunuzun özelliklerini biliyor musunuz?
- Burcumuzun özellikleriyle kendi karakterimiz arasında bir ilişki var mı?

KONUŞMA

10 Vivaldi'nin "Dört Mevsim" adlı eseri size hangi duyguları hissettiriyor? Tartışalım.

ÜNİTE 3

BİR YUDUM İNSAN C. DUYGUSAL ZEKÂ

artık, sanki

- Artık onu görmek istemiyorum.
- Artık gelmene gerek yok.
- Sanki beni tanımıyor.
- Sanki Ali'yi gördüm.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki cümleleri kendimize göre işaretleyelim.

DUYGUSAL ZEKÂ TESTİ

1. Duygularımı tanıyorum. Üzüntümün ve korkumun farkındayım. Üzüldüğüm zaman sinirlendiğim, korkunca saldırganlaştığım farkındayım.

Evet ( ) Bazen ( ) Hayır ( )

2. Duygularımı ifade ediyorum. Üzüntümü mizahla veya güçlü görünerek veya olduğu gibi dile getirebiliyorum. Gülüşüm sahte değildir.

Evet ( ) Bazen ( ) Hayır ( )

3. Başkalarının neler hissettiğini anlıyorum. Suçluluk, pişmanlık, utanç gibi hisler duyan kişilere yardım etmek isterim.

Evet ( ) Bazen ( ) Hayır ( )

4. Birisi konuşurken ima etmek istediğini anlayabiliyorum.

Evet ( ) Bazen ( ) Hayır ( )

5. Başkalarının hakkımda hissettiklerini anlayabiliyorum.

Evet ( ) Bazen ( ) Hayır ( )

6. Duygularımı kontrol edebiliyorum. Öfkelendiğim zaman erteleyebiliyorum. Korktuğum zaman sakin olabiliyorum, üzüldüğümde uzatmıyorum. Sevince şırmıyorum.

Evet ( ) Bazen ( ) Hayır ( )

7. Eleştirileri dinliyor ve değerlendirme yapıyorum.

Evet ( ) Bazen ( ) Hayır ( )

8. Hayal kırıklığı sonrası çabuk toparlanabiliyorum.

Evet ( ) Bazen ( ) Hayır ( )

9. Zorluklar karşısında olumlu, sakin ve dikkatli davranıyorum.

Evet ( ) Bazen ( ) Hayır ( )

10. Kendime değer veriyorum. Kendimin olumlu yönlerini görebiliyorum. Aynaya baktığımda kendimle barışık olduğumu düşünüyorum.

Evet ( ) Bazen ( ) Hayır ( )

Puanlama

Evet: 5 puan Bazen: 3 puan Hayır: 1 puan

20 Puan ve altı: Düşünceleriniz bulanık. Sorunlara çözüm üretmiyorsunuz. Her toplumda uyum sorunu yaşıyorsunuz.

20-30 Puan arası: Normalsiniz. Toplum içinde fazla göze batan bir uyumsuzluğunuz yok. Ancak kendi iç dünyanızdaki sorunlarla baş etmekte yetersiz kalabiliyorsunuz.

40 Puan ve üstü: İyi ve güvenilir birisiniz. Kendinizi çok iyi tanıyor, başkalarını da belki kendilerinden daha iyi anlıyorsunuz. Olumsuzlukları olumluya çevirmek sizin için zor değil.

OKUMA

DUYGUSAL ZEKÂ (EQ)

Hayat, yüksek zekâlı ama başarısız insanlarla doludur. Bu kişiler zekâları yüksek olmasına rağmen, uygunsuz davranıp hayatta kaybetmişlerdir. İnsanlarla iyi ilişki kuramamışlar, belirli bir hedefe doğru gidememişlerdir. Tembelliklerini yenememiş veya zekâlarını kötü amaçlar ve uğraşlar için kullanmışlardır. Zekâ bir güçtür, kullanılmaz ya da iyi bir amaç için kullanılmazsa, hiç bir işe yaramaz ya da sadece yıkıcı olur.

Hayatta başarılı olmak için zeki olmak yetmez, duygusal zekânın da yüksek olması gerekir. Duygusal zekâ son yıllarda yeni bir kavram olarak ileri sürülmüş olmakla beraber, eskiden beri bilinen akıllı ve uyumlu davranış özelliklerinden başka bir şey değildir. İnsanlarla iyi iletişim kurmak, ne zaman ne yapacağını bilmek, fırsatları iyi değerlendirmek, belirli olumlu bir amaca doğru ilerleyebilmek, kararlı olmak, gelip geçici isteklerden etkilenmemek gibi nitelik ve becerileri içerir.

Duygusal zekânın belli başlı özellikleri şunlardır:

Kendini tanıma: Duygusal zekâsı yüksek olan kişi, duygu ve düşüncelerinin, tercihlerinin, eğilimlerinin, zayıf ve kuvvetli yanlarının farkındadır. Yeteneklerini, eğitimin ona sağladığı donanımı bilir. Bunlara dayanarak kararlar alır, kendine hedefler seçer, yani seçimleri ve amaçları kendiyile ilgili gerçeklerle uyumludur.

Duygularını kontrol edebilme: Anlık başarılarından, hazlardan uzak durmayı bilir. Sonradan pişman olacağı duygu patlamalarına kapılmaz, gereksiz atılganlıklar yapmaz. Karamsar ya da endişeli duygulara kapılmaz, bunların kendisini yapmayı planladığı işlerden uzaklaştırmasına izin vermez. Bunları yatıştırmak ve özümsemek için bir yol bulabilir. Düşüncelerini ve hareketlerini belirli bir hedefe odaklayabilir.

Kendiliğinden güdülenme: Kendi hedeflerini kendisi belirler, başkalarının zorlaması olmaksızın, bunları gerçekleştirmek için tüm çabasını ve yeteneklerini ortaya koyar, bundan heyecan ve zevk duyar. Hedeflerin peşinden giderken geçici hazlarını erteleyebilir. Başarısızlığa uğradığında umut ve iyimserliğini korur, yeniden deneyebilir.

Başkalarının duygularını paylaşma: Diğerlerinin hissettiklerine karşı duyarlıdır. Kendini onların yerine koyabilir. Böylece karşı tarafın duygularını kavrar ve uyumlu ilişkiler geliştirebilir.

Toplumsal etkinlik: Kişiler arası çatışmaları çözmekte başarılıdır. Bir ilişkinin ve grubun nabzını tutar. Dile getirilmemiş paylaşılan duyguları ifade edebilir. Bir grubun organizasyonunda liderlik nitelikleri sergiler ve kişiler bunu doğallıkla kabul eder.

Duygusal zekâ; kalıtsal özellikler, çocukluk deneyimleri ve öğrenme sonucu oluşur. Yani duygusal zekâyla ilgili becerilerin çoğu öğrenme ve alıştırmayla geliştirilebilir. İleri yaşlarda davranış kalıplarının değiştirilmesi zor ya da imkânsızdır. Mümkün olsa bile, kişi, becerilerini kullanacağı alanı ve zamanı yitirmiştir. Buna karşılık çocukluk ve ilk gençlikte kazanılan tepki biçimleri ve beceriler yaşam boyu sürer. Bu nedenle duygusal zekânın geliştirilmesi için en iyi zaman çocukluk dönemidir.

2 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Yüksek zekâlı bazı insanlar neden başarısız olur?
2. Duygusal zekânın özellikleri nelerdir?
3. Duygusal zekâyâ sahip biri duygularını nasıl kontrol eder?
4. Duygusal zekânın gelişiminde en çok hangi dönem önemlidir?

YA SİZ?

Siz bu özelliklere uyuyor musunuz? Sizde bu özelliklerin hangileri var, hangileri yok?

Edatlar (Sanki-Artık) (As if/like-from now on/anymore)

“Sanki” benzetme edatıdır. Bu edatı bulunduran cümlelerde “sanmak, zannetmek” anlamları vardır. Ayrıca cümleye “benzetme, uyarı, sözde, inanmama” anlamları katar.

“Sanki” is used as simile. The sentences with this preposition includes the meanings of “to assume, to suppose”. Besides, it also adds the meanings of “simile, warning, assumingly, and disbelief” to the sentence.

Örnek:

Biri kapıyı çalıyor sanki. (zannetmek)
Sanki bütün kabahat benim. (inanmama)
Aldın da ne kazandın sanki? (uyarı)
Sanki bu daha mı güzel? (sanmak)

“Artık” fiillere zaman ve ölçü bakımından sınır getiren zarftır. “Bundan sonra” anlamı katar.

“Artık” is an adverb which limits the verb in terms of time and quantity. It means “from now on”. It can also be used as a noun or an adjective.

Örnek:

Artık derslerime çok çalışacağım.
Artık size güvenmiyorum.
Artık seni görmek istemiyorum.

3 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Bu son yaptığından sonra ..... onunla görüşmem.
2. Aklımı başıma topladım. .... daha dikkatli olacağım.
3. İyi görünmüyorsun .....!
4. Geldiğinden beri hiç konuşmuyor. .... buraları özlememiş.
5. Herşeye müdahale ediyor. .... dükkân onun.
6. Çok kilo aldın. .... daha az yemelisin.
7. Bir anda kayboldu. .... yer yarıldı da içine girdi.

4 Aşağıdaki karışık kelimelerden cümleler yapalım.

1. gördüm / sanki / akşam / düğünde / dün / Ahmet'i
.....
2. buraya / artık / gerek yok / gelmene
.....
3. görmeye / artık / gitmeyeceğim / onu
.....
4. büyümüş / küçülmüş / sanki / de
.....
5. gibi / artık / eskisi / davranmıyor / bana
.....
6. işlerini / bütün / yapıyorum / hizmetçisiyim / onun / ben / sanki
.....
7. uzak / artık / bu kötü / durmalısın / alışkanlıklardan
.....

NOT: “Artık” kelimesi isim ve sıfat olarak da kullanılabilir.

“Artık” is also used as noun and adjective.

Örnek:

Artık yemekleri çöpe atma.

DİNLEME

KLASİK TÜRK MÜZİĞİ

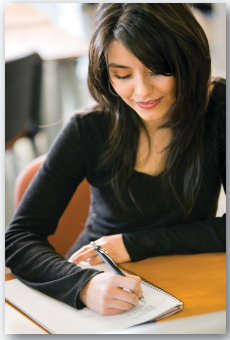
- 5 Aşağıdaki müzik aletlerinin hangilerini biliyorsunuz? Söyleyelim.
6 Hiç Klasik Türk müziği dinlediniz mi? Dinlediyseniz Klasik Türk müziğini nasıl buluyorsunuz?

- 7 Klasik Türk müziğinde kullanılan makamların insan ruhu üzerinde etkileri olduğu tespit edilmiştir. Aşağıda makamların etkileri verilmiştir. Bu makamlara ait müzikleri dinleyelim ve bizdeki etkilerini anlatalım.

- Rast Makamı: İnsana neşe ve huzur verir. Seher vakti etkilidir.
- Hüseyini Makamı: İnsana sükûnet, rahatlık verir. Sabahleyin etkilidir.
- Uşşak Makamı: Öğle vakti etkilidir. İnsana gülme hissi verir.
- Saba Makamı: İnsana cesaret, kuvvet verir.
- Neva Makamı: Akşam vakti etkilidir. İnsana ferahlık verir.

YAZMA

- 8 Aşağıdaki durumlardan birini seçip duygularımızı ifade eden bir mektup yazalım.

- Arkadaşınızla küstünüz. Ona kendinizi affettirmek istiyorsunuz.
- Ailenizi özlediniz. Onlara mektup yazıyorsunuz.
- Bir şeyleri başardınız. Mutluluğunuzu arkadaşınızla paylaşmak istiyorsunuz.

KONUŞMA

- 9 Sizce müzik, insan ruhu üzerinde etkili mi? Nasıl etkili? Tartışalım.

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

MÜZİKLE TEDAVİ

II. Beyazıt Hastanesi (Edirne Şifahanesi)

Edirne şehrin biraz dışında yer alan İkinci Beyazıt Külliyesi içindeki şifahane, oldukça eski ve dikkat çekici bir yerdir. Musiki ile hasta tedavisi, bu hastanenin özellikleri arasındadır. Tedavide yalnız musikiden değil, su sesi ve güzel kokulardan da yararlanılıyordu. Tüm hastalar için musiki konserleri veriliyordu ve hastalar bundan yarar görmekteydi. Beyazıt Hastanesi iki asır bu hizmete devam etti. Bina, müzikle tedavi için kusursuz bir akustik yapıya sahiptir. 10 kişiden oluşan musiki topluluğunun haftada 3 gün verdiği musiki konserleri, yankılanmadan binanın her tarafından rahatlıkla dinlenebilir. Bu şifahanede tedavi parasızdı ve haftada 2 gün şehirdeki hastalara parasız ilaç dağıtıldı.

Çin’de Müzikle Tedavi

Çin’de müziğin insanlar üzerindeki etkileri çok önceleri keşfedilmiştir. Eski Çin’de gür ses veren “gong”un, kötü ruhları hastanın yanından kaçırdığı inancı vardı. Bu inanıştan dolayı hastaların yanında bu gong çalınırdı. Gongun sesi hastayı rahatlatır, sakinleştirir ve kötü ruhları hastadan uzaklaştırır. Ünlü Çin filozofu Konfüçyüs müzik yapıldığı zaman insanlar arası ilişkilerin düzeldiğini, kan akışının hızlandığını, ruhun ve bedenin dinlendiğini söylemiştir.

Mısır’da Müzikle Tedavi

Eski Mısır’da tıp ilmi oldukça ilerlemiştir. Buna paralel olarak müzikle tedavi de gelişmiştir. Burada bazı ritimlerin insanı zehirli hayvanlardan ve kötülüklerden koruyacağına inanılıyordu. Bu ritimler arasında büyümlü olanları da vardı. Büyümlü olanların insanı hem hayattayken hem de öldükten sonra koruduğu inancı vardı. Ayrıca eski Mısır’da ameliyattan önce hastalara müzik dinlettilirdi.

Sizin ülkenizde de müzikle tedavi var mı? Anlatalım.

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Aşağıdaki öykü öğelerini kullanalım ve kısa bir öykü yazalım.

Mekân: Balıkçı köyü.

Zaman: Sonbahar.

Kişiler: Hasan (12 yaşında), Yunus (65 yaşında, balıkçı). Hasan’ın anne ve babası yoktur. Dedesi Yunus’la birlikte yaşar.

Olay: Balık tutarken fırtınaya yakalanma.

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki boşlukları ettirgenlik ekiyle dolduralım.

1. Kardeşimin düğünü için beyaz bir elbise dik..... .
2. Dedem hasta olduğu için ben ona çorba iç..... .
3. Kapıcıya marketten gazete al..... .
4. Bu yemeği senin için hazırla..... .
5. Film çok duygusaldı. Hepimizi ağla..... .
6. Ben seni konuş..... bilirim.
7. Çocuklarımı oku..... için elimden ne geliyorsa yaparım.

2. Aşağıdaki fiilleri ettirgen yapalım ve cümle yazalım.

1. yürümek: .....
2. gezmek: .....
3. geçmek: .....
4. ölmek: .....
5. kes: .....

3. Aşağıdakileri eşleştirelim.

1. Hasta olduğumdan a. çalışmak zorunda.
2. Yağmur yağdığı için b. sana uğrayamadım.
3. Parası olmadığından dolayı c. seni anlayamaz.
4. Dilimizi bilmediği için ç. sırlı sıklam oldum.
5. Üşüdüğüm için d. bu kazağı aldım.

4. Aşağıdaki karışık kelimelerden cümleler yapalım.

1. kandıramazsın / artık / bizi
.....
2. daha / önceki / güzeldi / eviniz / sanki
.....
3. gelecek / artık / günler / güneşli
.....
4. benim / onun / yapmasının / kaza / sanki / sebebi
.....
5. çalışmak / artık / değiliz / gece / zorunda
.....
6. gördüğüne / olmadın / bizi / sanki / memnun
.....
7. gücüm / dayanacak / artık / kalmadı
.....

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz. 1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Konuşan kişinin ses tonundaki iniş ve çıkışlardan verilmek istenen duyguları anlayabilirim.	1	2	3	4	5
2. Yazarın fikir ve görüşlerini aktardığı güncel olaylar hakkındaki metinleri anlayabilirim.	1	2	3	4	5
3. Kişisel bir mektupta farklı duyguları ifade edebilir. Günün olaylarını açıklayarak anlatabilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER

sakin
sinirli
mutlu
şaşkın
üzgün
düşünceli
tedirgin
kararsız
korkak
kişilik
bedensel
düşünsel
ruhsal
karamsar
endişeli
kavram
soğukkanlı
panik
mizaç
huy
öge
yargı
çatışma
karmaşa
mutasavvıf
tepki
analiz
hile
seyrek
anlayışlı
zarif
kırıksıklık
cömert
enli
dürüst
edepli
kıtlık
yiğit
rapor
pişman
azimli
karakter

psikoloji
kararlılık
iştah
logo
tansiyon
dengeleyici
tutku
matem
ufuk
barışçıl
otorite
karizmatik
imaj
tezgâhtar
üniforma
fon
fizyolojik
metabolizma
mısra
kifayetsiz
ima
bulanık
fırsat
esinti
eğilim
haz
atılganlık
güdülenme
iyimser
beceri
organizasyon

FİİLLER

ytirmek
odaklamak
özümsemek
yatıştırmak
şımarmak
ertelemek
saldırganlaşmak
hissetmek
saptamak
kandırmak
kapsamak

KALIP İFADELER

kılık kıyafet
döviz bürosu
sinirsel bozukluk
sindirim sistemi
hayal kırıklığı
duygusal zekâ
kalıtsal özellik

ÜNİTE 4

BECERİLER

- ▶ Haber, röportaj gibi metinleri anlama
- ▶ Konuşma ve tartışmalara katılma

DİL BİLGİSİ

- ▶ Sıfat-fiiller (-(y)An)
- ▶ Sıfat-fiiller (-DİK, -(y)AcAk)
- ▶ Sıfat-fiiller ((I/A)r, -mAz, -mİş)

KELİMELER

- ▶ Moda
- ▶ Giyim

BANA HER ŞEY YAKIŞIR

ÜNİTE 4

BANA HER ŞEY YAKIŞIR

A. MODA NEDİR?

oturan kadın, moda olan elbise
uyuyan çocuk

-Beşinci katta oturan yaşlı kadını tanıyor musun?
-Bu, on yıl önce moda olan bir elbise.
-Trende uyuyan çocuk çok yorgun görünüyordu

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

“Bugün moda olan bir giysi; 10 yıl sonra itici, 30 yıl sonra ilginç, 50 yıl sonra ise müthiş kabul edilecektir.”

Levier (İngiliz Moda Araştırmacısı)

1 Yukarıdaki sözden ne anlıyorsunuz? Yorumlayalım.

OKUMA

MODA NEDİR, NE DEĞİLDİR?

Sözlük anlamına göre moda;

1. Giysi, etiket, davetler ve diğerlerinin günlük alışkanlık veya stili
2. Giyim davranışlarının vb. özellikle seçkin veya seçkin olmak için yapılan bir toplum tarafından geleneksel kullanımı
3. Tarz, yol
4. Herhangi bir şeyin yapısı, formudur.

Bu tanımlar, modanın zaman içinde gerçek anlamından uzaklaştığını kanıtıyor. Bugün çoğumuz için moda, yalnızca giysi anlamına geliyor. Oysa bu kadar basit değil. Moda; sanat, müzik, tiyatro, edebiyat, yemek, iç mimarlık, mimari, bahçe bakımı gibi konuları, daha doğrusu duyarları uyaran her şeyi içine alır. Gene de bu değişimin mantığı anlaşılabilir.

Tarihte belirli bir çağa ait olan giyim stili kayıtlara “moda” diye geçiyor. Giyim alışkanlığı; yaşanan anın havası ile eşanlamı olarak kullanılıyordu.

Şimdilerde modanın anlamı çok farklı. Kitle iletişim araçları sayesinde moda herkese, her kesime ulaşabiliyor.

Her gün giyinmek zorunda olduğumuz gerçeğiyle yüzleşirsek giysi seçimimiz, ne giydiğimizi umursamamıza bağlı. Kıyafetlerimiz bizimle ilgili birçok şey söyler. Kendimize olan güvenimizi ve başkalarının bize bakışını etkiler.

Tüm bunların ardından gerçek şu ki moda üzerine çok konuşuluyor, para harcanıyor, yatırılıyor. Doğal bir talebin oluşmasıyla doğal olarak yeni bir iş alanı açılıyor. Eğer başarı sağlanırsa moda sektörü kesinlikle getirisini en büyük olan iş kolu.

Moda her yıl, bir öncekinden daha farklı. Kitle pazarlaması modayı ele geçirdi. İnsanlar ne istediklerinin “daha fazla” farkında olmaya başladılar ve moda yarışı içinde olmak istemiyorlar. Şık giyinme arzusu, yerini rahat giyime bıraktı. Değerler değişti ve artık insanlar giyimi hayatlarında bir öncelik olarak görmüyorlar. Daha ötesi insanların yalnızca eğlenmek için alışverişe harcayabilecekleri kadar zamanları yok.

Neyse ki modacılar zeki ve tasarımcılar yavaş yavaş daha değişik düşünmeye başladılar. En yeni modayı dayatmak yerine imaj oluşturmak üzerine yoğunlaştılar. İmaj bugün modayla eşanlamı düşündüğümüz bir kelime. Sezonun geçici heveslerinden yorgun düşen insanlar bu yeni düşünce akımını hoş karşıyorlar. Her sezon sokakları adım adım gezmek yerine kendi imajlarıyla özdeşleştirebilecekleri bir mağazayı tercih ediyorlar. Bu nedenle belirsizlikle geçen bir dönem yerini güvenilir bir kaynağa bıraktı.

Bu çok basit formül milyarlarca dolarlık bir sektör yarattı. Stratejik düşünenler tasarımcı ve terzilerin her sezon yaratıklarının yalnızca modaya göre değil kişinin kendini rahat hissedebileceği bir imaja uygun olmasını isterler. Bu nedenle bir tüketicinin modaya uymasını garanti etmek yalnızca modaya uyması ile değil kendi stili ve rahatının sağlanmasıyla da olur. Rahatlık moda dünyası için yeni bir kavram.

2 Metinde geçen aşağıdaki kelimelerin ve kelime gruplarının anlamlarını bulalım ve cümle içinde kullanalım.

Seçkin	:.....
Kanıtlamak	:.....
Kesim	:.....
Umursamak	:.....
Öncelik	:.....
Yaratmak	:.....
Değişken	:.....
İmaj	:.....

3 Metne göre aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.

1. Sözlük anlamına göre moda bugünkü anlamına benzerdir. ( )
2. Kıyafetlerimiz bizim duygularımızı etkiler. ( )
3. İnsanlar artık moda konusunda daha bilinçli. ( )
4. İnsanlar modada şıklığı önemsiyor. ( )
5. İmaj oluşturmak son dönemde daha popüler. ( )

4 Metinde hangi konulardan bahsedilmektedir? İşaretleyelim.

Modanın anlamı	( )
Modanın tarihi	( )
İnsanların alışveriş merakı	( )
İnsanların kıyafet seçimi	( )
Giyim tarzları	( )

YA SİZ?

Sizin için moda nedir?

DİL BİLGİSİ

Sıfat – Fiiller (Özneyi İşaret Eden) (Verbal Adjective)

fiil + (y)An

Bu ek, fiili sıfat yapar. “-An” ekiyle oluşan sıfat - fiillerde, geniş zaman, geçmiş zaman ve şimdiki zaman anlamı vardır. *This affix changes the verb into an adjective. The verbal adjective constructed by the suffix “-An”, refers to the Simple Tense and Continuous tense.*

Örnek:

Şurada oturan kadın, benim annem.

Çok konuşan insanlar sevilmez.

Sokakta koşan çocuk ayağı takılarak yere düştü.

Kirlenen çamaşırları sepete atmayı unutma.

5 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. İhtiyar teyze, titre..... elleriyle torununun başını okşadı.
2. Prensipleri ol..... insanlar, hayatta daima başarılı olurlar.
3. Saatte 50 km hızla git..... sürücülerin kaza yapma olasılığı çok düşüktür.
4. Bu dünyada haksızlığa uğra..... insanların sayısı çok fazla.
5. Belediye otobüslerini kundakla..... teröristler kısa zamanda yakalandılar.
6. Öğretmenler, derste konuş..... öğrencileri daha çok severler.
7. Karşı masada yüzü hiç gül..... adamı tanıyor musun?
8. Sözünde dur..... insanlardan daima uzak dururum.
9. Patron zamanında işe gel..... çalışanlarına çok kızdı.
10. Dün Taksim'de, Ankara'da yaşa..... arkadaşımın karşılaştım.

6 Aşağıdaki cümleleri örnekteki gibi tamamlayalım.

1. Yerlere çöp atan insanlardan nefret ederim.
2. .... insanları severim.
3. .... insanlara kızarım.
4. .... insanlara her zaman yardım ederim.
5. .... insanlara güvenirim.

DİNLEME

MODA RÜZGÂRI

7 Aşağıdaki kelime ve kelime gruplarının anlamlarını öğrenelim.

erkeksi tayyör kürk votka gösterişli ikon damgasını vurmak desen örgü puantiye bilezik
çağ çarpıcı yok satmak yaygınlaşmak nüfuz etmek küreselleşmek tapmak benimsemek

8 Bu modalar hangi dönemlere ait? Metni dinleyelim ve yazalım.

- Büyük aksesuarlar, çarpıcı renkler, taytlar, omuz vatkaları, diyet yapma modası .....
- Gösterişli şapkalar, kemer sıkma modası .....
- Erkeksi kıyafetler ve saç stili .....
- Sadelik, beyaz tişört ve denizci gömlekleri .....
- Özgür ve kurlsız giyim .....
- Modada küreselleşme, aynılık .....
- Stil ikonlarıyla tanışma .....
- Bireysellik, çiçek desenleri, örgü elbiseler, puantiyeler, hippie şıklığı .....
- Tayyör, vücudu saran uzun elbiseler, kürklü yakalar, vatkalar .....

YAZMA

9 En çok hangi kıyafetleri tercih ediyorsunuz? Modayı takip ediyor musunuz? Sizce bu ne kadar önemli? Yazalım.

KONUŞMA

10 Marka – moda ilişkisi var mıdır? Sizce marka olan her şey kaliteli midir? Siz marka ürünler tercih eder misiniz? Tartışalım.

ÜNİTE 4

BANA HER ŞEY YAKIŞIR B. MODA BAĞIMLILIĞI

gördüğümüz adam, gideceğimiz yer

-Geçen gün yürüyen merdivende gördüğümüz adam senin amcan mıydı?
-Ayşe'nin doğum günü için gideceğimiz yer buraya on beş dakika uzaklıkta.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdakilerin hangisi günümüzde moda? Hangisi değil? Konuşalım.

- Yarasa kollu kıyafetler
- Yüksek topuklu ayakkabılar
- Bol paçalı pantolonlar
- Kemik çerçeveli gözlükler
- Kısa saçlar
- Kısa kollu kıyafetler
- Dolgu topuklu ayakkabılar
- Dar paçalı pantolonlar
- Metal çerçeveli gözlükler
- Uzun saçlar
- Uzun kollu kıyafetler
- Düz tabanlı ayakkabılar
- Kısa paçalı pantolonlar
- Çerçevesiz gözlükler
- Küt saçlar

OKUMA

KALICI MODA VAR MI?

İnsanlar sürekli farklı şeyler giymek istiyorlar, üzerlerindeki elbisenin bir benzerinin olmamasını istiyorlar. Bunu bilen modacılar, podyumlarda birbirinden farklı ve asla sokakta giyilemeyecek kıyafetler tasarlayıp insanlara bu kıyafetleri beğendirmeye çalışmaktalar. Bu kıyafetlerin tasarım merkezi elbette başta Paris, sonra Milano, New York ve Londra.

Düşünsenize, bir sene giydiğini öbür seneye modası geçti diye giymeyen kaç insan var? Gardırobu, modasının geçtiğini düşündüğü elbiselerle ve ayakkabılarla dolu kaç kişi var? Çoğu dağıtamıyor bile o elbise ve ayakkabıları. Kime verecek ki? İhtiyacı olanlar, o kıyafetleri nasıl giysin de çıksın sokağa?

İnsanların güzel olmak ve farklı, seçkin görünmek için ellerinden geleni ardına koymadıkları bilindiği için bütün sorunlar buradan çıkmaktadır. Özellikle modada.

Peki ya gençlerde? Gençlerin çoğu, henüz kendilerini finansal, eğitim, statü gibi konularda güvende hissetmedikleri için birbirlerini en iyi etkileyebilecekleri alanın marka kıyafetler olduğunu düşünmektedirler. Eğer bir ürün kalitesiz ise kötü olarak algılanmakta ve belli arkadaş sınıflarının içine girememektedirler.

Yaşları ilerleyen gençler, yıllar geçtikçe hayatta asıl önemli olan şeyin eğitim ve sağlam kariyer olduğunu düşünmekte. İlerde iş yaşamında giyeceği en önemli elbisenin ya mavi tulum ya da takım elbise olacağını bildiği için moda, marka takıntısı kalmamakta. Geriye dönüp ya da kendi evlatlarına baktıklarında yüzlerinde buruk bir tebessüm belirmekte.

İnsanlar, belli bir modayı takip edip kendine yakışan rengi seçtikten sonra basit aksesuarlarla da güzel olmasını bilir.

Gençler kendi aralarında marka ayakkabılar yerine bilgide, görgüde, efendilikte ve eğitimde yarışarlarsa toplum bir yere varabilir.

Yine insanlar görüntülerine değil düşüncelerine bakmalı, kadınlar da erkeklerin yalan, parlak laflarını değil, gerçekleri görmeli.

Her şeyin başı, samimiyet ve adalette kilitleniyor.

2 Metinde aşağıdaki sorulardan hangilerinin cevabı var?

1. Dünyadaki moda akımlarını belirleyen, modaaya yön veren noktalar nerelerdedir? ( )
2. Modanın ünlü isimlerini sıradışı hayatlarıyla gündemde kalmalarının nedeni nedir? ( )
3. Moda takıntısının yaş ile bir ilgisi var mı? ( )
4. Daha iyi bir toplumsal düzen için gençler nasıl yönlendirilmeli? ( )
5. Markalar ürünlerini cazip hâle getirmek için hangi yöntemlerini kullanırlar? ( )

YA SİZ?

Siz eskiye dönüş modası ile ilgili neler düşünüyorsunuz? Sizce niçin belirli dönemlerde eskiye dönüş yapıyoruz?

DİL BİLGİSİ

Sıfat – Fiiller (Tümlenci İşaret Eden)

fiil + DIK + iyelik eki

Bu ek, fiile gelerek geçmiş zaman, geniş zaman ve şimdiki zaman anlamlı sıfatlar yapar.

This affix, being added to the verb produces adjectives which refer to Past tense and Simple Present Tense.

fiil + AcAk + (iyelik eki)

Bu ek, fiile gelerek gelecek zaman anlamlı sıfatlar yapar. Bazen iyelik eki ile de kullanılabilir.

These suffixes produce adjectives, nouns, and compound nouns with a meaning in simple, past, and future tense.

Örnek:

Verdiğimiz geçici rahatsızlıktan dolayı özür dileriz.

Yarın akşam düğünde giyeceğin elbiseyi şimdiden ütülemelisin.

Senin en çok dinlediğin şarkıcı kim?

Gideceğimiz yeri hiç kimseye söyleme.

3 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Borcumuzu ödeyemezsek içine düş..... durumu düşünebiliyor musun?
2. Çalış..... yerin yakınında çok güzel bir kafe var.
3. Senin günlerden beri ara..... anahtarı dolabın arkasında buldum.
4. Satın al..... yiyeceklerin son kullanma tarihine mutlaka bakmalısınız.
5. Annem bana "Tanı..... insanlarla konuşma." dedi.
6. Gelecek yıl al..... derslerden biri "İktisat Tarihine Giriş".
7. Sınavda çalış..... konulardan çok soru geldi.
8. Çin lokantasında, şimdiye kadar ye..... yemeklerin tadına baktım.
9. Bu hayatta en güven..... kişi annemdir.
10. Bizim git..... yer hiç kimsenin bil..... bir yer.

4 Aşağıdakileri eşleştirelim.

1. Önemsediğim	a. şeyler uğruna bazen muhteşem hatalar yapabilir.
2. Üzüleceğin	b. en güzel yer neresi?
3. Bu filmin en sevdiğim	c. fırsatlar aslında bana yeni fırsatların kapısını açmıştı.
4. Gideceğimiz	ç. konuların listesini yapmalıyız.
5. Kaçırdığım	d. sözler duymak istemiyorsan hemen git buradan!
6. Artık senin için yapacak	e. kişileri kırmamaya çalışırım.
7. Şimdi dinleyeceğimiz	f. sahnesini yaklaşık on kez izlemiştir.
8. Gördüğün	g. otelin adresini önceden almayı unutma.
9. İnsan inandığı	ğ. şarkı tüm sevenlere gelsin.
10. Bu proje için araştıracağımız	h. bir şeyim kalmadı.

DİNLEME

5 Metni dinleyelim. Boşlukları dolduralım.

EN PAHALI ALIŞKANLIK: ALIŞVERİŞ BAĞIMLILIĞI

Mağazaların vitrinleri renk renk kıyafetlerle dolu şimdilerde. Eski sezondan ..... ürünlerde de büyük indirimler var. Yani, bir alışveriş bağımlısı için tehdit edici her şey mevcut... Kışın kasvetli havalarını yavaş yavaş geride bırakmaya ..... şu aylarda, mağazaların vitrinleri promosyon ürünlerinden geçilmiyor. Ekonomik davranmak ..... birçok kişi, alışveriş yapmak ve ihtiyaçlarını karşılamak için bu ayları tercih ediyor. Kişisel ihtiyaçların ..... bu alışverişlerde harcamaların çoğu kredi kartıyla yapılıyor. Ancak Türkiye’de ilk örneği 1968 yılında ..... ancak kullanımı son yıllarda artan kredi kartları, birçok kişinin ..... çok harcamasına neden oluyor. Bu aşkın harcama durumunu birçok unsur tetikliyor. Ancak bu unsurlardan öyle biri var ki, günümüzde ciddi bir davranış bozukluğu olarak kabul ediliyor.

“Onyomanya” yani alışveriş bağımlılığı isminin kökeni Yunancadan geliyor. Onyos “satılık-satın” alma, “many” saplantıdan geliyor. İlk kez 1915 yılında tanımlanan alışveriş bağımlılığı, aynen alkol ya da uyuşturucu bağımlılığı gibi ciddi bir davranış bozukluğu olarak görülüyor. Bağımlılar yalnızlık, mutsuzluk, sinirlilik, engellenme, kendini ifade edememe gibi depresyona neden ..... etkenlerden dolayı, aşın derecede ..... yaparak alışveriş yapıyor ve kendilerini sadece alışveriş yaptıkları zaman iyi ve mutlu hissediyor. Bu iyi ve mutlu olma hâli, genelde kişinin kendini diğer insanlardan üstün ..... neden oluyor. Alışveriş bağımlılığının toplumun ne kadarını ..... net olarak bilinmiyor. Çünkü pek çok kişi, alışveriş bağımlılığının bir problem olduğunu ..... için profesyonel yardım almıyor. Profesyonel yardım alınmadığı için de herhangi bir istatistik çıkarılamıyor. Ancak bağımlıların, genellikle kadınlar arasından çıktığı bilinse de, bu hastalığa ..... erkeklerin sayısının da küçümsenmeyecek kadar çok ..... düşünülüyor. Erkekler daha çok cep telefonu ya da bilgisayar gibi elektronik eşyalar alırken, kadınlar genellikle giysi, kozmetik, mücevher, ayakkabı ve çanta alıyor. Uzmanlara göre, kadınlarda ..... alışveriş hastalığı, ortalama 17-30 yaşları arasında başlıyor. Alışveriş bağımlıları, alışveriş öncesi kontrol edilemez bir istek hâli ve haz yaşarken, alışveriş sonrasında yoğun bir suçluluk hissi duyuyor.

6 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. İnsanlar hangi durumlarda para harcamaya yönelir?
2. Kredi kartları olmasaydı insanlar alışveriş bağımlısı olur muydu?
3. Alışveriş bağımlılığının profesyonel bir yardımla giderilebileceğine inanıyor musunuz?
4. Erkek ve kadınların alışverişlerinde farklı ürünlere yönelmeleri neyin sonucu olabilir?
5. Alışveriş bağımlılığı sizin için de geçerli mi?

YAZMA

7 Sizin ülkenizde evlilik modası eskiden nasıldı, şimdi nasıl? Aşağıdaki noktaları göz önüne alarak yazalım.

- gelinlik, damatlık
- düğünün yapıldığı yer
- düğünde misafirlerin giydiği kıyafetler
- düğünde oynanan oyunlar

KONUŞMA

8 Alışveriş bağımlısı mısınız?

Aşağıdaki testi çözerek alışveriş bağımlısı olup olmadığımızı öğrenebiliriz. Siz bu teste katılıyor musunuz? Konuşalım.

- 1- Kendimi mutsuz hissettiğimde genellikle alışveriş yaparım.
- 2- İhtiyacım olmayan şeyler için çok harcarım.
- 3- Harcamalarım son iki yılda arttı.
- 4- Dolabım hiç giymediğim eşyalarla dolu.
- 5- Alışveriş yaparken kontrolsüz davranırım ve çok fazla şey satın alırım.

6- Arkadaşlarıma ve aileme alışverişe ne kadar para harcadığımı konusunda yalan söylerim.

7- Kredi kartı limitimi çoktan aşmış olmama rağmen, alışveriş yapmaya devam edebilirim.

8- Alışveriş yaptıktan sonra kendimi mutsuz hissederim.

9- Alışveriş alışkanlığım kişisel ilişkilerimde sorunlara neden oluyor.

Yukarıdaki şıklardan dördüne veya daha fazlasına cevabınız “Evet”se, muhtemelen bir alışveriş bağımlısıdır.

ÜNİTE 4

BANA HER ŞEY YAKIŞIR C. KİMLİK-SOSYAL HAYAT-MODA İLİŞKİSİ

çalar saat, haşlanmış yumurta,
çıkamaz sokak

-Dün gece yatmadan önce çalar saatimi kurmayı unutmuşum.
-Her sabah kahvaltıda haşlanmış yumurta yerim.
-Burası çıkamaz sokak. Geri dönelim.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

“Dış görünümüne göre karar vermeyenler, olsa olsa sığ insanlardır. Dünyanın gerçek gizemi, görünmeyende değil, görünür olandadır.”

Oscar Wilde

1 Yukarıdaki sözü, kimlik – sosyal hayat – moda bağlamında yorumlayalım.

OKUMA

DİKKAT! GİYSİLERİNİZ KONUŞUYOR!

Bazen giysilerimiz bizim adımıza konuşuyor. Giysilerin dilini öğrenmemiz gerek. Haydi gelin, giysilerin diliyle tanışalım.

( ) Giysilerimiz, çevremizdekilerin bize baktığında ilk gördüğü iletişim aracıdır. İnsanlar ne giydiğimize bakarak bizler hakkında pek çok konuda yargıya varırlar. Kıyafetlerimizin, kişiliğimizin bir yansıması olduğunu düşünürler. Aslında bütün bunlar tabii ki bilinçli yaşanan bir süreç değildir. Tamamen geçmiş bilgi ve deneyimler doğrultusunda oluşmuş kalıplaşmış örnekler, düşünce kalıpları yönlendirir kişileri. Kıyafetlerimiz temelde 3 konuda iletişim kurar ve karşımızdakilere bilgi verir: değerlerimiz, o anki sosyal kimliğimiz ve statümüz. Kişinin kıyafetine bakar ve **onun** bir anne, bir iş kadını, bir öğrenci olup olmadığına karar veririz. En sonunda da sosyal hayatta ve iş hayatında nereye kadar ilerlemiş olduğunu tahmin ederiz.

( ) Bazen karşıdan gelen kişinin kıyafetinin ütülü olmadığını fark eder, kırışıklıklara bakıp karşımızdakinin kıyafetleri ile “Ben detaylara takılmam. Pek bir şeye önem vermem. Kıyafetlerime, işime ve hatta geleceğime.” diye bağırıldığını duyarız. Bazen baştan aşağı her yeri tasarımcı logolarıyla dolu birini görürsünüz. O giysiler size; sahibinin kendisine pek güveni olmadığını, bu pahalı markaların bu kadar görünür olması sayesinde karşısındakiler üzerinde bir üstünlük kurmak istediğini fısıldar. Ya da karşınızdaki kişi parlak, göz alıcı bir kravatla iş toplantısına gelmiştir. **Onu** takan kişi farkına varmasa bile, kravatı toplantıdakilere “Dikkate ihtiyacım var!” diye seslenir. “Bana da bakın, beni de dikkate alın!” der.

( ) Bazı sektörler, bazı meslekler kuralları temel alır. O işi yapıyorsanız, o sektörde çalışıyorsanız, kurallara uyduğunuz sürece, onları uyguladığınız sürece başarılı olursunuz. Avukatları ele alalım. Eğer sizin için ya da şirketiniz için önemli bir dava söz konusuysa kuralları en iyi bilen, **onları** tanıyan, risk almayacak ve güvenilir birisini istersiniz muhtemelen. Kapınızı çalıp son derece yaratıcı olduğunu söyleyen, her bir davasında farklı teknikler uygulayan bir avukat korkutmaz mı sizi? Ya da bir tasarımcıyı düşünelim... Sizin için başkalarından farklı bir şeyler yapmasını istersiniz, değil mi? Farklı, yaratıcı bir insana ihtiyacınız vardır. Tabii o insanı ilk gördüğünüz zaman alnında “Ben yaratıcıyım.” yazmadığı için görünüşüne bakarsınız. Lacivert takım elbiselerini giymiş, beyaz gömleğine son derece klasik bir kravat takmış bir tasarımcıya bakıp düşünürsünüz muhtemelen. **Onun** yaptığı işteki yaratıcılığı neden kendisinde, kıyafetlerinde göremediğinizi merak etmez misiniz? Yanlış anlamayın. Uçuk kaçık kıyafetlerden bahsetmiyorum. Belki farklı bir ceket, biraz daha esnek ama yine de iş hayatına uygun bir kıyafet neden olmasın ki?

( ) Bazen farkına varmadan geçmişimizin bugünümüzü yönetmesine izin veririz. Belki geçmişte yaşadıklarımız, alışkanlıklarımız, duyduklarımız ya da gördüklerimiz bugün bizi sahip olduğumuz hayat tarzını yansıtmaktan alıkoyuyor. Oysa eğer ne olduğumuzu yansıtamıyor, sahip çıkamıyorsak huzursuz ve sonunda da mutsuz oluruz. O hâlde ilk yapmamız gereken kim olduğumuzun, ne mesaj vermek istediğimizin farkına varmak. Sonra da bu mesajları kıyafetlerimizle nasıl vereceğimizi öğrenmek. Zor mu? Hayatta sizi başarıya götüren adımların hangisi kolay?

2 Yukarıdaki metinler ile başlıkları eşleştirelim.

- Sektörler, Meslekler ve Giyim Tarzı
- Giysilerimiz Çevremizdekilere Neler Söyler?
- Önce Ne İstedimize Karar Verelim
- İşe Giderken Böyle Giyinilmez Ki!

3 Metinde işaretli aşağıdaki zamirlerin karşılıklarını yazalım.

- Onun : .....
- Onu : .....
- Onların : .....
- Onun : .....

YA SİZ?

Siz yolda gördüğünüz birinin kıyafetine bakarak kişiliği hakkında tahminde bulunur musunuz? Örnek vererek anlatalım.

DİL BİLGİSİ

Sıfat – Fiiller (Kalıp İfadeler)

fiil + (I/A)r / mAz / Dık / AcAk / mış

Bu ekler, fiile gelerek geniş zaman, geçmiş zaman ve gelecek zaman anlamlı sıfat, isim, birleşik isim yaparlar. *These suffixes produce adjectives, nouns, and compound nouns with a meaning in simple, past, and future tense.*

Örnek:

- Akşam yatmadan önce çalar saati kurmayı unutma.
- Bu ayakkabılar, su geçirmez kumaştan yapılmış.
- Akşamki düğün için giyecek elbisem yok.
- Ummadık taş baş yarar.
- Gökçe Hanım bu ülkede çok tanınmış bir yazar.

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

- Gel..... düzeyi yüksek insanların çoğu, yardım kuruluşlarına da üye.
- O zamanlarda Osmanlı ordusu yenil..... bir ordu olarak kabul ediliyordu.
- Buzdolabındaki çürü..... meyveleri ne zaman çöpe atacaksın?
- Bu formu tüken..... kalemle doldurunuz.
- Ülkemizde oku..... yaz..... insanların oranı gittikçe artıyor.
- Bilin..... bir şeyler çal bize.
- Yusuf'un yat..... yeri yok.
- Kullanıl..... kâğıt, çöp değildir.
- Dikkat! Kırıl..... eşya!
- Dün akşamki maçta Sabri Sarioğlu sahada ayak bas..... yer bırakmadı.

5 Aşağıdaki boşlukları dolduralım ve ruh hâllerini eşleştirelim.

1. Ne utan..... bir adamsın sen!
2. Sanatçı bu albümde Anadolu'nun unutul..... türkülerine can vermiş.
3. Seninle uğraş..... gücüm kalmadı.
4. Müge ile Ayşe'nin iş yerindeki yaz..... kasa maalesef hâlâ çalışmıyor.
5. Hiç ol..... zamanlarda çıkıp geliyor.

- a. memnuniyetsiz
- b. bıkmış
- c. kızgın
- ç. memnun
- d. üzgün

DİNLEME

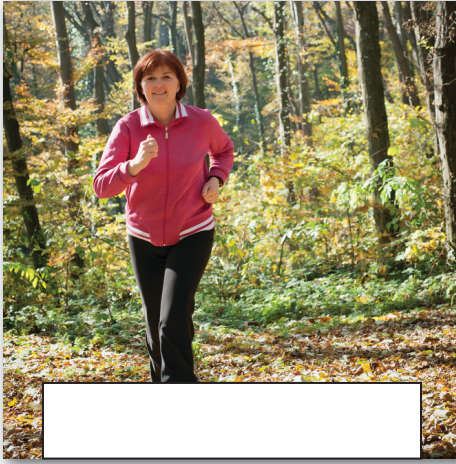
GIYİM TARZIM

6 Aşağıdaki resimlerde kimler konuşuyor? Tahmin edelim ve isimlerini kutucuklara yazalım.

YAZMA

7 Hangi sosyal grupları biliyorsunuz? Bunlar ile kıyafetleri arasındaki ilişkiyi aşağıdaki noktaları göz önünde bulundurarak yazalım.

- giyim tarzı
- saç şekli
- kullandığı aksesuarlar
- davranış biçimleri
- sevebileceğini düşündüğünüz müzik türleri

KONUŞMA

8 Sizin ülkenizde insan tipleri ile giyim tarzları arasındaki ilişki nedir? Sizce bu, ülkeden ülkeye nasıl değişiklik gösterir? Örnekler vererek anlatalım.

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

1. Aşağıda bazı ülkelerin geleneksel kıyafetleri var. Resimlere bakalım ve tahmin edip ülkelerle eşleştirelim.

a. Rusya b. Hindistan c. Türkiye ç. Afrika d. İskoçya e. Çin

2. Sizin ülkenizin geleneksel kıyafetleri nasıl? Sizce geleneksel kıyafetler ile moda arasında bir ilişki var mıdır?

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

YE KÜRKÜM YE!

Nasrettin Hoca bir gün yemekli bir düğüne davet edilmiş. Hoca, ziyafete gündelik elbiseleri ile gidince kimse onunla ilgilenmemiş. Ne "Buyur." diyen varmış ne "Otur." diyen. Hoca'nın bu duruma canı çok sıkılmış. Koşarak evine dönüp sırtına bayramlık kürkünü geçirmiş. Düğün yerine gelmiş. Ev sahipleri onu kürküyle görünce büyük saygı göstermişler. Evin baş köşesine oturtmuşlar. Önüne tabak tabak yemekler koymuşlar.

Hoca, birden kürkünün ucundan tutup çorba tasına daldırılmış. "Ye kürküm ye!" diye söylenmeye başlamış. Bunu gören misafirler şaşırıp "Ne yapıyorsun hoca efendi, kürk yemek yer mi hiç?" diye sormuşlar. Hazırcevap olan Hoca hemen "Madem ki bütün saygı ve ikram kürküme yapılıyor, öyleyse yemeği de o yesin!" diye cevap vermiş.

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki boşluklar için doğru seçeneği işaretleyelim.

- ..... ekmek yemeden kendimi kahvaltı yapmış saymam.
a. kızarmış   b. kızaran   c. kızardık   ç. kızaracak
- Yazın ..... kitapları seçtim.
a. okudukları   b. okuyacağım   c. okuduğunuz   ç. okuyan
- ..... çamaşırları makineye koymayı unutma.
a. yıkanmış   b. yıkanır   c. yıkanacak   ç. yıkadıkları
- Geçen akşamki belgeselde, şimdiye kadar ..... hayvan türlerini gördüm.
a. gördüğüm   b. görmediğim   c. göreceğim   ç. gören
- Mutfığımız çok küçük. Bence buraya ancak ..... bir masa sığar.
a. katlanır   b. katlanmış   c. katlanmaz   ç. katlandık
- Kırık sandalyeye ..... çocuk düştü.
a. oturmuş   b. oturduk   c. oturur   ç. Oturan
- Zavallı adamcağızın ne ..... çilesi varmış.
a. biten   b. bitecek   c. bitmez   ç. bitmiş
- Çay ..... var mı?
a. içtiği   b. içen   c. içmez   ç. içer
- En ..... kitap "Suç ve Ceza"dır.
a. seven   b. sevmez   c. sevdiğim   ç. sevmiş
- ..... pilleri çöpe atmayın.
a. bitmiş   b. bittiği   c. biter   ç. bites

2. Aşağıdaki kelimeleri sıfat-fileri kullanarak tanımlayalım.

- Cüzdan: .....
- Tarak: .....
- Dolap: .....
- Ayakkabı: .....
- Ev: .....

3. Aşağıda tanımlanan kelimeleri bulalım.

- Genellikle evde yemek yediğimiz yer: .....
- Türklerin çok sevdiği, günün her saatinde içtiği sıcak içecek: .....
- Takı yapımında kullanılan yarı değerli, gri, parlak madde: .....
- Ellerimizi soğuktan korumak için ya da aksesuar olarak kullanmak için giydiğimiz giysi: .....
- İnsanların çalıştığı yer: .....

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz. 1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Haber ve röportajlardaki açıklamaları anlayabilir sözlü olarak özetleyebilirim.	1	2	3	4	5
2. Herkesi ilgilendiren pek çok konudaki konuşmalara katılabilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER

ahşap
atölye
babet
bilezik
bluz
bukle
buluş
butik
cilasız
çağ
çarpıcı
Çingene
çöl
dava
defile
desen
desen
dökümlü
ekose
erkeksi
esinti
esinti
ferahlık
gabardin
gösterişli
gözde
hasır
havalı
ikon
imaj
kaban
kalıp
kavram
kemer
kent
kozmetik
kumaş
küllük
kürk
marka
moda
mokasen
müthiş
obje
ökçe
örgü
paça
panço

patent
platform
prensip
puantiye
pudra
retro
sandalet
sepet
sivri
soylu
sürme
tarz
tayt
tayyör
topuk
unsur
vatka
vitrin
yarasa
yün
zarif

FİİLLER

aldanmak
ayarlamak
benimsemek
fısıldamak
kaplamak
kundaklamak
küreselleşmek
okşamak
şahlanmak
tapmak
tasarlamak
yansıtmak
yaygınlaşmak

KALIP İFADELER

damgasını vurmak
eşlik etmek
garanti altına almak
göze çarpmak
imaj yaratmak
kombine etmek
nüfuz etmek
ün kazanmak
yok satmak
kendisini göstermek
üstünlük kurmak

ÜNİTE 5

BECERİLER

- Sunum yapabilme
- Özetleme
- Bilgilendirici metin yazabilme

DİL BİLGİSİ

- Fiil cümlelerinde dolaylı anlatım
- Soru cümlelerinde dolaylı anlatım
- İsim cümlelerinde dolaylı anlatım

KELİMELER

- Doğa harikaları
- Mimari yapılar
- Teknolojik ürünler

HARİKALAR DİYARI

ÜNİTE 5

HARİKALAR DİYARI

A. DOĞA HARİKALARI

gitmeyeceğini söyledi, gelmeyeceğini düşündüm, yapacağını duyurdu, düzeldiğini belirtti

-Okula gitmeyeceğini söyledi.
-Ben senin buraya gelmeyeceğini düşündüm.
-Öğretmen öğrencilere yarın sınav yapacağını duyurdu.
-Başbakan ekonominin düzeldiğini belirtti.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Ülkenizde gezilecek turistik yerler var mı? Anlatalım.

OKUMA

PERİ BACALARI

“Peri Bacaları” Kapadokya bölgesinde bulunan doğal yapılara verilen isimdir. Peri bacaları, Kapadokya çevresinde bulunan yanardağlardan püsküren lavların milyonlarca yıl boyunca akarsuların ve rüzgârın aşındırması ile şekillenmiştir. Her yıl dünyanın çeşitli yerlerinden milyonlarca turisti Kapadokya bölgesine getiren gizemli peri bacalarının sırrı nedir? Peri bacaları ile ilgili günümüzde birçok efsane bulunmaktadır. İşte onlardan en meşhuru:

Bugün Kapadokya denen yerde bir zamanlar korkunç devler varmış. İnsanlar, bu korkunç devlerin gönlünü hoş tutup onları kızdırmamak için ülkenin yüksek dağlarına hediyeler bırakıp kurbanlar kesermiş. Yine de bazen bu dev tanrılar insanlara kızar, dağların tepesinden ateş dalgaları gönderirmiş.

Günlerden bir gün periler ülkesi padişahının yolu buraya düşmüş. Burada yaşayan insanları görmüş ve onların hâline acıyıp

onlara yardım etmeye karar vermiş. Emrindeki tüm perileri çağırmış. Ve onlara, insan kardeşlerinin çok zor durumda olduğunu, onlara yardım etmek istediğini, şu karşıdaki dağların zirvesinde oturan zalim devleri durdurmak istediğini ve bu insanların çilesine bir son vermek istediğini söylemiş.

Eğer onlar zalim devlerin yaşadığı dağların ateşini söndürebilirlerse devlerin de yerin altına kaçacağını ve insanları bir daha rahatsız edemeyeceğini söylemiş. Padişahlarının konuşmasının ardından binlerce peri, ellerinde kar ve buz tanelerini, devlerin yaşadığı dağın tepesinde fokurdayan ateşe atmaya başlamışlar. Hiç durmadan, günlerce ateşi; kara ve buza boğup söndürmeyi başarmışlar. Sonunda devler korkup yerin derinliklerine kaçıp saklanmak zorunda kalmışlar. İnsanlar, perilerin bu zaferini büyük sevinçle karşılamışlar, günler geceler boyunca şenlikler düzenleyip bu zaferi kutlamışlar. O günden sonra insanlar ve periler arasında çok sıkı bir dostluk oluşmuş. Bu dostluk uzun yıllar devam etmiş. İnsanlar kayalara oydukları mağaralarda yaşarken periler de sivri kayalıkların üzerindeki küçük odacıklarda yaşamışlar. “Peri Bacaları”nın adı buradan gelmektedir.

2 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. İnsanlar neden devlere kurbanlar kesiyor?
2. Dev tanrılar insanlara kızdığı zaman neler yapıyor?
3. Sizce periler ülkesi padişahı nasıl birisi? Tarif edelim?
4. Periler ülkesi padişahı insanlara nasıl yardım ediyor?
5. Periler ve insanlar dostluklarını simgelemek için ne yapmışlar?

3 Aşağıdaki kelimeleri eş anlamlıları ile eşleştirelim.

1. zirve	a. eğlence
2. fokurdamak	b. üzölmek
3. Őenlik	c. tepe
4. zafer	ç. kaynamak
5. acımak	d. galibiyet

4 Metinde geöen “gönlünü hoş tutmak” deyiminin anlamı aŐağıdakilerden hangisidir? İŞaretleyelim.

- a. kızdırmak   b. üzmek   c. ümitlendirmek   ç. mutlu etmek

YA SİZ?

Doğal ve turistik bir yapıyla ilgili bildiğiniz bir efsane var mı? Anlatalım.

DİL BİLGİSİ

Fiiil Cümlelerinde Dolaylı Anlatım (Reported (Indirect) Speech)

Başkasına ait bir sözü, diğere kişilere aktarırken sözü aktaran kişinin, bu sözü kendi cümlesiyle anlatmasıdır.

Reported Speech (also called Indirect Speech) is used to communicate what someone else said, but either through paraphrasing or without using the exact words with a few changes in the original saying.

fiil+ (y)AcAk + iyelik eki + belirtme durum eki

fiil + DIK+ iyelik eki + durum eki

Örnek:

Seda, bana “Geöen yıl Pamukkale’ye gittim.” dedi.

Seda, bana geöen yıl Pamukkale’ye gittiğini söyledi.

Ali, arkadaşına “Dersten sonra arkadaşlarımla sohbet ederiz.” demiŐ.

Ali, arkadaşına dersten sonra arkadaşlarıyla sohbet ettiğini söylemiş.

Doktor, hastaya “Yanlış ilaö içmişsiniz.” dedi.

Doktor, hastaya yanlış ilaö içtiğini söyledi.

Ayşe, Fatma’ya “ Çok tatlı yiyorsun.” dedi.

Ayşe, Fatma’ya çok tatlı yediğini söyledi.

Öğretmen, öğrenciye “Dün derse neden gelmedin?” diye sordu.

Öğretmen, öğrenciye dün derse neden gelmediğini sordu.

Arkadaşım, bana “Okullar ne zaman kapanacak?” diye sordu.

Arkadaşım, bana okulların ne zaman kapanacağını sordu.

5 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi dolaylı anlatıma çevirelim.

1. Diyetisyen, bana “Geçen hafta neden diyeti bozdunuz?” diye sordu.
.....
2. Annem, komşuya “Geçen hafta sonu Aşşeler tatile nereye gitmişler?” diye sordu.
.....
3. Mehmet, Erhan’a “Haftada 3 gün spor yaparız.” dedi.
.....
4. Bilim adamları internette “Her sabah süt içenlerde kemik erimesi olmaz.” diye açıkladı.
.....
5. Zehra, bana “Hafta sonları İngilizce kursuna gidiyorum.” dedi.
.....
6. Arkadaşım, bana “Bilgisayarını nereden aldın?” diye sordu.
.....
7. Ben, Ali’ye “Gelecek yıl Dubai’ye gideceğim.” dedim.
.....
8. Öğretmen, öğrencilere “Geceleri çok fazla uyumuyorum ve kitap okuyorum.” dedi.
.....
9. Ekonomistler “Yurt dışında son 3 ayda ekonomik kriz arttı.” diye açıklama yaptı.
.....
10. Ben, Eda’ya “Ne zaman mezun olacaksın?” diye sordum.
.....

6 Aşağıdaki cümleleri doğrudan anlatıma çevirelim.

1. Ben, anneme geçen hafta okula gitmediğimi söyledim.
.....
2. Eren, Serkan’a kantine gittiklerini ve çay içtiklerini söyledi.
.....
3. Doktor, hastaya nerede ameliyat olduğunu sordu?
.....
4. Seda, Ceren’e Paris’te alışveriş yaptığını ve oradan çok ucuz parfüm aldığını anlattı.
.....
5. Bilim adamları, küresel ısınmadan dolayı iklimlerin değiştiğini açıkladı.
.....
6. Başbakan, halka gelecek yıl yeni bir havalimanı yapımına başlanacağını açıkladı.
.....
7. Ceren, Hakan’a bu yıl hangi takımın şampiyon olacağını sordu.
.....
8. Patron, işçiye ne kadar zam istediğini sordu.
.....
9. Mehmet, Bülent’e arkadaşlarıyla çay içtiğini söyledi.
.....
10. Serkan, ailesine Emine ile evleneceğini açıkladı.
.....

7 Aşağıdaki metni dolaylı anlatıma çevirelim.

Ben yabancı öğrencilere Türkçe öğretiyorum. İşimi çok seviyorum ve bunu da zevkle yapıyorum. Ders anlatmayı ve öğrencilerimle vakit geçirmeyi çok seviyorum. Bu yüzden derslerimde her zaman mutluyum. Ders anlatırken sanki orası benim sahnemmiş gibi hissediyorum. Bir tiyatrocuyu veya aktörü gibi kendi rolümü oynamaya başlıyorum. Ders bittikten sonra da öğrencilerimle kantinde oturup çay içip onlarla sohbet ediyorum ve hayatı paylaşıyorum. İşte asıl öğretmenlik budur. İşini seviyorsan ondan zevk alırsın ve en iyi şekilde yapmaya çalışırsın. Ben de işimi çok seviyorum. Tatillerimde bile öğrencilerimi ziyarete gider onların kültürünü öğrenmeye çalışırım. Kısa tatillerimde yurt içine, uzun vadeli tatillerimde de yurt dışına gitmeyi tercih ederim. Hem farklı kültürler öğreniyorum hem de hayattan zevk alıyorum. Ya siz?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

DİNLEME

MISIR PİRAMİTLERİ

8 Metni dinleyelim ve boşlukları dolduralım.

1. .... suyu, birkaç gün piramitin içine bırakırsan, suyu arıtılmış olarak ..... söyledi.
2. Sütün de burada birkaç gün süreyle taze ..... ve daha sonra hiç bozulmadan ..... hâline gelebileceğini de internetten öğrendim.
3. Sen çiçekleri çok seversin. Bitkilerin piramitlerin içinde daha çabuk ..... biliyor muydun?
4. Bir de çöp bidonunun içindeki yemek artıkları hiç koku yaymadan piramitlerin içinde ..... söyledi.
5. Kesik, yanık, sıyrık gibi yaraların bir Piramitin içinde daha çabuk ..... eğilimi ..... de öğrendim.

9 Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış, ise "Y" yazalım.

1. Duygu, Ayşe'yle beraber Mısır Piramitlerini gezmeden önce internetten araştırma yapıyor. ( )
2. Ayşe daha önce birkaç kez Duygu ile beraber geziye çıkmış. ( )
3. Piramit kimin adına yapıldıysa, onun bulunduğu odaya, yılda iki defa güneşin girdiği biliniyor. ( )
4. Güneş girmeyen evdeki insanların daha çok hasta olabileceği anlamında bir atasözümüz vardır. ( )
5. Mumyalardaki radyoaktif maddelerin bazı olumsuzlukları olduğu açıklanmış. ( )

YAZMA

10 Ülkemizin turistik bir yeri hakkında bilgi toplayalım. Resimlerle bir sunum hazırlayıp sunalım.

KONUŞMA

11 Arkadaşımızın sunumunu dinleyelim ve kısaca özetleyelim.

ÜNİTE 5

HARİKALAR DİYARI

B. MİMARİ / SANATSAL HARİKALAR

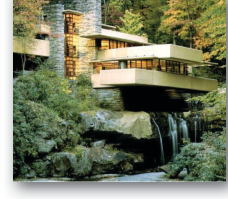
gidip gitmediğini bilmiyorum,
olup olmayacağı bilinmiyor, yapıp
yapmadığını sordum, bekleyip
beklemeyeceğimi sordum

-Dün onun eve gidip gitmediğini bilmiyorum.
-Onun olup olmayacağı bilinmiyor.
-Ayşe'nin alışveriş yapıp yapmadığını sordum.
-Görevliye daha fazla bekleyip beklemeyeceğimi sordum.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki resimlerle isimleri eşleştirelim.

- a. Şelale Evi
b. Millau Viyadüğü
c. Eden Projesi
ç. Yeni Louvre Piramidi
d. Sidney Opera Binası
e. Guggenheim Müzesi (Bilbao)

OKUMA

TAC MAHAL

Tac Mahal, Hindistan'daki Agra kentinde bulunan Yamuna Nehri'nin doğusunda yer alan, 75 metre yüksekliğinde, saf mermerden yapılmış anıt bir mezardır. Tac Mahal'i, Şehzade Hürrem adıyla da bilinen Hint-Türk imparatoru Şah Cihan, 1631'de, doğum sırasında ölen eşi Ercümen Banu Begüm'ün anısına yaptırmıştır. Tac Mahal adı ise, Begüm'ün lakabı olan "Mümtaz Mahal"den gelmektedir.

Prenses Mümtaz, 1593 yılında doğmuştu ve İranlı bir soylunun kızıydı. Gerçek adı Ercümen'di ve görkemli bir tablodan çıkmış gibi göz kamaştırıcı bir güzelliği vardı. On beş yaşındayken geleceğin imparatoru Prens Khurram'la nişanlandı. Beş yıl sonra, astrologlar tarafından belirlenen tarihe göre 20 Mayıs 1612'de düğün yapıldı. İmparator Cihangir, oğlunun göz kamaştırıcı güzellikteki genç eşine sarayda görevli olması nedeniyle "Mümtaz Mahal" lakabını verdi.

Prens Khurram, İmparator Cihangir'in ikinci eşinden olan üçüncü oğluydu. Yakışıklı bir aristokrattı. Pürüzsüz bir teni, kahverengi gözleri, düzgün bir burnu ve çok düzgün kesilmiş sakalları vardı. Güçlü bir hafızaya ve keskin bir zekâyâ sahipti. Modern bir tarihçi bu konuda karakterinin en etkileyici ve belirleyici yanının, eşi Mümtaz Mahal'e duyduğu sonsuz aşkı olduğunu söylüyordu.

Çiftin on dört tane çocuğu oldu. Fakat bunlardan yalnızca yedisi yaşayabildi. İmparator Cihangir öldüğünde Prens Khurram tahta oturur oturmaz tüm erkek akrabalarının öldürülmesini ya da sürülmelerini emretti. Bundan sonra barış ve demokrasi içinde geçecek 31 yıllık saltanat dönemi başladı.

Tüm güzellikler sonsuza dek yaşasa da dünya, ölümlülerin dünyasıydı. Ve güzeller güzeli Mümtaz Mahal, 1631 yılında doğum sırasında yaşamını yitirdi. İmparator bitkin bir durumdaydı. Eşinin cenaze töreni sırasında müzik çalınmasını kesinlikle yasakladı. Renkli giysilerini çıkarıp beyaz yas giysilerini giydi. Bir süre için halkın önüne çıkmadı ve imparatorluğun hiç önemini kalmadığını ve bundan sonra yaşayıp yaşamamanın bir anlamının olmadığını söyledi. Şah Cihan, eşinin yokluğuna alışıp alışamayacağı korkusuyla ömrünü sürdürdü. Onu ölümsüzleştirmek için bir anıt mezar yaptırmaya karar verdi ve Tac Mahal'in yapımına başlandı.

Mümtaz Mahal'in diğer bir mezarının başka bir yerde olup olmadığıyla ilgili ve Şah Cihan'ın kendi mezarını da Tac Mahal'in karşısına yaptırtıp yaptırmadığı konusunda da söylentiler vardır.

2 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Şah Cihan, Tac Mahal'i neden yaptırmıştır?
2. Mümtaz Mahal'in güzelliği neye benzetiliyor?
3. Saltanat dönemi ne zaman başlamıştır?
4. Mümtaz Mahal'in ölümü imparatoru nasıl etkilemiştir?
5. Sizin bildiğiniz bir anıt mezar var mı?

3 Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Tac Mahal'in adı, İmparator Şah Cihan'ın ölümünden sonra konulmuştur. ( )
2. Mümtaz Mahal ile Şah Cihan'ın evlilik hayatı çok güzel geçmiştir. ( )
3. Rivayetlere göre Mümtaz Mahal'in anıt mezarı farklı yerlerde de vardır. ( )
4. Tac Mahal anıtı, gezilecek turistik bir yerdir. ( )

YA SİZ?

Sizin beğendiğiniz mimari bir harika var mı?

DİL BİLGİSİ

Soru Cümlelerinde Dolaylı Anlatım (Reported Speech in Interrogative Sentences)

fiil + (y)Ip fiil + mA + Dlk + iyelik eki + belirtme durum eki

Örnek:

- Annem, bana "Okula gidiyor musun?" diye sordu.
 Annem, bana okula gidip gitmediğimi sordu.
 Polis, şoföre "Alkol içtiniz mi?" diye sordu.
 Polis, şoföre alkol içip içmediğini sordu.
 Eda, Seda'ya "Benimle alışveriş yapmaya gelir misin?" diye sordu.
 Eda, Seda'ya onunla alışveriş yapmaya gidip gidemeyeceğini sordu.
 Hakan, Ali'ye "Endonezya'da deprem olmuş mu?" diye sordu.
 Hakan Ali'ye Endonezya'da deprem olup olmadığını sordu.

4 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi dolaylı anlatıma çevirelim.

1. Öğretmen, bana "Ödevini yaptın mı?" diye sordu.
 .....
2. Ben, Ayşe'ye "Türk kahvesi içer misin?" diye sordum.
 .....
3. Doktor, hastaya "Başın ağrıyor mu?" diye sordu.
 .....
4. Banu, Ceren'e "Ali, dünkü filmi beğenmiş mi?" diye sordu.
 .....
5. Arkadaşım, bana "Ne zaman mezun olacaksın?" diye sordu.
 .....

5 Aşağıdaki cümleleri doğrudan anlatıma çevirelim.

1. Ben, Selin'e bu keki onun yapıp yapmadığını sordum.
.....

2. Arkadaşım, bana yarın sinemaya gidip gitmeyeceğimizi sordu.
.....

3. Melis, Barış'a Japonya'da ekonomik kriz olup olmadığını sordu.
.....

4. Annem, babama tatile gidip gitmeyeceklerini sordu.
.....

5. Öğretmen, bana İstanbul'u beğenip beğenmediğimi sordu.
.....

6. Annem babama akşam yemek yiyip yemeyeceğini sordu.
.....

7. Zeynep Fatma'ya Mehmet'in adresini bilip bilmediğini sordu.
.....

8. Arkadaşım bana yarın ona yardım edip etmeyeceğimi sordu.
.....

6 Aşağıdaki metni dolaylı anlatıma çevirelim.

Bir gün annemle Antalya'ya gidiyorduk. Annem bana "Ödevlerini yanına aldın mı?" diye sordu. Ben birden sustum çünkü ödevlerimi yanıma almayı unutmuşum! Annem bir an kızarak "Söylesene yavrum! Ne bekliyorsun?" diye sordu. Ben de yalandan "Aldım anneciğim." dedim. Bir otele gittik. Otelde annem bana "Haydi! Ödevine başlamayacak mısınız?" diye tekrar sordu. Ben de "Anneciğim biraz sonra olmaz mı? Yoruldum." dedim. Annem, ben 10 dakika dinlendikten sonra "Evet, süren doldu. Şimdi ödevine başlayacak mısınız?" diye tekrar etti. Ben çantamı karıştırdım. Annem "Hadi ne oyalanıyorsun?" dedi. Ben de "Anne ödevlerim yok." dedim. Annem bir çığlık attı ve "Ne dedin sen?" diye bağırdı. Ben de tekrar "Ödevlerim yok." dedim. Annem de "Senle artık tatile gitmeyeceğim. Eşyalarını topladın mı? Eve dönüyoruz. Akşam eve dönünce yapacaksın!" dedi. Ben de "Yapmazsam ne olur?" diye sorarak annemi daha çok sinirlendirdim. Eşyalarımı toplayıp eve dönmek zorunda kaldım.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

DİNLEME

7 Aşağıdaki metni dinleyelim ve boşlukları dolduralım.

KIRIK, GİZLİ VE DERİN BİR AŞK HİKÂYESİ

Kanuni Sultan Süleyman ile Hürrem Sultan'ın büyük aşklarının meyvesidir Mihrimah Sultan ve belki de ancak böyle bir aşkın meyvesi, Mimar Sinan'ın o unutulmaz, destansı aşkının muhatabı olabilirdi.

Mihrimah Sultan on yedi yaşına geldiğinde Hürrem Sultan Mihrimah'a Diyarbakır valisi Rüstem Paşa'yla evlenmek ..... sordu. Mihrimah Sultan annesine, babası bu evliliği uygun gördüğü için bu teklifi ..... söyledi. Diyarbakır valisi ile evlendi. Aynı zamanda Sinan da, Mihrimah'a karşı gizli ve derin bir aşk beslemekteydi. Ancak elli yaşındaydı ve evliydi. Sinan, çaresiz bir şekilde aşkını içine attı ve bu büyük aşkı

sanatına işledi, inşa ettiği ve her ikisi de Mihrimah Sultan adını taşıyan camilerle bu yüce aşkın şiirini yazdı adeta.

Üsküdar'daki caminin yapımı ..... tamamlandı. Caminin dıştan görünüşü, aşağıya doğru genişçe açılan etekleriyle asil ve ..... gibidir.

Üsküdar'daki camiden sonra, gönlü ferman dinlemeyen Sinan, bu kez padişah fermanı olmadan Edirnekapi'da bir cami daha yaptı. Bu caminin ..... vardır. Bu minarenin Sinan'ın yalnızlığını simgelemek için ..... hakkında rivayetler dolaştı. Minareden aşağıya doğru uzanan ince nakışların da, Mihrimah Sultan'ın uzun saçları ..... dair söylentiler yayıldı.

Mimar Sinan üstün mimarlık ....., o derin ve gizli aşkını ..... bu iki caminin inşasında da göstermiştir. Nevruzun ilk günü (21 Mart), mihr (güneş) Edirnekapi'daki caminin ardından batarken; mah (ay) Üsküdar'daki caminin ardından doğmaktadır. Mihr ü Mah. Mah (ay) Mihrimah Sultan'ı düşündürür bize. Mihr (güneş) de Sinan'ı. Güneş sabahtan akşama kadar Ay'ı beklemiştir. Ama artık batmaktadır. Ay ise yeni doğmaktadır.

YAZMA

8 İstanbul'da bir saatlik bir tur hazırlayalım. İstanbul'daki ilginizi çeken mimari eserler hakkında bilgi toplayalım. Topladığımız bilgileri bu turda arkadaşlarımıza anlatacak şekilde aşağıdaki noktaları göz önünde bulundurarak yazalım.

- Gezilecek iki ya da üç yer hakkında bilgi
- Bu yerler hakkındaki kişisel düşünceleriniz
- Bu yerlerle ilgili sayısal bilgiler (kaç kişi ziyaret ediyor?, giriş ücreti ne kadar?, yaş, ölçüler vb.)

KONUŞMA

9 Yukarıda hazırladığımız metni resimlerden faydalanarak sunalım.

ÜNİTE 5

HARİKALAR DİYARI C. TEKNOLOJİK HARİKALAR

olduğunu öğrendim, olduğunu duydum, olduğunu biliyor musunuz?

-İlk bilgisayarın çok büyük olduğunu öğrendim.
-Japonya'da depremi önceden haber veren hassas bir makine olduğunu duydum.
-Uzayda yaşamanın mümkün olduğunu biliyor musunuz?

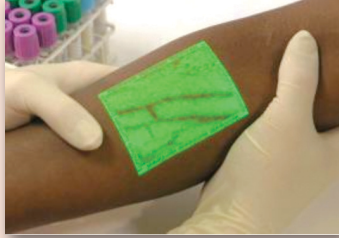
HAZIRLIK ÇALIŞMASI

- 1 Sizce en ilginç buluş hangisi?
- 2 Bir şey icat etseydiniz ne icat etmek isterdiniz?
- 3 Sizce resimlerdeki icatlar hangi ihtiyaçlardan ortaya çıkmıştır? Konuşalım.

OKUMA

İLGİNÇ İCATLAR

Damar Bulucu

Kan alırken yaşanan en büyük sıkıntı damarı bulamamaktır. Hemşirelerin en büyük sıkıntılarından birisi olan damar bulma işlemi için artık tehlikesiz bir yöntem var. Özel bir ışıkla damarların nerede olduğunu görebilmenin artık mümkün olduğu açıklandı.

Kıyafetleri Giymeden Deneyin

New York'taki Bloomingdales dükkânında yeni bir teknoloji test ediliyor. Müşteriler aynanın önüne geçip istedikleri giysinin üzerlerinde nasıl olduğunu görebiliyorlar. Kıyafet denemeyi bir ölçüde hızlandıracak bu uygulama üç boyutlu kıyafet görsellerini ayna benzeri bir ekrana yansıtıyor, karşısına geçenler kıyafeti giymiş gibi kendilerini görüntüleyebiliyorlar.

Telefon Açan Bitkiler

NYU Üniversitesi'nin üzerinde çalıştığı proje, bitkilerin, sahiplerini aramasına izin veriyor. Bitkiniz susuz kaldığında bunu, belirlenmiş bir numarayı arayarak size haber veriyor. Belirlenmiş ses dosyası size dinletiliyor ve gelişmelerden haberiniz oluyor. Aslında çok basit olabilecek bu fikrin, canlı ama konuşamayan bitkileri anlamak için oldukça enteresan bir yöntem olduğu deneylerle kanıtlandı.

Koltuklu Alışveriş Sepeti

İşten çıktınız, çok yorgunsunuz, süpermarkete gidip alışveriş yapmanız gerekli. Yapmanız gereken tek şey bu alışveriş sepetinden edinmek. Neden mi? Resimde de görüldüğü gibi yorulduğunuzda oturup dinlenebiliyorsunuz. Tembel alışverişseverlerin olduğu bilindiği için ihtiyaca göre düzenlenmiş bir buluş.

Kadınlar İçin Koruma Ceket

Bayanları saldırıdan korumak için tasarlanmış bir ceket. Hemen elin altındaki kumandayla yönetilen bu ceket, kendisini tutana elektrik şoku veriyor.

Uykuyu Algılayan Araba

Bir araç firması, sürücünün uykusunu algılayan arabalar üretmeyi planlıyor. Geliştirme aşamasında. Uykuyu algılayınca ne olduğunu soruyorsanız, uykusuzluğu gidermenin tek yolunun hâlâ uyumak olduğunu söyleyebiliriz.

Büyüyen Ayakkabılar

Çocukların ayaklarının ne kadar çabuk büyüdüğü biliniyor. Ne kadar sık ayakkabı almak gerektiği de. Bir ayakkabı şirketi üç numarayı aynı anda kapsayan bir ayakkabı olacağını ve daha az masraf yapılacağını açıklamış.

El Kullanmadan Taşınan Şemsiye

Elinizi kullanmadan taşıyabileceğiniz bir şemsiye. Elimiz doluyken gerçekten böyle bir şeye ihtiyaç duyarız. Mesela kitaplarınızı tutuyorsunuz diğer elinizde çanta.

Anahtarı Unutma Durdur

Artık "Anahtarımı unuttum." derdine son. Sadece parmağınızı göstererek kapınızı açabileceksiniz. Film sahnelerinin gerçek olduğunu söyleyebiliriz. Üstelik yirmi beş tane ayrı parmak izi için hafızası olduğu, yanlış ihtimalinin ise milyonda bir olduğu ve teknoloji açısından başarılı olduğu söyleniyor.

4 Aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.

1. Koltukta alışveriş sepeti çocuklar için düzenlenmiştir. ( )
2. Uykuyu algılayan araba, uykusuzluğu gideriyor. ( )
3. Damar bulucu ile kan almak artık çok kolay. ( )
4. Bloomindales dükkânında uygulanan teknoloji sayesinde insanların kıyafetleri denemesine gerek yok. ( )
5. Telefon açan bitkiler insanları, evdeki acil durumlarda arıyor. ( )

YA SİZ?

Sizce metindeki en faydalı icat hangisidir? Neden?

DİL BİLGİSİ

İsim Cümlelerinde Dolaylı Anlatım (Reported Speech in Noun Clauses)

isim + ol + Dlk + iyelik eki + belirtme durum eki

Örnek:

Annem, bana “Evde misafirler var.” dedi.

Annem, bana evde misafirler olduğunu söyledi.

Cem, Hakan’a “Ben de para yok sen de var mı?” diye sordu.

Cem, Hakan’a onda para olmadığını Hakan’da para olup olmadığını sordu.

Müşteri, garsona “Kahvem çok soğuk.” dedi.

Müşteri, garsona kahvesinin soğuk olduğunu söyledi.

5 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi dolaylı anlatıma çevirelim.

1. Babam “Bugün çok meşgulüm.” dedi.
.....
2. Cemre “Kendimi çok iyi hissediyorum. Çok mutluyum.” dedi.
.....
3. Mehmet “Artık işsizim. Geçen hafta işten ayrıldım.” dedi.
.....
4. Memur “Bugün git, yarın gel. Bugün çok yoğunuz.” dedi.
.....
5. Bankacı “Yarın banka kapalı olacak. Ödemenizi bugün yapın.” dedi.
.....
6. Doktorlar “Sebze yemekleri hafif ve sağlıklıdır.” diyor.
.....
7. Mert “Yarın sınav var. O yüzden sizinle gelemeyeceğim.” dedi.
.....
8. Öğretmen “Beyoğlu İstanbul’un en kalabalık ilçelerinden biridir.” dedi.
.....
9. Arkadaşım “Yarın boş musun? İşin var mı?” diye sordu.
.....

6 Metindeki boşlukları dolduralım.

Annemle ben çok iyi anlaşırız. Anne kız gibi değil de daha çok bir arkadaş gibiyiz. Sıkıntılarımızı ve sevinçlerimizi paylaşıyoruz. Beraber alışverişe çıkar, eğleniriz.

Geçen hafta annemden, okul gezisine katılmak için izin istedim. Annem bana her zaman çok güvenir ama tavsiyelerde bulunmadan beni hiçbir yere göndermez. Anneme Trabzon'a gitmek iste..... söyledim. Geçen yılki okul gezisinde arkadaşlarım oraya gitmişler ve oranın çok güzel bir yer ol..... söylediler. Ben de merak ettiğim için Trabzon gezisine katılmak istedim. Trabzon'un Uzungöl diye turistik bir köyü ol....., oraya gidenlerin gö-

lün çevresini gez..... ve orada alabalık ye..... internetten okudum. Sümela Manastırı'nın dağın yamacında olduğunu da öğrendim. 2 gün sonra Trabzon'a gitmek için yola çıkacağız. Anneme onu çok öz..... söyledim. Beni merak et..... ve 3 gün sonra görüş..... söyledim. Annem de bana kendime dikkat et..... ve oraya gidince onu ara..... ve beni çok sev..... söyledi.

DİNLEME

ÇOCUK MÜZESİ

7 Metni dinleyelim. Aşağıdaki soruları cevaplayalım.

1. Ankara'da açılan teknolojik çocuk müzesinin amacı nedir?
2. Bu müzede çocuklar ne tür aktivitelerde bulunuyor?
3. Bu müze engelli çocukların öğrenim sürecini nasıl etkiliyor?
4. Çocuklar, bu müzede kendilerini nasıl keşfediyorlar?
5. Sizce, çocukların gelişiminde teknolojiyi başka hangi alanlarda kullanabiliriz?

YAZMA

8 Hayatınızı kolaylaştıracak bir şey icat etseniz, ne yaparsınız? Ondan nasıl faydalanırsınız? Aşağıdaki noktaları göz önünde bulundurarak icadınızı anlatan bir haber metni yazalım.

- Bu ürünü hangi amaçla icad ettiniz?
- Ürünü kimler kullanacak?
- Ne tür faydalar sağlayacak?

KONUŞMA

9 Teknoloji düşkünlü olmanın faydaları ve zararları nelerdir? Siz de teknolojiye düşkün müsünüz?

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

ÜNLÜ KAPLICALAR

Pamukkale

Türkiye'deki en ünlü kaplıca yerlerinden biridir. Deniz'de bulunmaktadır. Burada çeşitli konaklama imkanları bulunmaktadır. Bu kaplıcalar başlıca mide, bağırsak, karaciğer, safra yolları rahatsızlıkları gibi sindirim sistemi bozukluklarına; kalp, damar sertliği, tansiyon gibi dolaşım sistemi bozukluklarına iyi gelmektedir. Burası ayrıca travertenlerin beyazlığından dolayı turistik olarak da ziyaret edilmektedir.

Amerika'nın En Büyük Kaplıcası: Grand Prizma

Amerika'nın birinci, dünyanın üçüncü büyük kaplıcası Grand Prizma Kaplıcası, Yellowstone National Park'ta yer alır. Boyutları 75 merteye 91 metre ve derinliği 49 metredir. Kaplıcanın canlı renkleri yeşil, parlak kırmızı ve turuncu renkteki alglerden gelir. Aşırı ısıdan dolayı kaplıcanın merkezi çok sterildir.

Baden-Baden

Almanya'da bir iyi bilinen kaplıca kenti ve spa şehridir. Almanya'nın banyosu olarak da bilinir. Baden Baden, Almanya jet sosyetesinin yaşadığı bir kasabadır. Kasaba, dünyanın en meşhur kaplıcalarına ve terapi merkezlerine ev sahipliği yapmaktadır.

Sizin ülkenizde kaplıcalar var mı? Anlatalım.

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Aşağıdaki soruları cevaplayalım.

1. Dünyanın en büyük nehri neresidir?
2. Dünyanın en yüksek dağı neresidir?
3. Dünyanın en büyük çölü neresidir?
4. Dünyanın en büyük gölü neresidir?
5. Dünyanın en kalabalık ülkesi neresidir?
6. Dünyanın en geniş ülkesi neresidir?
7. En çok dil konuşulan ülke neresidir?
8. En küçük ülke neresidir?
9. En çok ülke ile sınır komşusu olan ülke neresidir?
10. Dünyada en fazla konuşulan diller nelerdir?

1. Nil Nehri 2. Everest Tepesi 3. Sahra Çölü 4. Hazar Gölü 5. Çin 6. Rusya 7. Papua Yeni Gine (869) 8. Vatikan 9. Çin (15) 10. Çince, Hintçe, İngilizce, İspanyolca, Türkçe.

CEVAPLAR:

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki cümleleri dolaylı anlatıma çevirelim.

1. Anne, çocuğa “Bir daha yalan söylersen, sana ceza veririm.” dedi.
.....

2. Doktor, hastaya “ Bu ilaçları kullanmazsan, hastalığın ilerler.” dedi.
.....

3. Cenk, Bülent’e “Yarın kaçta geleceksin?” diye sordu.
.....

4. Eşime “ Yarın patronum bize gelecek. İşten erken çık.” dedim.
.....

5. Arkadaşım, bana “ Kaç kardeşsiniz?” diye sordu.
.....

6. Ben, doktora “ Ağrımayan hiçbir yerim yok.” dedim.
.....

7. Kızım, bana “Pazar günleri çalışmak zorunda mısınız?” diye sordu.
.....

8. Selen, Hakan’a “Bana yardım eder misin?” diye sordu.
.....

9. Serkan, “Bugün çok meşgulüm.” dedi.
.....

10. Doktor, hastaya “Neyiniz var?” diye sordu.
.....

2. Aşağıdaki cümleleri doğrudan anlatıma çevirelim.

1. Ayşe, annesine dünden beri hasta olduğunu söyledi.
.....

2. Annem, orada havanın soğuk olduğunu söyledi.
.....

3. Ruslan, dün akşam arkadaşlarıyla maç izlemeye gittiğini söyledi.
.....

4. Ayşe, bana Kerem’in telefon numarasını bilip bilmediğimi sordu.
.....

6. Öğrencilerim, bana yarın sınavın olup olmayacağını sordu.
.....

7. Ablam, bana beni çok sevdiğini söyledi.
.....

3. Aşağıdaki metni dolaylı anlatıma çevirelim.

Dün akşam çok yorgundum. Sabahtan akşama kadar iş yerinde çok çalıştım. İşten sonra eve geldim. Evde kimse yoktu. Hemen annemi aradım. Anneme, “Neredesin? Saat kaçta geleceksin? Gelirken ekme alır mısınız?” diye sordum. Annem, bana “Bir saat sonra geleceğim. Şimdi arkadaşımıydım. Başka bir şey istiyor musun?” diye sordu. Bir saat sonra annem geldi. Yiyecek bir şeyler hazırladım. Yemek yerken sohbet ettik.

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz.
1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. İlgili alanıma giren birçok konuda ayrıntılı ve anlaşılır sunu hazırlayıp sunabilirim.	1	2	3	4	5
2. Kısa bilgilendirici metinler yazabilirim.	1	2	3	4	5
3. Yapılan sunumları anlayabilir sözlü olarak özetleyebilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER

aktör
akustik
ameliyat
aristokrat
asıl
astrolog
atasözü
bilim adamı
bitkin
cenaze
çile
destan
dev
diyetisyen
doğal harika
ekonomist
fener
hafıza
heykel
ılıca
ihtimal
kantin
kaya
kemik erimesi
kurban
küresel ısınma
lakap
mermer
mucize
mumya
nehir
oduncu
padişah
peri bacası
peri bacası
piramit
radyoaktif

rivayet
rol
sevinç
sivri
soylu
söylenti
şampiyon
şantiye
şifre
tanrı
Tapınak
tiyatro
vade
yaz
yemek artıkları
zafer
zalim
zam

FİİLLER

barındırmak
boğmak
çığlık atmak
duvar örmek
fokurdamak
kanıtlamak
katkı vermek
kıyafet denemek
masraf yapmak
saklamak
sürülmek
tasarlamak
teklif etmek
tercih etmek
yitirmek
zevk almak

KALIP İFADELER

anıt mezar
canına tak etmek
gönlü ferman dinlememek
gönlünü hoş tutmak
göz kamaştırmak
umurunda bile değil

ÜNİTE 6

BECERİLER

- Ayrıntılı açıklamalar yapabilme
- Televizyon yayınlarını anlama

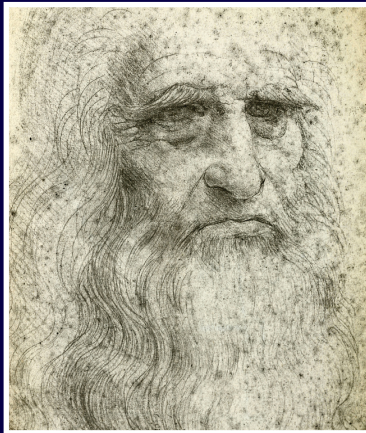
DİL BİLGİSİ

- Bağlaçlar (oysaki, hâlbuki, meğerse, mademki, ne var ki, ne yazık ki, neyse ki, da, üstelik, hatta, ayrıca, bununla birlikte, bununla beraber)

KELİMELER

- Beden dili
- Şaşıрма ünlemleri

ŞAŞTIM KALDIM!

ÜNİTE 6

ŞAŞTIM KALDIM!

A. DOĞRU BİLİNEREN YANLIŞLAR

oysaki, hâlbuki, meğerse, mademki,
ne var ki, ne yazık ki, neyse ki

- Onu çok özledim; oysaki daha dün gitti.
- Gelemeyeceğini söyledi; hâlbuki boş zamanı vardı.
- Arkadaşımın İzmir'e gittiğini sanıyordum; meğerse Ankara'daymış.
- Mademki tutamayacaksın, neden söz veriyorsun?
- Herkes güzel bir gelecek istiyordu; ne var ki dünya kirleniyordu.
- İnsanlara hep iyi davrandı; ne yazık ki kendisi kimseden bir iyilik görmedi.
- Dün bir yolcu uçağı düşmüş; neyse ki kimseye bir şey olmamış.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Rüyalarımız ne anlama geliyor? Rüyalar ve anlamlarını eşleştirelim.

1. diş ( )	2. ev ( )	3. uçmak ( )	4. okul ( )
5. araba ( )	6. telefon ( )	7. fırtına ( )	8. su ( )

- İçsel çalkantıyı gösterir. Duyularınızla daha fazla ilgilenmeniz gerektiğini işaret eder.
- Genellikle "yaşam denizi"ni temsil eder ve "yaşam" anlamına gelir.
- Sürücü sizseniz yaşamınızın kontrolü sizde demektir. Eğer siz yolcuysanız sizin yaşamınızı bir başkası kontrol ediyordur.
- Bu bir "mesaj" sembolüdür. Kimin aradığının, ne söylediğinin ve görüşme sırasında herhangi bir zorluk yaşanıp yaşanmadığı önemlidir.
- Güncel "yaşam dersi" nize ilgilidir. Rüyanın tekrar etmesi dersinizi hâlâ almadığınız anlamına gelir.
- Bunun düşüğünü gören kişi duygularını ifade etmekte zorlanıyor demektir.
- Kişinin bilinçaltını yansıtır.
- "Özgürleşmek" anlamına gelmektedir.

Cevap: 1-e / 2-f / 3-g / 4-d / 5-c / 6-g / 7-a / 8-b

OKUMA

İNSAN VÜCUDUYLA İLGİLİ BİLMEDİKLERİMİZ

İnsan vücudu, mükemmel ve bir o kadar da karmaşık yapısıyla günlük hayatta her ne kadar akla gelmese de yüzyıllardır tartışılan ve çözülmeye çalışılan bir mekanizma. Bu mekanizmanın detayları kimi zaman şaşkınlık kimi zaman hayranlık uyandırıyor.

Dünya genelinde 35 milyonu aşkın ziyaretçi tarafından görülen Gunther von Hagens'ın "Orijinal Vücut Dünyası-Yaşam Döngüsü Sergisi", insan vücudunun mükemmel ve karmaşık yapısını unutulmayacak bir şekilde gösteriyor. Serginin tasarımcısı Dr. Angelina Whalley, verdiği bilgilerle bu etkileyici yapıyı tüm detaylarıyla gözler önüne seriyor. Yaşam kalp atışlarıyla ölçülür çoğu zaman. Bu muhteşem organ, insan ömrü boyunca yaklaşık 2,7 milyar kez çarpar, saatte 284 litreden fazla kan pompalar ve vücuttan çıkarılsa da atmaya devam eder. Öyle ki, parçalara bölünse bile kaslar atışını sürdürür.

Araştırmacılar; "İnsan vücudunun bir hafızası vardır ve o yüzden de ona nasıl davrandığımız önemlidir; ancak insan vücudu aynı zamanda dinamik bir bilince de sahiptir. O kadar ki, sağlıksız yaşam tarzlarını terk etmek veya egzersiz yapmak ve hatta ufak değişiklikler bile bir fark oluşturabilmektedir." diyor.

İnsan vücudu hakkında, şu çarpıcı bilgileri veriliyor:

"Göz, tüm vücuttaki en hızlı tepki veren kastr. Saniyenin 100'de biri sürede kasılır.

Gülümsemek için 17 kas kullanırken, kaş çatmak için 43 kas harekete geçer.

Vücuttaki en küçük kasın boyutu 1,3 mm'den azdır.

Dil, vücuttaki en güçlü kaslardan biridir.

Kadınlar, erkeklere göre daha iyi koku alırlar.

Çene kemiğiniz vücuttaki en sert kemiktir.

Doğduğunuzda 350 kemiğiniz vardı. Çocukluk evresinden sonra 144 tanesi birbirine kaynadı.

Hemen hemen 7 yılda bir, vücudunuz bir tam iskelete denk olacak şekilde yenilenir.

Gülmek ve öksürmek; omurgaya, yürümek veya ayakta durmaktan daha fazla yük bindirir.

İnsan vücudunda neredeyse 96.500 kilometre kan damarı bulunur.

Beyin, ölümden yaklaşık 37 saat sonrasına kadar elektrik dalgaları ile sinyal göndermeyi sürdürür.

Beyin, 15 yaş civarına gelindiğinde büyümesini durdurur.

Ortalama bir erkek, 68 kilogramlık bir ağırlığı korumak için ömrü boyunca yaklaşık 50 ton gıda yer.

Vücudun çok yağlı bir yemeği sindirmesi 6 saat sürerken, karbonhidratlı bir yemek 2 saatte sindirilir.

Bir insanda yemeğin yemek borusundan aşağı inmesi 8 saniye sürer.

Mideniz, kendi ürettiği asiti sindirebilmek için her 3 günde bir, yeni bir zar üretir.

Ortalama insan, ömür boyu 330 milyon litre hava solur.

30 yaşın altındaki insanlar, 80 yaşın üstündekilere göre iki kat fazla oksijen alırlar."

2 Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. "Orijinal Vücut Dünyası" adlı sergi insan vücudunun sınırlı ve basit yapısını gözler önüne seriyor. ( )
2. Kalp, saatte 284 litreden fazla kan pompalar ve vücuttan çıkarılsa bile atmaya devam eder. ( )
3. İnsan vücudunda çevresel etkilere en hızlı tepkiyi gösteren organ gözdür. ( )
4. Öksürmek ve gülmek omurgaya ayakta durmak ve yürümekten daha ağır gelir. ( )
5. İnsan vücudu karbonhidratlı bir yemeği dört saatte sindirir. ( )

3 Aşağıdaki bilgileri doğru sayılarla eşleştirelim.

1. Gülümsemek için kullanılan kas sayısı	a. 15
2. Doğduğumuz andaki kemik sayımız	b. 17
3. Beynin büyümesini durdurduğu yaş civarı	c. 6
4. Vücudun çok yağlı bir yemeği sindirme süresi	ç. 350

YA SİZ?

Sizin doğru bildiğiniz yanlışlar nelerdir? Konuşalım.

DİL BİLGİSİ

BAĞLAÇLAR

Oysaki / Hâlbuki (But / Whereas)

Cümleler arasında karşıtlık, aykırılık ilişkisi kurar. İki cümleyi “tersine, -diği hâlde” anlamlarında bağlar.

It establishes a contrast and contrary relationship between sentences with a similar meaning of the uses of “tersine, -diği hâlde”.

Örnek:

Üniversite sınavında başarılı olamadım; oysaki ne çok çalışıyordum.

Dışarıda yağmur yağmaya başladı; oysaki hava sabahleyin ne kadar güzeldi.

Zeynep, çok güzel resim yapıyor; oysaki daha beş yaşında.

Bana küsmüş; hâlbuki ona kötü bir şey yapmadım.

Başımın ağrısı bütün gün geçmedi; hâlbuki bir ilaç içseydim böyle olmazdı.

Meğerse (But: to his / her surprise)

Bu bağlaç, cümleler arasında karşıtlık anlamı kurar. Böylece düşünülmeyen, bilinmeyen, farkında olunmayan durumları anlatmak için kullanılır.

This conjunction establishes the meaning of the contrast between sentences. Thus, it is used to describe the unknown, unrecognized cases.

Örnek:

Onu kötü bir insan olarak tanıyordum; meğerse çok iyi bir insanmış.

Bana bekâr olduğunu söylüyordu; meğerse evliymiş.

Arkadaşım, “Bu akşam evde olacağım.” dedi; meğerse sinemaya gitmiş.

Evde olduğunu düşünüp teyzemi ziyarete gittim; meğerse şehir dışındaymış.

Meğerse o, okulunu yarıda bırakmış.

Mademki (Since / Whereas)

Bu bağlaç sebep ve karşıtlık göstermek için kullanılır. “... değil mi ki, -diği için, -diğine göre” anlamları ile başına getirildiği cümleyi sonraki cümleye bağlar.

This conjunction is used to indicate reasoning and/or opposition. With the uses of “... değil mi ki, -diği için, -diğine göre”, it connects a sentence to the following.

Örnek:

Mademki gecikecektin; ikide buluşalım demeseydin.

Mademki gelmeyeceksin; neden haber vermiyorsun?

Mademki söylemek istediğin bir şey var; niçin susuyorsun?

Mademki beni dinlemeyeceksin; niçin akıl danışyorsun?

Mademki onun kötü biri olduğunu düşünüyorsun; onunla arkadaşlık etmeyeceksin.

Ne var ki (However)

Bu bağlaç, aralarında karşıtlık bulunan cümleleri “ancak”, “ama”, “fakat” gibi anlamlar ile birbirine bağlar.

This conjunction connects the sentences with the meaning “despite anything to the contrary” and it is similar to “but, on the contrary” and “yet”.

Örnek:

Elbisenin rengi çok güzel; ne var ki biraz eski gibi görünüyor.

Ali usta, bozuk çamaşır makinesini en iyi şekilde tamir eder; ne var ki çok para ister.

Ödevlerine yardım ederim; ne var ki önce benim sözümü dinleyeceksin.

Bu akşam birlikte sinemaya gitmek için arkadaşlarıma söz vermiştim; ne var ki hiç canım istemiyor.

Artık daha ince giyinmek istiyorum; ne var ki havalar bir türlü ısınmıyor.

Ne yazık ki (Unfortunately)

Bu bağlaç karşıt anlamlı cümleleri, beklenmeyen acı ve kötü bir durumu anlatmak için birbirine bağlar.

This conjunction is used to articulate the unexpected worrying and unwell cases/conditions, or sentences with opposite meanings.

Örnek:

Canım tatlı yemek istiyor; ne yazık ki evde hiç kalmamış.

Bayramda onlarca trafik kazası olmuş; ne yazık ki yüzlerce insan ölmüş.

Doktordan geliyorum; ne yazık ki midemi ciddi bir biçimde üşütmüşüm.

O konsere gitmeyi çok istiyordum; ne yazık ki hiç bilet kalmamış.

Bu akşam eve erken gitmeyi umuyordum; ne yazık ki işlerimi bitiremedim.

Neyse ki (Fortunately)

Bu bağlaç; kötü olarak düşünülen, beklenen, tahmin edilen bir olayın öyle olmadığını, iyi bir şekilde sonuçlandığını belirten cümleleri birbirine bağlamak için kullanılır.

This conjunction is used to mean that an event which is thought/expected/supposed to be bad is actually not so, on the contrary the event ends finely.

Örnek:

Bu sabah, saatim çalmamış; neyse ki okula geç kalmadım.

Onu bulamayınca çok telaşlandım; neyse ki önemli bir şey yokmuş.

Türkçe öğrenmek hiç kolay değil; neyse ki öğretmenlerim ve arkadaşlarım var.

İstanbul trafiğinde Avrupa’dan Anadolu yakasına geçmek çok zor; neyse ki vapur var.

Üzgün olduğumda onların yanına gidiyorum; neyse ki çok sevdiğim bir ailem var.

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Ailem için çok üzülüyorum; ..... elimden hiçbir şey gelmiyor.
2. Amcam bir trafik kazası yapmış; ..... cana geleceğine mala gelmiş.
3. Biz soğuktan donuyorduk; ..... o, üşümüyordu ve havanın güzel olduğunu söylüyordu.
4. Çok zeki bir öğrenci; ..... hiç çalışmıyor.
5. Hasta olduğum için okula gidemiyordum; ..... çabuk iyileştim.
6. Kendini iş gücü sahibi, zengin biri olarak tanıtmış; ..... ne bir işi ne de bir mesleği varmış.
7. .... bu bir bayram günü; kūs olan insanlar barışmalı.
8. O hiç düşünmeden insanlara güvenir; ..... ben öyle bir insan değilimdir.
9. Onu dürüst bir insan sanıyordum; ..... yalancının biriymiş.
10. Sana haber vermeliydim; ..... unutmuşum.
11. Yine geç saatlere kadar çalışacağını söylüyor; ..... onun biraz dinlemesi gerekiyor.
12. .... çocukları olmuyor; onlar da evlat edinmeyi düşünsünler.

5 Aşağıdaki kelimeleri uygun boşluklara yerleştirelim.

oysaki hâlbuki meğerse mademki ne var ki ne yazık ki neyse ki

EVLİLİK TEKLİFİ

Yetmiş altı yaşında dul bir kadın ile seksen yaşında dul bir adam, aralarındaki dostluğu iki yıldır sürdürüyorlardı; ..... iki yıl yaşlı insanlar için çok daha uzun bir zaman demektir. Adam, “..... onunla görüşüyoruz; zaman kaybetmeden onunla evlenmeliyim.” diye düşündü. Bir akşam yemeğinde adam kadına evlenme teklifi etti; ..... kadın da bu teklifi kabul etti.

Ertesi gün, adam erkenden uyandı; ..... bir sorun vardı. O, dün akşam arkadaşına evlenme teklifi etmişti; ..... bu önerisine arkadaşının ne yanıt verdiğini hatırlayamıyordu. Bu sırada, kadın da düşünüyordu: Dün akşam bir evlenme teklifine “Evet” demişti, ... kime “Evet” dediğini bilmiyordu.

Adam hemen kadına telefon etti ve arkadaşına, dün akşamki önerisine “Evet” mi yoksa “Hayır” mı dediğini sordu. Telefonun öteki ucundan kadının kocaman kahkahası yükseldi: “İyi ki aradın, George. Ben de, kimin evlenme önerisine ‘Evet’ yanıtı verdiğimi anımsamaya çalışıyordum; ..... senmişsin.”

DİNLEME

KARAGÖZ VE HACİVAT

6 Resimdekileri tanıyor musunuz?

7 Metni dinleyelim. Aşağıdaki ifadeler ne anlama gelmektedir? Eşleştirelim.

1. Uğurlar olsun!	a. Gülünç duruma düşmek
2. Maymun olmak	b. Okuma yazma öğrenmek
3. Okuryazar olmak	c. Sevgiyle karışık bir azarlama sözü
4. Köftehor	ç. Yolun açık olsun!

8 Dinlediğimiz metinde Karagöz, Hacivat'ın cümlelerini nasıl anlıyor? Yazalım.

Hacivat ne diyor?

Ben de dükkânıma gidiyordum, birlikte yürüyelim.
Ne yün yemesi canım, yani beraber gidelim.
Neyse, senin hakkında iyi haberler duydum. Çok memnun oldum.
Senin cahillikten kurtulmak istediğini öğrendim.
Karagöz'üm, hele önce dışarıdan imtihana gir, ilkokuldan diploma al!

Karagöz ne anlıyor?

.....
.....
.....
.....
.....

9 Dinlediğimiz metindeki konu ve olay nedir? Kısaca anlatalım.

YAZMA

10 Dil yanlışları ile ilgili ilginç bir olay yaşadınız mı? Örnekteki gibi yazalım.

Örnek:

Türkiye'ye geleli 3 ay olmuş. Bir gün, eve misafirler geldi. Ev arkadaşım bana Arapça “Çabuk git, marketten tavuk al.” dedi. Ben de “Türkçede tavuğa ne diyorlar, bilmiyorum.” dedim. Aceleyle evden çıkıp “tavuk, tavuk, tavuk...” diye mırıldanarak markete gittim. Ne var ki markete gelince “tavuk” kelimesini unuttum. Çaresiz bir şekilde etrafıma bakınırken birden gözüme yumurta kolisi çarptı ve görevliye yumurtaları göstererek, “İşte bunun anasını istiyorum, ağabey.” dedim. Tavuğu aldıktan sonra bir daha dönmek üzere markette ayrıldım.

KONUŞMA

11 Türkçe öğrenirken yanlış anlaşıldığınız bir olay var mı? Örnekteki gibi bir diyalog oluşturalım ve sınıfta canlanduralım.

- A: Murat nerede?
B: Cinayete gitti.
A: Nereye!!!
B: Birisi ölmüş onun için camiye gitti.
A: Cenazeye mi yoksa?
B: Evet, evet. Bu ikisi çok benziyor.
A: Of, çok şükür!

ÜNİTE 6

ŞAŞTIM KALDIM!

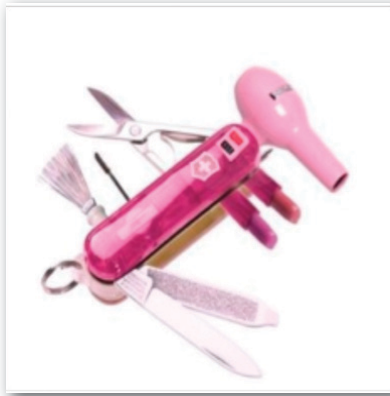
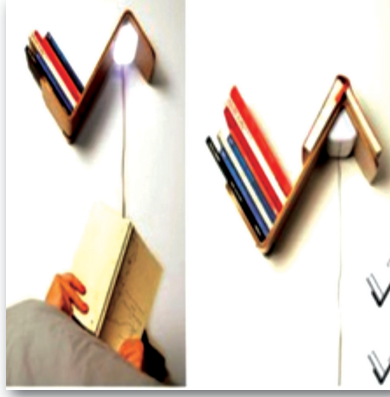
B. DAHASI DA VAR

ona da, bilsem de bilmesem de,
gördüm de tanıdım da, büyümüş de
küçülmüş, görsem de tanıyamam,
sen de mi, sen de

- Bu ilginç haberi ona da anlattık.
- Bunu bilsem de olur, bilmesem de olur.
- Ben onu gördüm de, tanıdım da...
- Büyümüş de küçülmüş.
- Onu görsem de tanıyamam.
- Sen de mi inandın ona?
- Aman sen de!

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Resimlerdeki eşyaların özellikleri nelerdir? Cümleleri örnekteki gibi tamamlayalım.

Örnek: Bu bir bardak, dahası da var; bu bir kurabiye tabağı.

Bu bir kitaplık, ...

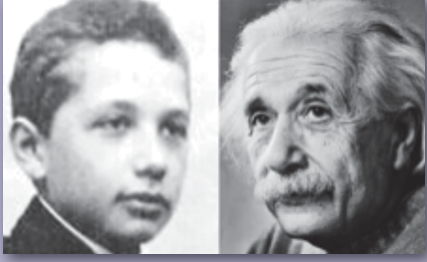
Bu bir kesme tahtası, ...

Bu bir çanta, ...

Bu bir masa, ...

Bu bir kurutma makinesi, ...

OKUMA

BAŞARABİLMEK

Yüksekokulu bırakarak kendi kendini eğiten bu adam, 16'sındayken bir okulun giriş sınavlarından, "tembel, yavaş ve hayalci" olduğu için geçememişti. Birçok konuda istenen yeterliliğe ulaşmayı beceremedi ama fizik ve matematik alanlarında olağanüstü notlar aldı. Hayallerinden vazgeçmeyen ve başarısızlıklarından yılmayan bu adam Albert Einstein'dan başkası değildi.

Bu afacan okul çocuğu, "huzursuz, meraklı, çok soru soran ve yavaş öğrenen" biri olarak kabul edilirdi. İlköğretime başladıktan dört ay sonra algılamasının yavaş olduğu gerekçesiyle okuldan uzaklaştırılmış ancak umudunu kaybetmemiş ve evinin kilerinde kendisine bir kimya laboratuvarı kurmuştu. Daha 12'sindeyken küçük bir baskı makinesi ile haftalık bir gazete basan o umutsuz sanılan çocuk, ampul ve diğer birçok cihazın mucidi Thomas Edison'du.

Bu her daim gülen ve eğlenen öğrencinin başı, trafik kurallarıyla dertteydi. 1975'te ehliyetsiz araç kullandığı ve hız yaptığı için, 1989'da da alkollü araç kullanması nedeniyle tutuklandı. Ancak daha sonra hapis cezasında indirime gidildi. 1977'de "dur" işaretine rağmen kaçmaya çalıştığı için tutuklandığında çekilen bu fotoğraftaki genç adam, dünyaya internetin kurallarını öğretecek Bill Gates'di.

Yoksul bir ailenin çocuğu olan bu genç yetenek, henüz beş yaşındayken mahalle takımlarında futbol oynuyordu. Bu zayıf çocuk, büyüme hormonu yetersizliği teşhisiyle haftalık 900 dolar tutan tedavi masraflarının ödenmesi karşılığında FC Barcelona Takımı'nda oynamayı kabul etti ve başarısını gösterme fırsatı buldu. Şansızlıkla üç yıl içerisinde dört kez sakatlanarak sevenlerini üzen ama her zaman gayretiyle kendi şansını yaratan bu kişi Lionel Messi'ydi.

Çelimsiz ama sportmen ruhlu bu çocuk, okul hayatı boyunca çeşitli sporları denemiş ancak iyi olmadığı gerekçesiyle okul takımlarından uzaklaştırılmıştı. 20 yaşındayken bir şampiyonluk elde eden sporcunun kansere yakalandığını öğrendiğinde ise aklında dünya şampiyonu olmak vardı. Hastalığını azmiyle yenen ve dünyanın en zor bisiklet yarışını üst üste yedi defa kazanan tek kişi Lance Armstrong'du.

2 Metindeki kişiler, başarılı olmak için hangi zorlukların üstesinden gelmektedir?

3 Bu kişiler, başarılı olmalarını neye borçludur?

4 Siz, bu kişilerden en çok hangisinin başarısını takdir ediyorsunuz?

5 Aşağıdaki başlıklar hangi paragraflar için uygundur? Eşleştirelim.

BAŞLIK	PARAGRAF
Azmin Gücü	( )
Hayallerinden Vazgeçmemek	( )
Kendi Kurallarını Koyabilmek	( )
Şansızlıktan Şansa	( )
Umutunu Kaybetmemek	( )

6 Aşağıdaki kelimeleri eş anlamlıları ile eşleştirelim.

1. olağanüstü	a. fevkalade / alışılmıştan / harikulade
2. yılmak	b. kabiliyet / kapasite
3. mucit	c. mücadele
4. yetenek	ç. tanıma
5. teşhis	c. usanmak / bıkmak
6. gayret	d. yaratan / yaratıcı

YA SİZ?

1. Siz, karşılaştığınız zorlukların üstesinden nasıl geliyorsunuz?
2. Tüm olumsuzluklara rağmen sizin elde ettiğiniz başarılar nelerdir?

DİL BİLGİSİ

Bağlaçlar

“dA”

Cümleye “gibi”, “eşitlik”, “katılma”, “üstelik” anlamları katmaktadır.

It adds the meaning of “as/like”, “equity”, “agreement”, “moreover” to the sentence.

Örnek:

Nikâha Ahmet de geldi.

O, makyaj yapsa da yapmasa da güzel.

Çocukların üçü de bahçeye çıkmış.

Öğretmenimi seviyorum, sayıyorum da.

Cümleye “karşıtlık” anlamı katmaktadır.

It adds the meaning of “in contrast”, to the sentence.

Örnek:

Büyümüş de küçülmüş.

Söylediklerine gel de inanma!

Bu yanlışlıkları gör de utanma.

Oğlunun yaptıklarını duy duy da şaşırma.

Koşullu fillerin sonuna eklendiğinde “bile”, “dahi” anlamına gelir.

When it was added to the end of conditional verbs, it means “bile” (even) and “dahi” (as well/likewise).

Örnek:

Türkçeyi sevmesen de çalışmalısın.

Sana çok kızmış. Çağırırsan da gelmez; gelse de oturmaz.

Cümlelere şu anlam ve duyguları katmaktadır;

It adds the following meanings and feelings to the sentences;

a. Azarlama, çatma: (scolding)

Gözüm görmesin de nereye gidersen git.

b. Beğenme, pekiştirme: (admiration/appreciation, reduplication/reinforcement)

Ne iyi ettin de geldin.

c. Durum ve zaman: (Condition and time)

Annen okula gelsin de konuşalım.

ç. Emir verme: (to order, command, give directions)

Gözünü aç da kazandığın parayı kaybetme.

d. İsteme, yalvarma: (to ask for, to request to beg)

Babam iyileşsin de ben masraflarına katlanırım.

e. Küçümseme: (to underestimate)

Büyüyecek de ev hanımı olacak bu kız.

f. Olumsuzluk ve umutsuzluk: (negativeness, hopelessness)

Müşteriler gelecek de, ürünler satılacak da benim de maaşım ödenecek!

g. Şaşkınlık: (being surprised, astonishment)

Bir de baktım ki insanlar sokağa fırlamış.

ğ. Ünlem: (exclamation)

Adam sen de!

h. Üsteleme: (entreaty)

Asker, “Vatanım da vatanım!” diye sayıklıyordu.

ı. Yakınma: (remonstrance, complaint)

İstanbul’a kadar gelmiş de bana uğramamış.

i. Kesik cümleler: (interrupted uncompleted sentences)

Onu yıllardır görmüyordum da...

7 “dA” cümlelere hangi anlamı katmaktadır? Örneklerdeki gibi yazalım.

1. Akşam geç yatmıştım da... (.....)
2. Bir haber gönderse de üzülmesek. (.....)
3. Bu işi Sevgi de Deniz de yapabilir. (.....)
4. Çocuk “Babam da babam!” diye tutturdu. (.....)
5. Gidip de gelmemek, gelip de bulamamak var. (.....)
6. Onun nerede olduğunu bilsem de söylemem. (.....)
7. Oynayacağına git de ders çalış. (.....)
8. Para kazanmış da çocuklarına bakacakmış. (.....)
9. Sen de mi bu dersi geçemedin? (.....)
10. Sınav da sınavmış yani! (.....)
11. Yağmur yağsa da yağmasa da dışarı çıkacağım. (.....)
12. Yaz olsun da denize gidelim. (.....)

DİNLEME

SEYYAR SATICI

8 Metni dinleyelim. Aşağıdakiler ne anlama gelmektedir? Konuşarak öğrenelim.

Denemesi bedava

Türünün son harikası

Taçsız kral

Başına devlet kuşu konmak

9 Metni dinleyelim. Satıcı ve müşteri arasında nasıl bir konuşma geçiyor? Tamamlayalım.

Müşteri: Dur ya!

Satıcı:

Müşteri: Yeter!

Satıcı:

Müşteri: Yeter, yeter....

Satıcı:

10 Sizce sonra neler olacak? Tahmin edelim ve kısaca yazalım.

11 Sizce satıcı nasıl bir adam? Siz olsaydınız bu adamdan bir ürün satın alırdınız mıydınız?

YAZMA

12 Birden fazla özelliğe sahip hangi eşyayı biliyorsunuz? Örnek olarak yazalım.

13 Bu eşyalardan birini tanıtan bir reklam metnini aşağıdaki maddeleri kullanarak yazalım.

Başlık

Örnek: Türk Usulü Hamburger, Güzelliğin Sırrı

Diğer Ürünlerden Farkı

Örnek: Biz Türkler ne yaparsak kendimizden bir tat katmayı severiz. Mesela, ateşi ilk biz bulsaydık önce mangal yapardık; aya ilk biz çıksaydık doyusıya kutlardık; ilk robotu biz yapsaydık adını 'Kanka' koyardık... Peki, hamburgeri biz yapsaydık, köftesini okkalı, lezzetli, dahası sarımsaklı ve soğanlı, ekmeğini de ağzımıza layık, dillere destan yapmaz mıydık?

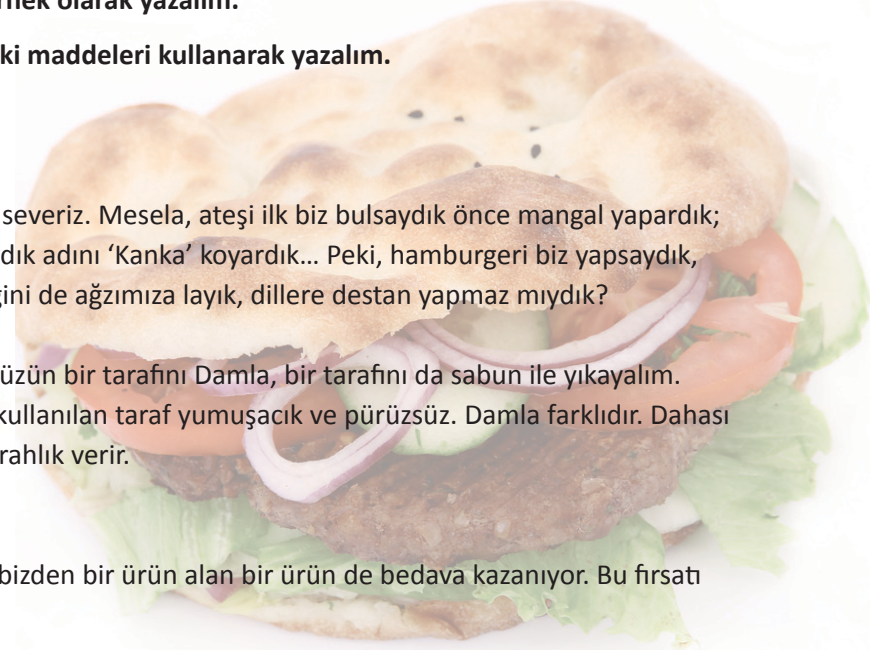
Ürün Özellikleri

Örnek: 'Damla'nın sabundan farkını birlikte görelim. Yüzümüzün bir tarafını Damla, bir tarafını da sabun ile yıkayalım. Sabun kullanılan taraf kurudu ve gerginleşti; oysa ki Damla kullanılan taraf yumuşacık ve pürüzsüz. Damla farklıdır. Dahası yüzünüzü yıkarken nemlendirir ve mis gibi kokusuyla size ferahlık verir.

Slogan

Örnek: Ne yediğimiz önemlidir! Daha fazla güzellik!

Promosyon Örnek: Bahar kampanyası başladı. Bugünlerde, bizden bir ürün alan bir ürün de bedava kazanıyor. Bu fırsatı kaçırmayın. Son gün 2 Aralık.

KONUŞMA

14 Örnekteki gibi çok yönlü olarak tanıdığınız hangi sanatçılar var? Bu ünlüleri sınıfta anlatalım, arkadaşlarımız da tahmin etsin.

Leonardo da Vinci, 15 Nisan 1452 tarihinde İtalya'da doğdu. Rönesans dönemi İtalyan mimarı, mühendisi, mucidi, matematikçisi, anatomisti, müzisyeni, heykeltıraşı ve ressamıdır. En tanınmış eserleri Mona Lisa (1503 - 1507) ve Son Yemek'tir (1495 - 1497). Rönesans sanatını doruğuna ulaştırmış, yalnız sanat eserleriyle değil, çeşitli alanlardaki araştırmaları ve buluşlarıyla da tanınan, dünyanın gelmiş geçmiş en büyük sanatçılarından biridir.

ÜNİTE 6

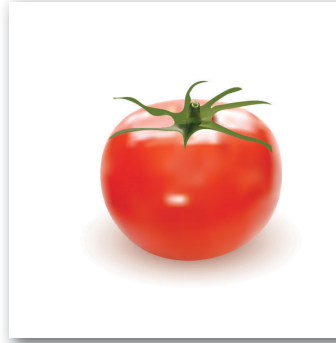
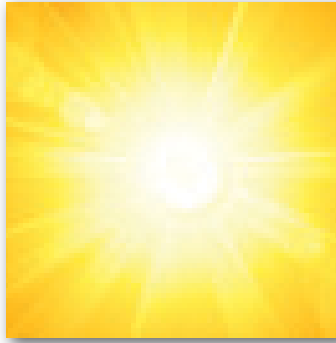
ŞAŞTIM KALDIM

C. BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ?

üstelik, hatta, ayrıca, bununla birlikte, bununla beraber

- Çocuğunuz, akıllı ve çalışkan bir kız; üstelik terbiyeli de.
- Seni aradım; hatta arkadaşlarla haber gönderdim.
- Dün İstanbul Kitap Fuarı'na gittim; ayrıca şehri de gezdim.
- Okul için kursa gidiyor; bununla birlikte özel ders de alıyor.
- Bu akşam evde misafirlerimiz olacak; bununla beraber annemler de gelecek.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki bilmeceler ile resimleri eşleştirelim.

1. Yazın giyinir, kışın soyunur, meyvesini el alır, yaprağını yel alır. (.....)
2. Uçar uçar göklerde, yatar düştüğü yerde. (.....)
3. Sokağa giderken gözlerim seni arar; hoş geldin, safa geldin, baş üstünde yerin var. (.....)
4. Güneş görür kızarır, topraktayken sararır. Tencerede türlü aş, tadını ondan alır. (.....)
5. Dört kardeş koşarlar, birbirini tutamazlar. (.....)
6. Döner döner yerinde, altın kemer belinde; gece gündüz yol gider, yerindedir yerinde. (.....)
7. Dal ucundaki kınalı parmak. (.....)
8. Altı mermer üstü mermer, içinde bir hanım terler. (.....)

2 Sizin dilinizdeki bilmeceler nelerdir? Arkadaşlarımıza bir bilmece soralım.

OKUMA

BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ?

Filler, asla unutmazlar.

Çekirgeler, dizleriyle duyarlar.

Bir karınca, ağırlığının 50 katını taşıyabilir.

Mavi balina, 6 ay yemek yemeden yaşayabilir.

Hörgücüne rağmen develerin omuriliği düzdür.

Yunusların beyni, insanların beyninden daha büyüktür.

Bebek zürafa, doğduğunda 182 santimetre uzunluğundadır.

Dünyada, erkeği doğum yapan tek canlı türü denizatıdır.

Bukalemunların dilleri, vücutlarından iki kat daha uzundur.

Bir kartal yavrusu, bir geyiği öldürüp onunla beraber uçabilir.

Atlar sadece ayakta uyuyabilir; üstelik bir ay boyunca ayakta durabilirler.

Kelime dağarcığı en geniş olan muhabbet kuşu, 1.700 kelime bilmektedir.

Kuşların gözleri insanlarla aynı özelliktedir ancak insanlardan 2, 3 kat daha iyi görürler.

Örümceklerin kanı saydamdır; bununla beraber çekirgelerin kanı beyaz, istakozların kanı mavidir.

Kırkayak türünün aslında 20 ile 6000 arasında değişen ayak sayısı vardır. Bu türe sadece Türkler “kırkayak” der. Fransızlar ise “binayak” der.

Bir köpeğin burnu o kadar hassastır ki bir kova dolusu su ile içinde bir çay kaşığı tuz karıştırılmış bir kova dolusu suyun kokusunu ayırt edebilir.

Sivrisineklerin yaydıkları hastalıklardan ölen insanların sayısı çok fazladır; hatta şimdiye kadar yapılmış tüm savaşlarda ölen insanların sayısından da fazladır.

Kaptanlar, gemileri hareket hâlindeyken bir yunus gördüklerinde yavaşlarlar. Çünkü yaygın inanışa göre çok duygusal olan bir yunus, gemiyle girdiği yarış kaybederse intihar edebilir.

İtfaiye binalarının merdivenlerinin düz bir şekilde değil, dönerek yukarı çıkmasının sebebi atlardır. Çünkü motorlu araçlar kullanılmaya başlamadan önce itfaiye binalarının altında, arabaları çeken atlar beslenirdi ve bu zeki hayvanlar kısa sürede düz merdivenlerden çıkmayı öğrenmişlerdi.

3 Metne göre hayvanlarda olup insanlarda olmayan özellikler nelerdir? Bu özellikleri örnekteki gibi karşılaştırarak yazalım.

İnsanlar	Hayvanlar
İnsanlar ayakta uyuyamaz.	Atlar ayakta uyur.

4 Fiziksel özellikleriyle zıt özelliklere sahip hayvanlar hangileridir? Bu hayvanları, özellikleriyle birlikte örnekteki gibi yazalım.

Hayvan	Özellik
Karınca	Ağırlığının 50 katını taşıyabilir.

5 Metne göre hayvanların hangi özellikleri insan davranışlarını etkilemektedir?

6 Sizce aynı hayvan türlerine farklı isimler verilmesinin sebebi ne olabilir?

7 Aşağıdaki kelimelerin eş anlamlıları hangileridir? Eşleştirelim.

1. hörgüç	a. kelime hazinesi
2. kelime dağarcığı	b. şeffaf
3. saydam	c. çıkıntı

YA SİZ?

Siz hayvanlarla ilgili ilginç olan neler biliyorsunuz?

DİL BİLGİSİ

Bağlaçlar

Üstelik / Hatta (Moreover, Even, further)

Kendisinden sonra gelen cümleyi “fazla olarak” anlamıyla pekiştirerek önceki cümleye bağlar.

It connects the preceding sentence to the following sentence by reinforcing the meaning of “more than that”.

Örnek:

Dün işe geç kaldım; üstelik müdürden de azar işittim.
Bebek sabaha kadar uyumuyor; üstelik annesini de uyutmuyor.
Kardeşimin odası çok düzensiz; üstelik çok da kirli.
Öğretmen dün seni sormuş; hatta seni görmek istemiş.
Misafirlerini yedirdi, içirdi; hatta bir güzel gezdirdi.

Ayrıca / Bununla birlikte / Bununla Beraber (Besides)

Bu bağlaç, anlamı pekiştirmek için kullanılır ve cümleye “hem ..... hem (de)”, “ne ..... ne (de)” ve “aynı zamanda” anlamlarını katar.

This conjunction is used to reinforce the meaning and adds the meaning of “both ...and”, “neither...nor” to the sentence.

Örnek:

Tatilde İzmir’e ve Antalya’ya gittim; ayrıca eski bir arkadaşımı da ziyaret ettim.
Bu yazarın bütün kitaplarını okuyorsun; ayrıca imza günlerine de gidiyor musun?
Zayıflamak istiyorsan spor yapmalısın; bununla birlikte az yemelisin.
Ben o filmi izledim; bununla birlikte tekrar izlemek isterim.
Kitap okumayı çok severim; bununla beraber şiir yazmayı da severim.

8 Aşağıdaki boşlukları örnekteki gibi dolduralım.

1. Babamı merak ediyorum, bugün aramadı; ..... dün de aramamıştı.
2. Borcunu ödemiyorsun; ..... daha fazlasını istiyorsun.
3. Bugün hava bulutlu olduğu için kalın giyinmeliydin; ..... şemsiyeni de unutmamalıydın.
4. Çok güzel keman çalıyorsun; ..... şarkı da söyleyebiliyor musun?
5. Geç kaldığın için annen kızabilir; ..... ceza da verebilir.
6. İşimi çok seviyorum; ..... öğrencilerimi de çok seviyorum.
7. Mehmet Bey, buraya kadar gelmiş; ..... size bir not bırakmış.
8. Sizinle gelmeyi isterdim ama başka bir arkadaşına söz verdim; ..... bugün eve erken gitmeliyim.
9. Tatilde ailemin yanına gideceğim; ..... erken dönüp İstanbul’da da zaman geçirmek isterim.
10. Zayıfladığımdan emin olmak için aç karnına tartılacağım; ..... eski kıyafetlerimi de denemeliyim.

9 Aşağıdaki kelimeleri uygun boşluklara yerleştiririm.

üstelik hatta ayrıca bununla beraber bununla birlikte

Bir Varoluş Öyküsü

Baba: Oğlum, senin mutlu olmanı çok istiyorum; ..... evleneceğin kızı da ben seçeyim diyorum.

Oğul: Hayır baba.

Baba: Senin için Bill Gates'in kızını seçtim.

Oğul: Peki baba.

Baba, Bill Gates'e gider.

Baba: Kızınızın oğlumla evlenmesini istiyorum.

Bill Gates: Hayır. Oğlunuzun kim olduğunu bile bilmiyorum.

Baba: Oğlum çok iyi, yardımsever, yakışıklı bir çocuktur; ..... Dünya Bankası'nda CEO'dur.

Bill Gates: Peki, bir plan yapıp çocukları tanıştıralım; ..... bunu hemen yapalım.

Baba, Dünya Bankası'na gider.

Baba: Oğlumu dünya bankasına CEO olarak almanızı istiyorum.

Başkan: Hayır, böyle şey olmaz.

Baba: Hemen "Hayır." demeyin. Oğlum çok çalışkandır, gayretlidir; ..... O, Bill Gates'in damadıdır.

Başkan: Hımm... Oğlunuzu sevdim; ..... oğlunuz akıllı birine benziyor. İşe hemen başlasın...

DİNLEME

PRATİK ÇÖZÜMLER

10 Metni dinleyelim. Aşağıdaki kelimelerin anlamlarını bulalım.

çaydanlık leğen posa çapak dem

11 Metni dinleyelim. Aşağıdaki problemler karşısında ne yapmalı? Yazalım.

Problem	Ne yapmalı?
Saçınız mat mı?	
Ayağınız mı kokuyor?	
Eliniz balık, soğan mı kokuyor?	
Gözünüz çapak mı yapıyor?	
Buzdolabınız koku mu yapıyor?	

12 Bunlara benzer durumlar karşısında sizin uyguladığınız çözümler nelerdir? Anlatalım.

YAZMA

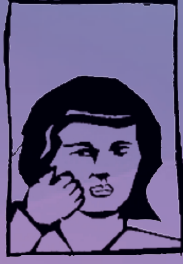
13 İlgimizi çeken bir konuyla ilgili bilmediklerimizi öğrenelim. Öğrendiklerimizi resim, video gibi materyallerle destekleyerek ve örnekten de yararlanarak bir sunum hazırlayalım ve arkadaşlarımızla paylaşalım.

KONUŞMA

14 "Bilmemek ayıp değil; öğrenmemek ayıp." sözünden ne anlıyorsunuz? Örnek vererek konuşalım.

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

BEDEN DİLİ

Çene sıvazlamak, Fransa ve İsviçre'nin Fransızca konuşulan bölgesi ve Belçika'da "Sıkıldım." demektir.

Şakak göstermek bütün batı ülkelerinde delilikle ilgili bir işarettir. Hollanda'da ise "Akıllı" anlamındadır.

El sallamak dünyanın birçok yerinde selamlaşma veya veda anlamındadır. Yunanistan'da "Cehennem ol." anlamına gelir.

Churchill'in dünyaya tanıttığı bu işaret, zafer anlamına gelir.

Amerika ve batı ülkelerinde bu hareket "Tamam" anlamına gelir. Ancak Almanya'da anlamı oldukça farklıdır.

İngiltere ve İskoçya'da "Seninle bir sırrı paylaşıyoruz." demektir. Galler'de "Burnun şekilsiz." anlamına gelir.

1. Sizin ülkenizde kullanılan beden dili işaretleri nelerdir? Sınıfta gösterelim. Arkadaşlarımız tahmin etsin.

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

TÜRKÇEDEKİ HAYRET NİDALARI

A! (Aa! Aaa!):

- Konserve açacağı, konserve üretildikten 48 yıl sonra geliştirilmiş.
- A! Öyle miymiş!

Ah! (Aah!):

- Her insanın dil izi farklıdır.
- Ah! Ben bunu nasıl da duymadım.

Allah! Allah!:

- Bileğinizden dirseğinize dek olan uzaklık bir ayak uzunluğunuza eşittir.
- Allah! Allah! Ne kadar da ilginç.

Bak sen!:

- 23 kişilik bir grupta, en az iki kişinin doğum günlerinin aynı olma olasılığı yüzde elliden fazladır.
- Bak sen! Ne kadar garip!

Daha neler!:

- Bir pastayı sekiz parçaya üç hareketle bölebilirsiniz.
- Daha neler! Ben neden beceremiyorum.

E! (Eee!):

- Çin'de yılda 45 milyar adet yemek yeme çubuğu kullanılıyor. Bunun için 25 milyon ağaç kesiliyor.
- Eee! Buna gerek var mı ki!

Ha! (Haaa!):

- Balıkların yüzde 90'ından fazlası Kuzey Yarımküre'de tutuluyor.
- Ha! Bak, ben bilmiyordum.

Hadi ya!:

- Timsahların dilleri ağızlarının üst bölümüne yapışmıştır, timsahlar dillerini oynatamazlar.
- Hadi ya! Nasıl yemek yiyorlar ki!

Hadi canım sen de!:

- Sıcak su soğuk sudan daha çabuk donar.
- Hadi canım sen de! Buna inanmak çok zor.

Hadi oradan!:

- Sahra Çölü her ay bir kilometre genişler.
- Hadi oradan! Bu nasıl olabilir ki!

Gerçekten mi?

- Hapşırduğunuz sırada gözlerinizi açık tutmaya çalışırsanız, gözleriniz yerlerinden fırlayabilir.
- Gerçekten mi! Bunu öğrendiğim iyi oldu.

İnanmıyorum!:

- Bir saat süreyle kulaklıkla bir şey dinlemek kulaktaki bakteri sayısını yüzde 700 artırır.
- İnanmıyorum! Bu hiç hoş değil.

O! (Oo! Ooo!):

- Karpuzda yüzde 97, marulda yüzde 97, domateste yüzde 95, havuçta yüzde 90 oranında su bulunuyor.
- Ooo! Tüm bunları nasıl biliyorsun?

Vallaha mı!:

- Kişinin, kendi dirseğini yalaması olanaksızdır.
- Vallaha mı! Haydi deneyelim.

Yok artık!:

- Sallanan sandalyede hiç durmadan sallanma rekoru 440 saattir.
- Yok artık! Bu çok fazla!

Yok canım!:

- Uyurken, televizyon seyrederken yaktığımızdan daha fazla kalori harcıyoruz.
- Yok canım! Hiç sanmıyorum.

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki bağlaçları uygun boşluklara yerleştirelim.

oysaki hâlbuki meğerse mademki ne var ki ne yazık ki neyse ki da
üstelik hatta ayrıca bununla birlikte bununla beraber

1. Bir cetvel ve pergel ile yaptığınız her şeyi, yalnızca pergel ile ..... yapabilirsiniz.
2. Eskimoların dili oldukça zengindir; ..... kar yağışlarının farklarını tanımlamak için kullanılan yirmiden fazla sözcük vardır.
3. Güneş, dünyadan çok küçük görünmektedir; ..... dünyadan 330 kat daha büyüktür.
4. İnsan beyninin ortalama ağırlığı 1,3 kg.'dır; ..... beynin yüzde 80'i de sudur.
5. İnsan günde ortalama 80 ile 100 saç teli döküyor; ..... saçlarımızın hepsini kaybetmiyoruz.
6. İnsan ömrü ortalama 65-70 yıldır; ..... sağ elini kullanan insanlar sol elini kullananlara göre ortalama dokuz yıl daha fazla yaşamaktadır.
7. İnsan vücudunda çok sayıda kemik bulunmaktadır; ..... bu kemiklerin dörtte biri ayaklarda bulunmaktadır.
8. İnsanlar depremlerin çoğunu fark etmezler; ..... her yıl dünyada 50 binden fazla deprem olmaktadır.
9. İnsanlar dünyaya nasıl zarar verdiklerini bilmiyorlar; ..... bir büro elemanı yılda 80 kilo yüksek kalitede kâğıdı çöpe atıyor.
10. İnsanlar en çok kaza ya da hastalık yüzünden ölmemeğeymiş; ..... insanların ölümü en çok sivrisineklerden olmaktadır.
11. İnsanlar ölümsüz olmayı istiyorlar; ..... yalnızca her iki milyar insandan biri 116 yıldan fazla yaşayabiliyor.
12. İnsanlar yaşamları boyunca altı filin ağırlığına eşit miktarda yiyecek tüketiyorlar; ..... bir insan ömrü boyunca ortalama 32 ton da su içiyor.
13. .... bütün gün fazlasıyla hareket ediyoruz; terlemeyi de göze alıyoruz demektir. Çok çalışan bir yetişkin ise günde 15 litreye yakın terlemektedir.

2. Aşağıdaki cümleleri uygun şekilde tamamlayalım.

1. Arkadaşım zayıflayacağını söylüyordu; oysaki .....
2. Onun bu filmi seyretmediğini sanıyordum; hâlbuki .....
3. Çocuk acıkmadığını söylüyordu; meğerse .....
4. Mademki buraya kadar geldik; .....
5. Hafta sonu sizinle olmayı çok isterdim; ne yazık ki .....
6. Alışverişe gitmeliyim; ne var ki .....
7. Ailem 6. katta bir eve taşındı; neyse ki .....
8. Çok yorgunum; üstelik .....
9. Bunu sana söyledim; hatta .....
10. Zayıflamak için çok az yemek yiyorum; ayrıca .....
11. Türkçe öğrenmek için çok çalışıyorum; bununla birlikte .....
12. Akşam yemeği için çorba ve makarna yaptım; bununla beraber .....
13. Yarın akşam sinemaya gideceğiz; (dA) .....

3. Aşağıdaki cümleleri uygun şekilde eşleştirelim.

1. Ablam çok zayıfladığını söylüyor;
  2. Ahmet, dün akşam İzmir'e gitmiş;
  3. Biz uyuyorken ocaktan gaz sızmış;
  4. Bugün evde temizlik yapmam gerek;
  5. Bugün pikniğe gitmek istiyorduk;
  6. Çalışsa çok başarılı olabilir;
  7. Eczaneden aldığım grip ilaçlarını kullanıyorum;
  8. Evde kedi besliyorum;
  9. Evin kapısını açık unuttuğumu sandım;
  10. Kilo almak için çok uğraşıyor;
  11. Mademki beni dinlemiyor;
  12. Neden hayatı bu kadar ciddiye alıyorsun;
  13. Onu çok merak ediyorum;
  14. Ortalama bir erkek, yaşamının 3350 saatini tıraş olmak için harcar.
  15. Seni görmeyeli çok değişmişsin;
- a. ayrıca alışverişe de gitmeliyim.
  - b. ben de bir daha onun istediklerini yapmam.
  - c. bunun sonunda ölmek de var.
  - ç. bununla beraber bir de köpek isterdim.
  - d. bununla birlikte doktora da gitmeliyim.
  - e. dün de bugün de bana hiç uğramadı.
  - f. Gerçekten mi! Bu çok fazla!
  - g. hâlbuki hiç belli olmuyor.
  - ğ. hatta yatmadan önce yemek yiyor.
  - h. meğerse eve hırsız girmiş.
  - ı. ne var ki kendine hiç güvenmiyor.
  - i. ne yazık ki hava çok soğudu.
  - k. neyse ki evde gaz alarmı varmış.
  - l. üstelik kilo da almışsın.
  - m. oysaki sabah gidecek gibi görünmüyordu.

4. Aşağıdaki boşlukları uygun şaşırma cümleleri ile tamamlayınız.

1. - İnsan saçı, üç kilo ağırlık kaldırabilecek güçtedir.
- .....
2. - Dünyada her dakika, 40 insan, köpek ısırması yüzünden hastanelik oluyor.
- .....
3. - Bir zarın herhangi bir yüzüyle onun tam arka yüzündeki rakamların toplamı her zaman 7'dir.
- .....
4. - Hindistan'daki yıllık doğum sayısı, Avustralya'nın toplam nüfusundan fazladır.
- .....
5. - Boğalar renk körüdür, bundan dolayı matadorun elindeki beze saldırırlar, rengi ne olursa olsun.
- .....

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz. 1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Televizyon filmlerinin ve tiyatro metnlerinin çoğunu anlayabilirim.	1	2	3	4	5
2. İlgi alanıma dair birçok konuda ayrıntılı açıklamalar yapabilirim.	1	2	3	4	5
3. Bir olayın olumlu olumsuz yönlerini ortaya koyarak görüş bildirebilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER

açacak
afacan
anatomi
aykırılık
azar
azim
bağımsız
bakteri
baskı
bellek
berber
boğa
buhar
cenaze
cinayet
çapak
çekirge
çıkıntı
dem
denge
denizati
deve
doruk
dul
erişkin
eskimo
fevkalade
fonksiyon
galon
gayret
gerekçe
gösterge
gülünç
hakem
harikulade
haysiyet
hormon
hörgüç
istakoz

ilginç
işaret
itibar
kabiliyet
kalori
kampanya
kanser
kap
kapasite
kaptan
karagöz
karınca
karşıtlık
kesik
kırkayak
kıskançlık
kiler
kova
köftehor
kriket
kurt
kurtarıcı
leğen
mat
matador
mermer
meşhur
mîllî
motor
mucit
muhterem
mücadele
mühür
okkalı
okuryazar
olağanüstü
olasılık
omurilik
onur

öbür
örümcek
öteki
özgürlük
pergel
posa
pürüzsüz
raf
rahmetli
rakip
reklam
renk körü
Rönesans
sallanan sandalye
saydam
serbest
sivrisinek
soluk
sorumluluk
statü
stres
şakak
şampiyon
şeffaf
şeref
şöhret
terbiyeli
ters
teşhis
tiyatro
usul
uzman
yel
yeterlilik
yetersizlik
yunus
yün
zafer
zar

FİİLLER

aldatmak
algılamak
aşmak
ayıklamak
azarlamak
bıkmak
çatmak
daldırmak
ısırmak
kirlenmek
pekiştirmek
sahiplenmek
sanmak
sıvazlamak
sona ermek
sürdürmek
şaşmak
takdir etmek
tartılmak
telaşlanmak
tutuklamak
ummak
usanmak
uzaklaştırmak
yakınmak
yanılmak
yaralamak
yaratmak
yılmak

KALIP İFADELER

ağzına layık
Baş üstünde yerin var
başına devlet kuşu konmak
beden dili
berabere kalmak
büyümüş de küçülmüş
Cehennem ol
dillere destan
elde etmek
eser kalmamak
evlat edinmek
iş güç sahibi
kafasına esmek
maymun olmak
ruh ikizi
Safa geldin
taçsız kral
Uğurlar olsun
üstesinden gelmek
Yolun açık olsun

DİNLEME METİNLERİ

1A - (s. 11)

Alman Hemberger ailesi seyahat etmeyi çok seviyor. 25 yılda 42 ülke gezmiş ve Türkiye'yi gördükten sonra başka bir ülkeye tatile gitmemişler. Emekli öğretmen Dietmar Hemberger, bunu şöyle anlatıyor: "25 yıl boyunca eşim ve 3 çocuğumla birlikte 42 ülke gezdik. 2001 yılında İstanbul'a geldik. Türkiye'ye ve Anadolu insanının sıcakkanlılığı ile misafirperverliğine hayran kaldık. Bir daha başka bir ülkeye gitmek istemedik. 9 yıldır Türkiye'yi geziyoruz. Gezilerimizde yüzlerce Türk arkadaş edindik. Onlar sayesinde Türkiye'de tatil yaparken sanki Berlin'deki evimizdeymişiz gibi rahat ve huzurluyuz. Ne zaman bir şeye ihtiyacımız olsa hemen yardımımıza koşuyorlar." Dietmar Hemberger'in eşi Clementia Hemberger ise "Çok ülke gezdik ama Anadolu insanının misafirperverliği ve içten olması sebebiyle yalnızca Türkiye'ye bağlandık. İleride ailece Rize'ye taşınmayı düşünüyoruz." diyor ve ekliyor.

2001 yılından 2010 yılına kadar Türkiye'de 53 yer gezdik. Yaklaşık bir ay sonra da eşimle bir Anadolu turuna katılacağız. Bu turda Konya, Isparta, Bitlis, Rize, Bodrum, Burdur, Afyonkarahisar, Manavgat, Alanya ve Finike'yi gezeceğiz. Ayrıca Türkiye'nin tarihi ve doğal güzelliklerini anlatan bir kitap yazmaya hazırlanıyoruz. Böylece Türkiye'yi başkalarına da tanıtmak istiyoruz.

1B - (s. 15)

Uluslararası bir seyahat acentesi gelecek dönemlerde Konya'da uzay turizmine başlamak istiyor. Bu haber, şehirdeki turizmcileri şimdiden heyecanlandırdı.

Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği (TÜR-SAB) Konya Bölgesel Yürütme Kurulu Başkanı Atilla Özdemir konuyla ilgili şunları söylüyor: "Konya'da uzay turizmi yapılması fikri bizi heyecanlandırdı. Bu seyahatin ücreti 110 bin Euro gibi yüksek bir rakam. Bu durum bize hedef kitlenin gelir seviyesinin yüksek olduğunu gösteriyor. Uzay turistleri Konya'ya geldikleri zaman Konya'yı maddî ve manevî olarak etkileyeceklerdir. Ancak turizme ne kadar talep olacak, uçuşlar nasıl gerçekleşecek, bunu zaman gösterecek. Atilla Özdemir, bu projeye Konya halkının ve bürokratların destek vermesini istiyor ve "Bu durum, Konya turizmine büyük katkı sağlayacak. Konya zaten Mevlana sebebiyle bir inanç turizmi merkezi. Fakat, Konya'da diğer doğal ve tarihi güzellikleri de ön plana çıkarmalıyız. Bence bu olay, Konya için yeni bir dönemin başlangıcı olacak. Bu seyahatlerle Konya'nın farklı bir yüzünü gösterme fırsatı bulacağız." diye ekliyor.

Konya'da seyahat acentesi işleten Arif Akçin ise "Turizm, 250 daldan oluşan bir sektör ve bu sektör her zaman yeniliğe açık. Acenteci arkadaşlarımız sürekli yenilikler düşünüyor ve bunlar zamanla hayata geçiyor. Bence uzay seyahatleri de bir süre sonra turizm sektörünün önemli bir dalı haline gelecek. Uzay seyahati ücretinin fazla olması sebebiyle belki çok fazla insan uzay turizmi olamayacak. Konya'ya bu iş için çok fazla kişi gelemeyecek. Fakat bu iş için Konya'nın düşünülmesi bile çok güzel bir başlangıç." diye söylüyor.

1C - (s. 18)

Merve: Özge, sen daha önce Kuzey

Kıbrıs'a gittin, doğru hatırlıyorum değil mi?

Özge: Evet, gittim. Hayırdır?

Merve: Bir havayolu firması Kuzey Kıbrıs seferleri için bir kampanya yapmış, bilet fiyatları çok uygun. Oraya gitmeyi düşünüyorum. Ne dersin?

Özge: Çok iyi fikir derim! Bahar ayları tam mevsimi. Çünkü yazın çok sıcak oluyor, rahat rahat gezersin. Peki nereye gideceksin ve ne kadar kalacaksın?

Merve: İş yerinden bir haftalık izin alabildim ama uçak seferleri sabah çok erken saatte. Bu yüzden son günü düşünme, 6 gün kalacağım. Yeri henüz ayarlamadım. Nereyi tavsiye edersin?

Özge: Girne olabilir. Çok güzel bir yerdir ve deniz kenarı olduğu için iklimi daha yumuşaktır. Yanlış, oraya gidince dikkat et, adaya özgü küçük bir sinek türüne dikkat etmelisin. Seni ısırırsa bir hafta bitkin bir şekilde yatarsın, tatilin mahvolur.

Merve: Bu tavsiye çok iyi oldu teşekkür ederim. Peki nereleri gezeyim, neler yapayım? Ondan bahset biraz.

Özge: Yeme içmeden başlayalım istersen. Adaya özgü zeytinli ekmek, ceviz macunu ve hellim peynirini mutlaka denemelisin.

Merve: Kilo almadan dönme diyorsun yani.

Özge: Bir şey olmaaaaz! Dilekkaya Köyü'nün peyniri meşhurdur. Bunun dışında da balıklar çok lezzetlidir. Ulaşıma gelirse, ben çok önceden gittim. O zamanlar toplu taşıma yoktu, araba kiraladım. Şimdi durum nasıl bilmiyorum. Yalnız araba kiralayacaksan dikkat et, arabalar soldan gidiyor. Bir de yol tabelalarında uzaklık kilometre değil mil cinsinden yazıyor, bu benim kafamı karıştırmıştı.

Merve: Hmm anladım. Bunu söylediğin iyi oldu. Başka?

Özge: Ben çok uzun süre kaldım ve pek çok yer gezdim. Sana en çok ilgimi çeken yerleri söyleyeyim: Beşparmak Dağları'ndaki St. Hilarion adlı bir kale var, aynı Sümela Manastırı gibi dağlara oymuşlar. Tarihi 4. yüzyıla kadar dayanıyor ama maalesef kale halini 10. yüzyılda almış. Kaleyi, adayı korumak için yapmışlar ama burası sonradan Akdenizli korsanlara ev olmuş maalesef. Bu dönemde de çok zarar görmüş. Bunun dışında Dipkarpaz'da çok güzel bir köy ve bu köyde tarihi bir kilise var, orayı da gezmeni tavsiye ederim. A bir de Ercan Havaalanı'nın arkasındaki bir köyde "Kırklar" adında, 40 kişinin gömülü olduğu bir yatır var, aralarında Hz. Muhammed'in ailesinden kişiler olduğunu da söylüyorlar, mutlaka görmelisin. Son olarak denizin tadını çıkar, çok güzel bir denizi var...

Merve: Sen de gelsene, bana rehberlik edersin.

Özge: Aslında çok güzel olur fakat biliyorsun iş değiştirdim ve bir yılım bitmeden yıllık izin alamıyorum. Artık senin anılarını dinlerim.

Merve: Oradan istediğin bir şey var mı?

Özge: Tavsiye ettiğim yiyecekler var ya, onlardan istiyorum.

Merve: Tamam, mutlaka getireceğim merak etme.

2A - (s. 28)

Kanal Moda'dan herkese merhabalar... Bugünkü programımızda Taksim Meydanı'ndayız ve insanlara "ilk teknolojik aletiniz nedir?" diye soracağız. İşte, bize doğru bir bayan geliyor. Hemen ona soralım. Merhaba, isminizi öğrenebilir miyiz?

Dilek: Merhaba. Adım Dilek.

Muhabir: Dilek Hanım, sahip olduğunuz ilk teknolojik aleti hatırlıyor musunuz?

Dilek: Hımm, sanırım bir sanal bebek. Evde, okulda, dışarıda hep onunla oynuyordum çünkü sürekli acıkıyordu. Geçenlerde, aynısından kızım Aslı'ya almak istedim ama hiç ilgisini çekmedi. Galiba, şimdiki çocuklar teknolojiden daha iyi anlıyor.

Muhabir: Teşekkürler. Yanımızdan geçen başka biri var. Hemen ismini soralım.

Melek: Adım Melek, merhaba.

Muhabir: Sevgili Melek, ilk teknolojik aletin neydi? Hatırlıyor musun?

Melek: Evet, bir tetrusti. Tetris oynamayı o kadar çok severdim ki onu okula götürür, teneffüslerde bile onunla oynardım. Amacım, daha yüksek bir puan yapmaktı. Ancak her zaman farklı oyunlar moda olur ve yeni yüksek puanlar yapılırdı. Ben küçükken diğer oyuncuların ve teknolojinin hızına yetişemezdim.

Muhabir: Çok teşekkürler. Yanımıza iki beyefendi yaklaşıyor. Hemen isimlerini soralım.

Emre: Merhaba. Benim ismim Emre.

Umut: Benim ismim Umut.

Muhabir: Emre Bey, sahip olduğunuz ilk teknolojik aleti hatırlıyor musunuz?

Emre: Kesinlikle hatırlıyorum: Atari. Onu alabilmek için 3 ay çalışmış, paramı neredeyse hiç harcamamıştım. Onu hâlâ saklıyorum; benim için anlamı çok büyük. Yeni oyun makineleri çıktı ama almıyorum. Sanırım ben, teknoloji konusunda biraz tutucuyum.

Muhabir: Peki siz Umut Bey?

Umut: Bugün, hiç teknolojik değil.

Belki ama ben ilk telefonumu unutmuyorum. Telefonumda anten, sarı bir ışık, kocaman bir ekran ve büyük tuşlar vardı; cebime bile sığmıyordu. Sonraları teknolojiye ayak uydurdum. Şimdi interneti, kamerası, dokunmatik tuşları olan küçük, son model bir telefon kullanıyorum.

Muhabir: Teşekkür ederim ve yanımızda torunuyla birlikte bir bayan var. Merhaba teyzeciğim isminizi öğrenebilir miyim?

Leman: Merhaba oğlum. İsmim Leman. Torunumun ismi de Cenk.

Muhabir: Teyzeciğim torunuza ilk hangi teknolojik aleti aldınız?

Leman: Bilgisayar aldık yavrum. Şimdi bütün zamanını onunla geçiriyor; yeni modellerini de istiyor. Tam bir teknoloji bağımlısı oldu. Bilgisayar kullanmayı bana da öğretmeye çalışıyor ama ben anlamıyorum. Bizden geçmiş evladım. Benim ilk teknolojik aletim bir saatti; biz teknolojinin gerisinde kalmışız.

Muhabir: Peki çok teşekkürler. Sevgili izleyiciler, bugün sahip olduğumuz ilk teknolojik aleti konuştuk ve programımızın sonuna geldik. Bir başka programda görüşmek üzere. Esen kalın.

2B - (s. 33)

"Annemin genç kız olduğu günler çok gerilerde kaldı. Artık görme-duyma dâhil birçok becerisi geriledi. Parmakları da, ayakları da öyle...

Evde yalnız yaşıyor ya. Tek iletişim kaynağımız telefon. Ona ulaşamazsak, te-dirgin oluyoruz. Salondaki sabit telefonun sesini duyamaz olunca evin içinde gittiği her yere yanında taşısın diye telsiz telefon aldık. Ancak büyümüş diye yanına alamıyor.

Kızımın aklına eski cep telefonunu anneannesine vermek geldi. Faturasız bir hat da aldık. Kızım ona defalarca kullanmayı öğretti. Toplam 10 tane numara kaydettik. Ancak annem aç-kapa tuşunu ayırmayı bile beceremiyor. Rehberden isim bulamıyor. Hızlı tuşları da kullanamıyor. Açmakla uğraşmasın diye telefona tuş kilidi koymadık. Bu kez de yanlışlıkla başkalarını arıyor. Şarj etmeyi unutuyor ya da telefonu hep sarjda bırakıyor. Biz aradığımızda açabilsin diye kızım “aç” tuşunu kırmızı ojeyle işaretledi. Artık biz aradığımızda telefonu açabiliyor.

Annem ‘Gözlüğe rağmen cep telefonunun tuşlarını göremiyorum. Ne yapayım? Kızmayın bana.’ derken öyle masum ki... Ben de “Anne ben bile zorlanıyorum bu yaşımda. Hem sana kızdığımızı nereden çıkarıyorsun?” diyorum sıkça.

9 Nisan annemin doğum günü. Torunları anneanneleri için “75. yaş partisi” düzenliyor. Pek heyecanlıyız. Ben hediye olarak cep telefonu almaya karar verdim. Bir sürü mağaza gezdim ama istediğim gibisi yok. Sabah, sanal âlemdede gezinirken iki ayrı markanın yaşlılar için özel telefonlarını gördüm. Almaya gittim.

Telefonun biri büyük ekranlı ve büyük tuş takımlı bir telefon. Menüsü basit. Yazıları büyük. Sol kısmındaki kırmızı renkli tuş acil durumlarda tıklanmışında önceden belirlenen numaraları kısa yoldan arıyor. Diğer telefonda ekran ve tuş takımı yok. Bunlar yerine kocaman beş arama, iki açma-kapama tuşu var. Her bir tuş, tek bir numarayı arayacak şekilde önceden ayarlanıyor. Telefon güçlü hoparlörüyle dışarı ses de veriyor. Biz ikincisini aldık.

Umarım annem bu telefonu beğenir ve rahatça kullanabilir.”

2C - (s. 38)

Sunucu: Herkese iyi akşamlar. “Bir Konu Yedi Soru” yarışmasına hoş geldiniz. Bu haftaki yarışma konumuz “Ulaşım” ve yarışmacımız Özgür Çalışkan. Siz de hoş geldiniz Özgür Bey.

Özgür Bey: Hoş bulduk.

Sunucu: Size 7 soru soracağız. Bu sorulara doğru cevap vererseniz bizden tam 500.000 lira kazanacaksınız. Yarışma için hazır mısınız?

Özgür Bey: Hazırım ve çok heyecanlıyım.

Sunucu: Sizi daha fazla heyecanlandırmayalım ve hemen başlayalım. İlk sorunuz geliyor: İstanbul’da Karaköy ve Beyoğlu’nu birbirine bağlayan Tünel hattı, yapım tarihi olarak dünyanın en eski kaçınıcı metrosudur?

a. ikinci b. beşinci c. yedinci

Özgür Bey: Tünel hattı, dünyanın en eski ikinci metrosudur.

Sunucu: Evet doğru cevap. İkinci sorunuz geliyor: Tarihi tramvay günümüzde yalnızca iki hatta çalışmaktadır. Bunlardan biri Taksim-Tünel hattıdır. Diğer hat hangisidir?

a. Fatih-Harbiye b. Şişhane-Karaköy c. Moda-Kadıköy

Özgür Bey: Diğer hat, Moda-Kadıköy’dür.

Sunucu: Bu da doğru cevap. Üçüncü sorunuz şu şekilde: Adını Güneş Tanrısı Helios’un oğlu Phateon’dan alan ve Adalar ilçesinde gezi amaçlı kullanılan motorsuz taşıtın adı nedir?

a. paytak b. fayton c. payton

Özgür Bey: Bu motorsuz taşıtın adı faytondur.

Sunucu: Tebrik ederim Özgür Bey doğru cevap. Bakalım dördüncü sorunuz nasıl? 17. yüzyılda, Sultan IV. Mehmet’in Haliç’te gezintilere çıktığı kırk metre boyundaki kayık, dünyanın en eski gezi ve saltanat kayığıdır. Bu kayık günümüzde hangi müzede sergilenmektedir?

a. Deniz Müzesi b. Askeri Müze c. Arkeoloji Müzesi

Özgür Bey: Bu kayık, günümüzde Deniz Müzesi’nde sergilenmektedir.

Sunucu: Çok başarılısınız Özgür Bey. Dört soruya doğru cevap verdiniz. Geriye üç sorunuz kaldı. İşte beşinci sorunuz: 20. yüzyıl başındaki ekonomik kriz yıllarında yolcuların taksi ücretini paylaşmak için ortaya çıkardığı dolmuş, günümüzde İstanbul ulaşımında yoğun olarak kullanılmaktadır. İstanbul’daki ilk dolmuş hattı hangisidir?

a. Aksaray-Bakırköy b. Yenikapı-Sirkeci c. Taksim-Kapalıçarşı

Özgür Bey: İstanbul’daki ilk dolmuş hattı Taksim-Kapalıçarşı’dır.

Sunucu: Bir doğru cevap daha... 500.000’e çok yaklaştınız. Altıncı sorunuz ise şöyle: 1890’da hizmete açılan Sirkeci Garı tarihi lokantasıyla ünlüdür. Burada yemek yenilebilir, kafeteryasında oturup bir şeyler içilebilir. Bu tarihi lokanta, adını hangi ünlü trenden almıştır?

a. Orient Express b. Atina Express c. Paris Express

Özgür Bey: Bu tarihi lokanta adını ünlü Orient Express treninden almıştır.

Sunucu: Bu doğru cevaptan sonra işte son sorunuz geliyor: 1908’de Alman Mimarlar Otto Ritter ve Helmut Cuno tarafından yapılan tarihi Haydarpaşa Garı hangi hattın başlangıç istasyonudur?

a. İstanbul-Bağdat b. İstanbul-Şam c. İstanbul-Bakü Demiryolu

Özgür Bey: Haydarpaşa Garı, İstanbul-Bağdat Demiryolu'nun başlangıç istasyonudur.

Sunucu: Tebrikler Özgür Bey, son soruyu da doğru cevaplayarak bizden 500.000 lira kazandınız. İyi günlerde harcayın.

Özgür Bey: Bana bu şansı verdiğiniz için çok teşekkür ediyor ve size iyi yıllar diliyorum.

3A - (s. 47)

-Sakin bir daha buraya gelme!
-Ne kadar güzel bir gün.
-Off! Keşke daha çok çalışsaydım.
-Acaba bu elbiseyi mi giysem, onu mu?
-O ses neydi, sen de duydun mu?
-Çabucak işlerimi bitirmeliyim.
-Eyvah! Yemeği ocakta unuttum.
-Kapıdaki adam sana ne söyledi?
-Off! Kendimi çok kötü hissediyorum.
-Evet efendim, toplantımıza hoş geldiniz.

3B - (s. 51)

Ağlasam sesimi duyar mısınız,
Mısralarımda;
Dokunabilir misiniz,
Gözyaşlarıma, ellerinizle?
Bilmezdim şarkıların bu kadar güzel,
Kelimelerinse kifayetsiz olduğunu
Bu derde düşmeden önce.
Bir yer var, biliyorum;
Her şeyi söylemek mümkün;
Epeyce yaklaşmışım, duyuyorum;
Anlatamıyorum.

3C - (s. 55)

Rarst: Hüseyini, Uşşak, Saba, Neva Makamı

4A - (s. 62)

Modanın 1910'lardan 2000'lere uzanan hikâyesinde giysilerin ardındaki tarihe hızlı ve sevimli bir yolculuk sizleri bekliyor.

1920'lerde kadınların erkek kıyafetleri giymeleri, erkeksi kısa saç stilini benimsemeleri dönemin modasıydı. Dönemin en önemli özelliği ise kadınlarda pantolon modasının başlamasıydı.

1930'larda kadınlar gündüz tayyör giyiyor, gece çıkarken vücudu saran uzun elbiseleri tercih ediyordu. Kürklü yakalar ve vatıklar da bu dönemde moda giriş yaptı.

1940'larda gösterişli, çiçekli ve tüylü şapkalar podyumdaydı. Kemer sıkma modası ise 1940'lardan günümüze gelen en önemli moda akımlarından oldu.

1950'lerde moda dünyası stil ikonlarıyla tanıştı. Audrey Hepburn ve Brigitte Bardot o döneme damgasını vurdu.

1960'larda özgür ve kuralsız giyim moda oldu.

1970'lerde moda da bireysellik öne çıktı. Gençler, bu dönemde modayı karıştırarak canları ne isterse onu giydiler. Çiçek desenleri, örgü elbiseler, puantiyeler, büyük kolyeler, kalın bilezikler; 70'lerde öne çıkan hippie şıklığına dik kat çaktı.

1980'ler ise bir tür gösteriş çağı olarak adlandırılabilir. Büyük aksesuarlar, çarpıcı renkler, taytlar, ve omuz vatıklarıyla kabarık saçlar 80'ler modasının temelini oluşturdu. Diyet yapmak önem kazandı, güzellik ürünleri yok satmaya başladı.

1990'da, moda artık tartışılmaz bir güçtü. Sade bir duruş öne çıktı. Beyaz tişört ve denizci gömlekleri de bu dönem yaygınlaştı.

2000'ler ise modanın küreselleştiği, hayatın hızlandığı, internetin her alana nüfuz ettiği yıllar. 2000'li yıllarda herkes aynı şekilde giyinmeye, aynı tarzı benimsemeye, aynı ikonlara tapmaya başladı.

Zaman geçtikçe her alanda olduğu gibi moda da yeninin yerine daha yeni bir yeni geçecek.

4B - (s. 65)

Mağazaların vitrinleri renk renk kıyafetlerle dolu şimdilerde. Eski sezondan kalan ürünlerde de büyük indirimler var. Yani, bir alışveriş bağımlısı için tehdit edici her şey mevcut... Kışın kasvetli havalarını yavaş yavaş geride bırakmaya başladığımız şu aylarda, mağazaların vitrinleri promosyon ürünlerinden geçilmiyor. Ekonomik davranmak isteyen birçok kişi, alışveriş yapmak ve ihtiyaçlarını karşılamak için bu ayları tercih ediyor. Kişisel ihtiyaçların karşılandığı bu alışverişlerde harcamaların çoğu kredi kartıyla yapılıyor. Ancak Türkiye'de ilk örneği 1968 yılında basılan ancak kullanımı son yıllarda artan kredi kartları, birçok kişinin kazandığından çok harcamasına neden oluyor. Bu aşırı harcama durumunu birçok unsur tetikliyor. Ancak bu unsurlardan öyle biri var ki, günümüzde ciddi bir davranış bozukluğu olarak kabul ediliyor.

'Onyomanya' yani alışveriş bağımlılığı isminin kökeni Yunanca Onyomanya, onyos satılık-sahn alma, manya saplantıdan geliyor. İlk kez 1915 yılında tanımlanan alışveriş bağımlılığı, aynen alkol ya da uyuşturucu bağımlılığı gibi ciddi bir davranış bozukluğu olarak görülüyor. Bağımlılar yalnızlık, mutsuzluk, sinirlilik, engellenme, kendini ifade

edememe gibi depresyona neden olabilecek etkenlerden dolayı, aşın derecede harcama yaparak alışveriş yapıyor ve kendilerini sadece alışveriş yaptıkları zaman iyi ve mutlu hissediyor. Bu iyi ve mutlu olma hali, genelde kişinin kendini diğer insanlardan üstün görmesine neden oluyor. Alışveriş bağımlılığının toplumun ne kadarını etkilediği net olarak bilinmiyor. Çünkü pek çok kişi, alışveriş bağımlılığının bir problem olduğunu düşünmediği için profesyonel yardım almıyor. Profesyonel yardım alınmadığı için de herhangi bir istatistik çıkarılmıyor. Ancak bağımlıların genellikle kadınlar arasından çıktığı bilirse de, bu hastalığa yakalanan erkeklerin sayısının da küçümsenmeyecek kadar çok olduğu düşünülüyor. Erkekler daha çok cep telefonu ya da bilgisayar gibi elektronik eşyalar alırken, kadınlar genellikle giysi, kozmetik, mücevher, ayakkabı ve çanta alıyor. Uzmanlara göre, kadınlarda görülen alışveriş hastalığı, ortalama 17-30 yaşlan arasında başlıyor. Alışveriş bağımlıları, alışveriş öncesi kontrol edilemez bir istek hali ve haz yaşarken, alışveriş sonrasında yoğun bir suçluluk hissi duyuyor.

4C - (s. 69)

Merhaba! Benim adım Aylın. Günlük hayatta rahatlık benim için çok önemli. Özgür olmayı seviyorum.

Merhaba! Benim adım Ece. Arkadaşlarımla rock konserlerine gitmekten hoşlanıyorum. En büyük zevkim elektronik gitar çalmak.

Selam! Benim adım Eda. Bir şirkette sekreterlik yapıyorum. Tiyatro, sinema gibi popüler etkinlikler ilgimi çekiyor.

Merhaba! Ben Binnur. Nostaljik olan

şeylere ilgi duyuyorum. Antika en büyük tutkum.

Merhaba! Ben Eray. Klasik müzikten hoşlanıyorum. Her zaman şık ve bakımlı görünmekten yanayım.

Merhaba! Benim adım Figen. Bir şirkette halka ilişkiler sorumlusuyum. Düzen ve disiplin benim için çok önemlidir.

5A - (s. 77)

Duygu: Ayşeciğim iyi ki bu geziye seninle beraber geldim. Mısır Piramitlerini çok merak ediyordum. Gerçekten benim için hem çok eğlenceli hem de çok faydalı bir gezi olacak. Ben aceleden çok araştırma yapamadım. Senin piramitler hakkında bilgin var mı? Gezmeden önce bana biraz anlatabilir misin?

Ayşe: Tabi ki canım. Ben gelmeden önce iyice araştırdım. Mısır Piramitlerinin her biri 20 ton olan taşlardan inşa edilmiş ve bu taşların temin edilebileceği en yakın mesafe yüzlerce km. uzaktaymış.

Duygu: Peki bu taşların nasıl getirildiği biliniyor mu?

Ayşe : Hayır, maalesef bilinmiyor. Bunlardan başka Piramit kimin adına yapıldıysa, onun bulunduğu odaya, yılda iki defa güneşin girdiğini de okudum. Bu günler o kişinin doğduğu ve tahta çıktığı günlermiş.

Duygu: Neden acaba? Çok ilginç. "Güneş girmeyen eve doktor girer." atasözüne çok zıt bir olay. Ama bir faydası varmış demek ki. Ayşeciğim ben en çok mumyaları merak ediyorum. Onlar burada nasıl korunabilmişler? Bunlarla ilgili bir şeyler biliyor musun?

Ayşe: Bu konuyla ilgili çok bilgim yok ama mumyalarda radyoaktif madde bulunduğundan, mumyaları ilk bulan

12 bilim adamının kanserden öldüğünü okumuştum.

Duygu: Mumyalarda radyoaktif madde varsa bunun başka olumsuz etkileri de olabilir bence.

Ayşe: Başka olumsuz bir etkisinin olup olmadığını bilmiyorum ama Piramitlerin içerisinde ultra sound, radar, sonar gibi cihazların çalışmadığını biliyorum. Belki bu da mumyalarla ilgili olabilir. Ayrıca kirletilmiş suyu, birkaç gün piramitin içine bırakırsan, suyu arıtılmış olarak bulabileceğini de az önce bir turist söyledi. Çok ilginç değil mi? Ayrıca sütün de burada birkaç gün süreyle taze kalabileceğini ve daha sonra hiç bozulmadan yoğurt haline gelebileceğini de internetten öğrenmiştim. Sen çiçekleri çok seversin. Bitkilerin, piramitlerin içinde daha çabuk büyüdüğünü biliyor muydun?

Duygu: Öyle mi? Hiç duymadım keşke en sevdiğim çiçeğimi getirseydim.

Ayşe: Bir de çöp bidonunun içindeki yemek artıklarının hiç koku yaymadan piramitlerin içinde mumyalaştığını da az önce bir rehber, kendi grubuna anlatırken duydum. Ve son olarak da kesik, yanık, sıyrık gibi yaraların bir Piramit'in içinde daha çabuk iyileştiğini de biliyorum.

Duygu: Ayşeciğim gerçekten sayende şimdi daha iyi gezebileceğim. Ben de belki birilerinden farklı bir şey duyarsam sana anlatırım. Artık gezmeye başlayabiliriz.

Ayşe: Hadi o zaman gezelim.

5B - (s. 81)

Kanuni Sultan Süleyman ile Hürrem Sultan'ın büyük aşklarının meyvesidir Mihrimâh Sultan. Ve belki de ancak

böyle bir aşkın meyvesi, Mimar Sinan'ın o unutulmaz, destansı aşkının muhatabı olabiliirdi.

Mihrimâh Sultan on yedi yaşına geldiğinde Diyarbakır valisi Rüstem Paşa'yla evlendirilir. Sinan ise ona gizli ve derin bir aşk beslemektedir. Ancak elli yaşındadır ve evlidir. Sinan, çaresiz bir şekilde aşkını içine atar ve bu büyük aşkı sanatına işler. İnşa ettiği ve her ikisi de Mihrimâh Sultan adını taşıyan camilerle bu yüce aşkın şiiirini yazar âdetâ.

Üsküdar'daki caminin yapımı 1548'de tamamlanır. Caminin dıştan görünüşü, aşağıya doğru genişçe açılan etekleriyle asil ve zarif bir kadın gibidir.

Üsküdar'daki camiden sonra, gönül ferman dinlemeyen Sinan, bu kez padişah fermanı olmadan Edirnekâpı'da bir cami daha yapar. Bu caminin tek minaresi vardır. Bu minare yalnızlığı simgeler. Minareden aşağıya doğru uzanan ince nakışlar, Mihrimah Sultan'ın uzun saçlarıdır.

Mimar Sinan üstün mimarlık yeteneğini, o derin ve gizli aşkını ifade ettiği bu iki caminin inşasında da göstermiştir. 21 Marttaki Nevruzun ilk günü mihr anlamına gelen güneş Edirnekâpı'daki caminin ardından batarken; mah anlamına gelen ay Üsküdar'daki caminin ardından doğmaktadır. Mihr-ü Mah. Mah Mihrimah Sultan'ı düşündürür bize. Mihr de Sinan'ı. Güneş sabahtan akşama kadar Ay'ı beklemiştir. Ama artık batmaktadır. Ay ise yeni doğmaktadır.

5C - (s. 85)

Fransa'daki örneklerinden uyarlanan, çocukların gelişimine oyun mucizesiyle katkı vermeyi amaçlayan "Çocuk Mü-

zesi" Ankara'da açıldı.

Teknolojinin tüm imkânlarının kullanıldığı bir müze. 25 ayrı senaryoyu barındıran müzede, çocuklar şantiye alanında duvar örüyor, aslına uygun TV stüdyosunda HD kameralarla program çekiyor, akustik odada çığlık atıp, play-back stüdyosunda şarkıcı, hastanede doktor olabiliyor; arkeolojik kazı yapıp, dijital oyunları kendi vücutlarıyla oynatabiliyor. 4-12 yaş grubuna hitap eden müze, engelli çocuklar için de özel olarak tasarlandı.

Free Kidzz Çocuk Müzesi İşletme Müdürü Eğitim Uzmanı Yeşim Kanlıoğlu, 25 ayrı aktiviteyi bünyesinde toplayan müzenin Fransa'nın eğitim modelini temel aldığını ve 16 ayrı profesör tarafından hazırlanan eğitim programının ve ileri teknolojik donanımının olduğunu ve bunların özel olarak tasarlandığını anlattı.

Çocukların müzeyi ziyaretleri boyunca sadece senaryo mekânlarında beş duvarını kullanarak oyun oynadıklarını, öğrendiklerinin farkına varmadan istenen mesajları aldıklarını dile getiren Kanlıoğlu, böylece çocuklara neredeyse 1,5 yılda öğretilecek konuların bu kısa süre içinde öğretilbildiğini ifade etti. Buranın dışa dönük bir müze olduğunu, çocukların gördüğü her şeye dokunarak hissedip algıladığını açıkladı. Müzenin, çocuğun kendini oyunda keşfetmesini sağladığını ve o yaş grubuna ilişkin müfredat desteğiyle soyut konuları somutlaştırdığını da belirtti.

6A - (s. 94)

HACİVAT – Uğurlar olsun Karagöz'üm! Ben de dükkânıma gidiyordum, birlikte yürüyelim.

KARAGÖZ – Birlikte yün yiyelim.

HACİVAT – Ne yün yemesi canım, yani beraber gidelim.

KARAGÖZ – Hangi berbere gidelim.

HACİVAT – Aaaa, hemen sinirlendirme beni! Yolda yan yana ve konuşarak gidelim diyorum.

KARAGÖZ – İyi ya gidiyoruz işte...

HACİVAT – Neyse, senin hakkında iyi haberler duydum. Çok memnun oldum.

KARAGÖZ – Çok maymun oldunsa bana ne!

HACİVAT – Maymun değil, memnun oldum. Yani duyduğum habere sevindim.

KARAGÖZ – Hangi gazete yazıyor?

HACİVAT- Gazete haberi değil... Senin cahillikten kurtulmak istediğini öğrendim.

KARAGÖZ – Benim Câhitlerde kurt bulmak istediğimi mi öğrendin? Ben onları tanımıyorum.

HACİVAT – Allah Allah, bir lâfı da doğru anlarsan olmaz mı? Diyorum ki, bilgini artırmak ve okuma-yazma öğrenmek istemişsin... Oğlunla çalışmaya başlamışsın...

KARAGÖZ – Başladımsa ne olacak?...

HACİVAT – Ne olacağı var mı? Çok sevindim. Okur-yazar olursan daha kolay iş bulursun.

KARAGÖZ – Şey, okuma-yazma öğrenince memurluğa da girerim Hacı Cavcav!

HACİVAT – Karagöz'üm, hele önce dışarıdan imtihana gir, ilkokuldan diploma al!

KARAGÖZ – Su mu taşıyacağım?

HACİVAT – Yine ne anladsın, ne suyu taşıyorsun?

KARAGÖZ – Köftehor, "İlkokuldan diplomanı kova al!" dedin ya!

HACİVAT – Hay dipli kova da, dipsiz kova da kafana geçsin! Diploma diyorum, yani ilkokulu bitirdiğini gösteren, imzalı-mühürlü bir kâğıt...

KARAGÖZ – Hacı Cavcav, yazı yazmayı öğrenince dünyanın her yerinden gelenlere de istediğimi yazıp anlatırım.

HACİVAT – Efendim onlar Türkçe bilmiyor ki senin yazdığını anlasınlar!

KARAGÖZ – Öyleyse ben de önce Türkçe öğretirim.

HACİVAT – Karagöz'üm, hele sen git de önce kendin yazı yazmasını öğren bakalım!

KARAGÖZ – Şimdi öğrenip gelirim.

6B - (s. 99)

Jilet

En iyi jilet budur. Dünyanın bütün meşhurları bununla tıraş oluyor: İngiltere kralı, rahmetli başkan Kennedy, taçsız kral Pele, Beckenbauer, kaleci Mayer, Nadia Comanici, Brigitte Bardot, Fernerbahçeli Cemil... Hepsi şöhretlerini bu bıçağa borçludurlar. Evet, denemesi bedava hem de hiç para vermeden.

Bakın meselâ, şu vatandaşın sakalı uzamış. Şimdi iki dakikada susuz, sabunsuz bu iş hâl olacak. Bakın ağabeyler türünün son harikası, Alman mucizesi bütün meşhurların bıçağı...

- Dur ya...

- Sen dur vatandaş ya başına devlet kuşu kondu.

Evet ağabeyler, dikkatle bakınız. Bakınız, su yok, sabun yok, Gibbs marka krem, o da fabrikamızın hediyesidir, çok muhterem ağabeylerim.

Evet, evet, bakınız, lütfen saatlerinize bakınız, yalnız 17 saniyede tamam bu iş.

-1, 2, 3, 4, 5, 6, şöyle 7, evet bitiyor 8,

- Yeter.

- Lütfen, sakın olunuz.

- Yeter, yeter, suratımı kan içinde bırakın.

- Telaş yok. Kesikler için harika kan ilacı satıyoruz.

6C - (s. 103)

Sanem: Hayat radyodan herkese merhabalar... Sevgili dinleyiciler, bugün çayın hangi problemlere iyi geldiğini konuşacağız. Bunun için yanımızda bu konuda uzman Elif Hanım var. Hoş geldiniz Elif Hanım.

Elif: Hoş bulduk...

Sanem: Dinleyicilerimizi daha fazla meraklandırmadan başlayalım isterse-niz. Elif Hanım, saçlarının mat olduğundan şikâyet eden dinleyicilerimiz için ne tavsiye edersiniz?

Elif: Saçınız mat mı? Öyleyse saçınızı şampuanladıktan sonra son su olarak bir çaydanlık ılık çayla durulayın. Bakın saçlarınız nasıl ıslık ıslık parlıyor.

Sanem: Peki ya ayak kokuları?

Elif: Ayağınız mı kokuyor? Bunun için ılık çay dolu bir leğene ayaklarınızı daldırın ve her akşam yatmadan önce 10 dakika tutun. 10 günde koku diye bir şey kalmayacaktır.

Sanem: Bu çok iyi. Peki, ellerinin balık ya da soğan kokmasından şikâyet eden dinleyicilerimize neler söyleyeceksiniz?

Elif: Balık ayıkladınız, ellerinizi sabunla yıkadınız ve hâlâ balık kokuyor. Ya da soğan soydunuz, soğan kokuyor. İşte kurtarıcınız yine çay. Elinizi demli çayla yıkayın. Bakın bakalım hiç koku kalmış mı?

Sanem: Bu harika. Ancak ben, en çok buzdolabımın kötü kokmasından şikâyetçiyim.

Elif: Buzdolabınız koku mu yapıyor? Öyleyse demlikte kalmış çay posalarını kurutup bir kap içinde buzdolabının orta rafına yerleştirin. Kokudan eser kalmayacaktır.

Sanem: Bunu kesinlikle deneyeceğim. Bir dinleyicimiz, gözünün çapak yaptığını yazmış. Bunun için tavsiyeniz nedir?

Elif: Gözünüz çapak mı yapıyor? Bunun için kaynamış çayı bir tasa koyup buharı gözünüze gelecek biçimde başınızı üstüne koyabilir ya da ılık çaya batırılmış bir pamuğu gözlerinize ve etrafına sürebilirsiniz.

Sanem: Elif Hanım dinleyicilerimiz için çok yararlı bilgiler verdiniz; ne yazık ki bugünkü programımızın sonuna geldik. Size çok teşekkür ediyorum.

Elif: Beni bu programa davet ettiğiniz için ben teşekkür ediyorum.

Sanem: Başka bir programda görüşmek üzere.

Elif: Görüşmek üzere.

BU KİTABI NASIL KULLANMALIYIM?

“İstanbul Yabancılar İçin Türkçe” öğretim seti Avrupa Ortak Dil Kriterleri’nde belirlenmiş dil düzeylerine göre düzenlenmiş olup, iletişim ve öğrenen odaklı yaklaşım takip edilerek yapılandırılmıştır. Buna göre setimiz A1- A2 (Temel), B1-B2 (Orta) ve C1-C1+ (İleri) olarak üç bölüme ayrılmıştır.

“İstanbul Yabancılar İçin Türkçe” öğretim seti içerisinde yer alan bu kitap, çalışma kitabı ve dinleme metinlerinin ses kayıtlarının olduğu dinleme CD’sinden oluşan B2 düzeyi setinin ders kitabıdır. Bu set kullanıcılarını Avrupa Ortak Dil Kriterleri’nde belirlenmiş olan B2 beceri düzeyine ulaştırmayı hedeflemektedir.

Avrupa Ortak Dil Kriterleri’nde bulunan hedefler doğrultusunda belirlenmiş konular çerçevesinde 12 ayrı üniteden oluşan B2 düzeyi setinde her bir ünite 3 ayrı alt konuya ayrılmıştır. Ünite başlarında öğretimi hedeflenen beceri, dilbilgisi ve kelime grupları belirtilmektedir. Her üniteye yer alan alt konu içerisinde; Hazırlık Çalışmaları, Okuma, Ya Siz, Dilbilgisi, Dinleme, Konuşma ve Yazma ayrıca ünite sonlarında Kültürden Kültüre, Sınıf Dili, Eğlenelim Öğrenelim, Neler Öğrendik, Öz Değerlendirme, Kelime Listesi bölümleri bulunmaktadır.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki fotoğraflara bakalım. Kelime çiftleri ile fotoğrafları eşleştirelim.

OKUMA BÖLÜMÜNDE öğrencilerin dil düzeylerine, ünitenin konusuna, öğretilen dilbilgisine uygun metinler seçilmiştir. Bu metinler okuma becerisini ölçecek etkinliklerle birlikte sunulmuştur. Burada öğrenciden beklenen; metne bağlı kalarak yazılı ve sözlü çalışmalar yapabilmesidir. Metinlerde kullanılan etkinlikler, öğrenciyi metne bağımlı bir dil kullanımından, metinden bağımsız bir dil kullanımına yönlendirecek şekilde düzenlenmiştir.

YA SİZ?

1. Siz nerelisiniz ve hangi dili konuşuyorsunuz?
2. Sizin en yakın arkadaşlarınız kimler?
3. Sizin arkadaşlarınız nereli ve hangi dili konuşuyorlar?

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI bölümünde üniteye ilişkin öznel sorular, kelime çalışmaları gibi etkinlikler yer almaktadır. Bu bölümde amaç; konunun ve üniteye yer verilen okuma metninin anlaşılmasının kolaylaştırmak, öğrencinin konuya ve okuma metnine aşina olması sağlamaktır.

OKUMA

3 Aşağıdaki başlıkları uygun metinlere yerleştirilim.

ÖZEL GÜNLER

Evlilik yıldönümü / Anneler günü / Öğretmenler günü / Doğum günü

Türkiye’de Mayıs ayının ikinci pazar günü anneler günüdür. Biz anneler gününden önce annemize bir hediye alıyoruz. O gün annemize çiçekler ile hediyelerimizi veriyoruz. Sonra annem, babam ile hep beraber yemeğe gidiyoruz. Yemek yedikten sonra anneannemi ve babaannemi ziyaret ediyoruz. Onların da anneler gününü kutluyoruz ve hediyelerini veriyoruz. O gün herkes çok mutlu oluyor.

Ahmet ile ben 3 yıldır evliyiz. Biz her yıl evlilik yıldönümümüzü dışarda kutluyoruz. O gün birbirimize hediyeler alıyoruz. Dışarda güzel bir yemek yiyoruz ve eğleniyoruz. Bu sene yıldönümümüzü evde kutluyoruz. Çünkü bir ay sonra bebeğimiz doğuyor.

Biz ilkokul birinci sınıftan beri her 24 Kasım öğretmenler gününde öğretmenimize küçük, çeşitli hediyeler alıyoruz ya da bütün sınıf para topluyoruz ve büyük bir hediye alıyoruz. Biz öğretmenimizi çok seviyoruz çünkü o bize her gün yeni bir şeyler öğretiyor.

Ben Gözde. Doğum günüm 27 Aralık’ta. Senelerden beri farklı yerlerde doğum günü partisi yapıyorum. Bazen kafede, bazen restoranda, bazen evde doğum günümü arkadaşlarımla kutluyorum. Bazen onlar beni çağırıyor. İş yerime geliyorlar. O gün hep beraber pasta kesiyoruz. Ben mumları üflemeden önce beni çağırıyorlar. O gün hep beraber pasta kesiyoruz. Ben mumları üflemeden önce beni çağırıyorlar.

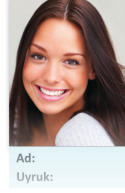
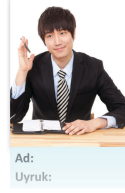
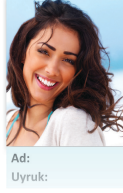
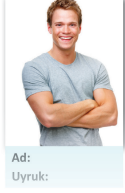

YA SİZ bölümünde; okuma metni ile aynı konuda olan öznel sorular bulunmaktadır. Konular okuma metninden uzaklaştırılıp günlük hayata taşınmıştır. Öğrenciler metne bağlı kalmaksızın, kendi hayat tecrübelerinden hareketle düşüncelerini açıklayabilmektedir. Bu kısımda; öğrencinin okuma metninden aldığı bilgileri kendi hayatı ile ilişkilendirerek anlatması amaçlanmaktadır.

DİLBİLGİSİ bölümü; ünite de öğretilecek dilbilgisi konularını, tablolarını ve açıklamalarını içermektedir. Ayrıca İngilizce bilen öğrencilerin, konuları daha kolay kavrayabilmesi için dilbilgisi konu ve açıklamalarının İngilizce çevirileri de eklenmiştir. Her dilbilgisi açıklamasının ardından verilen dilbilgisine ait örnek cümleler, dilbilgisi alıştırmaları ve öğrencileri önceki ünitelerde öğrendikleri dilbilgisi konusu ile yeni dilbilgisi konusunu bir arada sunan pekiştirici alıştırmalar yer almaktadır. Bu bölümde, öğrencinin hedeflenen dil düzeyinde kullanması gereken dil yapılarının öğretilmesi hedeflenmektedir.

DİNLEME

7 Metni dinleyelim. Boşlukları dolduralım.

KONUŞMA bölümünde; ünitelerdeki konulara uygun, öğrencilerin konularda edindikleri bilgileri kullanabilecekleri etkinliklere yer verilmiştir. Bu kısımda, öğrencilerin edindikleri becerileri sözlü olarak pekiştirmeleri beklenmektedir.

YAZMA

7 Aşağıdaki formu kendinize göre dolduralım.

ÖZDEMİR OTEL, İSTANBUL			
Adı:		Soyadı:	
Adres:			
Telefon no:		Geliş tarihi:	
Oda numarası:		Gün sayısı:	

DİL BİLGİSİ

Yönelme Durumu (Dative Case)

Fililin yöneldiği, yaklaştığı varlığı gösterir.
This case indicates the object to which the verb gravitate.

a, ı, o, u → -[y]a e, i, ö, ü → -(y)e

1. NOT: Ünsüz Yumuşaması: İki ünlü arasındaki 'p, ç, t, k' ünsüzleri 'b, c, d, g / ğ' olur.
Consonant Lenition: If there is one of 'p, ç, t, k' between two vowels, they convert into 'b, c, d, g / ğ'.
p, ç, t, k → b, c, d, g / ğ

2. NOT:
Ben + e → Bana
Sen + e → Sana
O + n + a → Ona

Uzaklaşma Durumu (Ablative Case)

Bu ek, varlığın bir yerden ayrıldığını, uzaklaştığını gösterir. Varlığın yerinin değiştiğini bildirir.
This suffix indicates object is leaving away, and it's place changes.

o, ı, o, u → -Dan
e, i, ö, ü → -Den

Örnek:

Her sabah işe gidiyorum.
Öğretmen derse başlıyor.
Kedi ağaca tırmanıyor.
Annem bana çay veriyor.
Öğrenciler kitaba bakıyor.

5 Aşağıdaki boşlukları yönelme durumu "-(y)A" eki ile tamamlayalım.

1. Pervin otobüs..... biniyor.
2. Adam deniz..... bakıyor.
3. Ben ev..... yürüyorum.
4. Selin yurt..... gidiyor.
5. Sen o..... yalan söylüyorsun.

Örnek:

Taksim'de otobüsten iniyorum.
Aslı köpektan çok korkuyor.
Esra marketten geliyor.
Cenk işten çıkıyor.
Mustafa, Ali'den borç istiyor.

6 Aşağıdaki boşlukları ayrılma durumu eki "-Dan" ile tamamlayalım.

1. Begüm romantik filmler..... hoşlanıyor.
2. Annem ben..... yardım istiyor.
3. Banka..... para çekiyor.
4. Almanya..... geliyor.
5. Ne zaman okul..... çıkıyorsun?

DİNLEME bölümünde; okuma bölümünde olduğu gibi öğrencilerin dil düzeylerine, ünitenin konusuna, öğretilecek dilbilgisine uygun metinler seçilmiştir. Bu metinler için öğrencinin dinleme becerisini ölçecek etkinlikler düzenlenmiştir.

KONUŞMA

11 Sınıfımıza bakalım. Aşağıdaki gibi sorular yazalım. Arkadaşlarımıza soralım.

- Burası okul mu?
- Bu kalem mi?
- Bu kim?
- Sınıf büyük mü?

YAZMA bölümünde; ünitenin konu alanıyla aynı doğrultuda olan çeşitli yazma becerilerinin geliştirilmesine yönelik etkinlikler sunulmaktadır. Bu bölümde, öğrencilerin edindikleri becerileri yazılı olarak pekiştirmeleri hedeflenir.

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE bölümü kültürlerarası farkındalığı arttırmak amacıyla, kültürden kültüre değişen çeşitli konular hakkında bilgi veren metinlerden oluşmaktadır. Dil kültürün bir parçası olduğundan, yabancı dil bilmek aynı zamanda o dil ile oluşturulan kültür hakkında bilgi sahibi olmak demektir. Bu düşünceyle hazırlanan Kültürden Kültüre bölümünde amaç; öncelikle Türk kültürü olmak üzere öğrencinin çeşitli kültürler hakkında belirlenen konularda bilgi almasıdır. Metin sonrası etkinlikler aracılığı ile de kendi kültürünü ders ortamına aktararak Türk kültürü ile karşılaştırmasıdır.

SINIF DİLİ

Yönergeler ile resimleri eşleştirelim.

1. Düşünün.
2. Okuyun.
3. Kitabınızı açın.
4. Ödevinizi yapın.
5. Birlikte çalışın.

EĞLENELİM ÖĞRENELİM bölümünde; öğretmen ve öğrencinin ders ortamından sıyrılarak vakit geçirebileceği oyun, bulmaca vb. etkinlikler bulunmaktadır.

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki kelimeleri eşleştirelim. Tamlama oluşturalım.

mercimek	kapısı
Didem'in	bahçesi
okulun	tuşları
telefonun	köpeği
bahçe	çorbası

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

EVLİLİK GELENEKLERİ

Türkiye'de gelin, düğünden bir gün önce "kına gecesi" yapıyor. Bu gecede sadece kadınlar oluyor ve türkü eşliğinde ellerinde kınalarla gelinin etrafında dönüyorlar. Kınayı kaynana yakıyor. Düğünde de gelin, ayakkabısının altına bekârların isimlerini yazıyor. Düğün sırasında bir kişinin ismi ayakkabıdan çabuk silinirse insanlar "O kişi en erken evlenecek." diye düşünüyorlar.

İskoçya'da gelin, düğünden bir gece önce aile büyüklerinin ortasına oturuyor ve onlara ayaklarını yıkatıyor. Bu gelenek, çiftin mutluluğunu simgeliyor. Düğünde ise gelin iki ayakkabısına da bozuk para koyuyor.

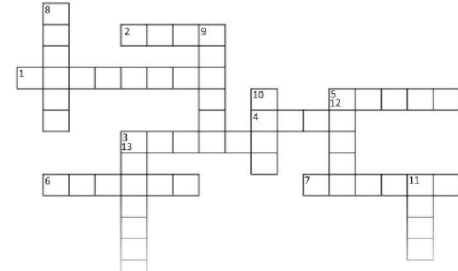
1. Sizce en zor ve en ilginç gelenek hangisi? Karşılaştıralım.

2. Sizin ülkenizde de böyle gelenekler var mı? Yazalım.

SINIF DİLİ bölümünde; öğrencinin sınıf bağlamı içerisinde kullanabileceği dil yapıları, buna ilişkin örnekler ve etkinlikler yer almaktadır. Bu bölümde; öğrencinin öğretmen ile sınıf içinde gerçekleştirebileceği diyalogları anlayabilmesi hedeflenmektedir.

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Aşağıdaki resimlere bakalım ve bulmacayı çözelim.

NELER ÖĞRENDİK bölümü; öğrencinin üniteye öğrendiği dilbilgisi, ünitenin konusuna ait kelime alıştırmaları vb. etkinlikleri içeren bir tekrar bölümüdür. Bu kısımda öğrenciden, öğrendiği bilgileri pekiştirmesi beklenmektedir.

ÖZ DEĞERLENDİRME bölümünde; her bir ünite sonunda öğrenciden beklenen beceriler yer almaktadır. Öğrencilerden her bir beceriyi bölümde verilen puanlama sistemine göre işaretlemeleri istenmektedir. Bu bölümde, öğrencinin her bir beceri için kendini ölçmesi, değerlendirmesi ve eksik gördüğü becerilerde o beceriye ait olan etkinliklere geri dönmesi ve tekrar çalışması beklenmektedir.

KELİME LİSTESİ

İSİMLER

abla
ağabey
ağız
aile
amca
anadil
anahtar
anaokulu

FİİLLER

almak
dans etmek
çalmak
hissetmek
yazmak
göndermek
oyunmak

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz. 1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Ailemi, akrabalarımı ve çevremi tanıtabilir, bunlarla ilgili basit konuşma ve yazıları anlayabilir, bunları basit kalıp ve cümleleri kullanarak anlatabilirim.	1	2	3	4	5
2. Yer - yön ifadelerini kullanarak yer, nesne ve kişilerin yerini ifade edebilir, bunlarla ilgili basit konuşma ve ifadeleri anlayabilirim.	1	2	3	4	5
3. Nesnelere veya kişiler arasında karşılaştırma yapabilir, bunlarla ilgili basit ifadeleri anlayabilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ bölümünde; her bir üniteye yer alan kelimeler öğrencilerin kelime öğreniminde kolaylık sağlanması amacıyla isimler, fiiller ve kalıp ifadeler başlıkları altında sıralanmıştır. Konu seçimi, öğrencilerin dil düzeylerine uygun yapıldığından konularda yer alan bu kelimeleri öğrencinin öğrenmesi gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- Aksoy, Ömer Asım (1984). Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü, Ankara.
- Banguoğlu, Tahsin (2004). Türkçenin Grameri, Ankara.
- Can, Kaya (1983). Yabancılar İçin Türkçe Dersleri, Ankara.
- Council of Europe. 2005. The European Language Portfolio: Introduction. Strasbourg, Council of Europe Modern Languages Division. http://www.coe.int/T/DG4/Portfolio/?L=E&M=/main_pages/introduction.html
- Council of Europe. 2007. European Language Portfolio: Procedures for validation. Strasbourg, Council of Europe Modern Languages Division.
- Ergin, Muharrem (2001). Üniversiteler İçin Türk Dili, İstanbul.
- Ergin, Muharrem (1972). Türk Dil Bilgisi, İstanbul.
- Hepçilingirler, Feyza (2005). Öğretenlere ve Öğrenenlere Türkçe Dilbilgisi, İstanbul.
- Korkmaz, Zeynep (2003). Türkiye Türkçesi Grameri, Ankara.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2012). Avrupa Dil Portfolyosu.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2012). Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni Öğrenme – Öğretme – Değerlendirme
- Türkçe Sözlük (2005). Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Yazım Kılavuzu (2008). Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- <http://adp.meb.gov.tr/kullanim.php>
- http://abdigm.meb.gov.tr/eski_site/uaorgutler/AK/cefr_Turkce.pdf
- http://www.coe.int/T/DG4/Portfolio/?L=E&M=/main_pages/validation.html

ALINTI METİNLER

Başlık

Bavul Hazırlama Sanatı

Alman Çift Türkiye'ye Bağlandı

Turizmde Çek-Yat Yöntemi

Konya'da Uzay Turizmi Heyecanı

Günümüzde İletişim

Yaşlılık Ve Teknoloji

Günümüz Ulaşım Araçları

Bir Konu Yedi Soru

Teknik Servis

Renklerin İnsan Psikolojisine Etkisi

Anlatamıyorum

Duygusal Zekâ

Modanın Tarihçesi

Moda Rüzgârı

Moda Haberleri

Dikkat! Giysileriniz Konuşuyor!

Peri Bacaları

Tac Mahal

İlginç İcatlar

Çocuk Müzesi

Karagöz Ve Hacivat

Seyyar Satıcı

Başarmak

Reklam Metni

Bunları Biliyor Musunuz?

Bir Var Oluş Öyküsü

Pratik Çözümler

Kaynak

<http://gezz.org/index.php/seyahat/seyahate-ckarken/38-seyahate-cikarken/344-bavul-hazirlama-sanati>

<http://www.haberdar.com/cocuklarin-sicakligi-alman-cifti-turkiye-ye-bagladi-2161166-haberi>

Nuray Bartoschek "Bütün Dünya Dergisi"

<http://www.sabah.com.tr/turizm/2011/12/02/konyada-uzay-turizmi-heyecani>

http://www.youtube.com/watch?v=hQdiovmn_Dk'dan

<http://bianet.org/bianet/biamag/129164-yasli-dostu-teknolojik-yenilikler-hemen-simdi>

<http://liberteryen.org/2011/01/bugunun-ulasim-araclari/>

Özel Sezin Okulu Eğitici Oyun Kartları Serisi "İstanbul'da Zaman"

<http://www.osg.com.tr/forum/index.php?topic=3840.0;wap2'dan>

<http://www.bilgisayarbilisim.net/her-telden-f29/renklerin-dili-t54758.html>

Orhan Veli Kanık "Bütün Şiirleri"

<http://www.uniacademy.com/?sayfa=3&icerik=1&anakate=39>

<http://www.modagezgini.com/modanin-tarihcesi/>

<http://www.acunn.com/spor/dunden-bugune-moda-tarihcesi/6144>

<http://www.milliyet.com.tr/trend-raporu--genis-paca--yukse-bel--saglam-adim-mars/--styleboom--/kadin/yazardetay/28.11.2011/1468727/default.htm>

<http://www.kariyer.net/kariyer-rehberi/giysileriniz-ne-soyluyor-/614>

<http://kadinexeni.com/?p=1578>

<http://www.belgesell.com/tac-mahalin-sirlari.html>

http://www.serdarkalkan.com/yeni_buluslar.htm

<http://bebekvecocuk.milliyet.com.tr/cocuklar-icin-teknoloji-harikasi-muze-acildi/haberpanosu/haberdetay/10.10.2011/1449009/default.htm>

http://www.kulturcocuk.gov.tr/htmlyukle.aspx?page=data/kultur/karagoz/karagoz_okuryazar.htm

<http://www.izlesene.com/video/ziya-tras-bicagi/18293>

Bütün Dünya Dergisi

<http://www.seslendirme.cc/reklam-metinleri-ile-alistirmalar>

Hakan Büyükdere, "Doğru Bildiğiniz Yanlışlar"

Bütün Dünya Dergisi

Zeynep Sude Başar, "Hayatın Püf Noktası Pratik Bilgiler"

NOT1: Ders kitabında kullanılan alıntı metinler öğrencilerin dil seviyelerine uygun şekilde yeniden düzenlenmiştir.

NOT2: İstanbul Yabancılar İçin Türkçe öğretim setinde kullanılan fotoğraflar 'shutterstock.com'dan satın alınmıştır.

NOTLAR

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

NOTLAR

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

NOTLAR

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

NOTLAR

A series of horizontal dotted lines for writing notes, spanning the width of the page.

NOTLAR

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

NOTLAR

A series of horizontal dotted lines for writing notes, spanning the width of the page.